

התורה

הנהיגו יום יום ללמוד תורה כל יום

ספר בלילות האילן הקדוש

ליל מסע היום למצאנו

הוציא לאור
הוצאת
המחנה
עבודת המטה

חבר
תורה

אין להעתיק שום חלק בשום צורה
לפני בקשת רשות מאת הנהלת המכון

©

מכון כתר תורה

רחוב בן יעקב 16 בני ברק

0583292679

תורה

תורה הרי מנזח ועומד ומוכן לכל ישראל, כל בני שירצה ובו יוכל

ספר מלות האילן הקדוש

לרבינו משה חיים לוצאטז

עם פירוש
לזית חן

ותוספות
עטרת תפארת

אתר
תורה

כללות האילן הקדוש לרמח"ל ז"ל

עם פירוש לוית חן, לפרש ולהובין את דברי המשניות הסתומים דבר דבור על אפניו, גם ליתן כללים וידיעות למתחילים ליכנס בשערי החכמה הזאת, עד שיהיו סוגלים לעיין בעצמם בכתבים הסתומים ולהכיר בדבריהם כרגילים. ותוספות עטרת תפארת, להרחיב ולמלאות פני הסוגיות וליתן עוד הרבה ידיעות אל הבעלי-מבקשים לידע החכמה יותר על בוריה, גם להקשות ולתרוץ, לפעמים מעניינות הסוגיות הנוגעות אל למוד המשניות הנוכחות. מראה מקומות להגאון מהר"א פולדא ז"ל גאב"ד דקראטינגען, לציין אל עוד הרבה מקומות בספרי רבינו המחבר רמח"ל ז"ל וליתר הספרים של שאר החכמים שכתבו דברים נוגעים להסוגיות הנוכחות בו בפרק. מסורת האילן, לציין מקורות איזה מן הדברים, וכמו כן ליתן לפעמים פתח לעיין באיזה מקומות הנוגעים אל הדברים שעל הפרק. תורה אור השלם, להביא הפסוקים המובאים בספר לשיהיו בשלימות ובניקוד מאירים לעיני הקורא.

ואלו הם ראשי פרקי המשניות:

פ"א) פירוט פרצופי האצילות התלבשות הפרצופים זה בזה, פרצוף עתיק.

פ"ב) תיקוני הפרצופים והעולמות תלת רישין בעתיקא, שבעה תיקוני רישא, תיקוני א"א בשערותיו, י"ג תיקוני דיקנא, תיקוני ז"א, תיקוני ז"א בשערותיו, תפילין שבראש ז"א, טליתו של ז"א, תיקוני נוק, תפילין של נוק, תפילין דיעקב ודרחל בפרשות, אדם ומקיפיו, לבוש הפרצוף, היכלות הפרצופים, היכלות הבריאה, מסכים שבין העולמות, דרוש המעקה, מלכות ה' בעולמות, ויחודו המתייחד במ.

פ"ג) נפרדים וס"א מלאכים, קליפות, סדרי הדינים.

פ"ד) נשמות עבודת הנשמות, תיקוני הנשמה, גלגול ועיבור, חלקי הנשמות והמתנגלים, תיקון הכל.

פ"א) קו וצמצום עיגולים ויושר, איק, ענפי איק, עולם העקודים, אורות א"ח"פ, התגלות הכלי.

פ"ב) עולם הנקודים אורות העינים, שבירת הכלים, ירידת אחורי אבא ואימא ופנימת אחורי נה"י דכתר, עולמות אבי"ע הראשונים והשניים, רפ"ח ניצוצין, התיקון השלם.

פ"ג) תקון ובנין הפרצופים אורות המ"ה, זיווג עיבור לידה וגדלות, עליית הכלים לאצילות לצורך תקנם, דיון, א"א, יסודות, צל"ם, גדלות ראשון דו"א וגדלות שני דו"א.

פ"ד) תיקון ז"א תלת כלילין בתלת, עיבור יניקה וגדלות, מוחין, נרנח"י.

פ"ה) פרצוף נוקבא מקומה, תקונה ובנינה, הנסירה, בנינה ויסודה וכל הפרצופים בכ"ב אותיות, עולמות אבי"ע.

פ"ו) זיווגי ז"ן מ"ד ומ"ן, ביאה ראשונה וביאה ב', משפיע ומקבל, מ"ה וב"ן, זיווג הנשיקין וזיווג היסודות.

וראה זה חדש הוא אשר נוספו בו על כל אלה

כמה תוספות חדשות נכבדות

כוללות פירושים וכללים ודרושים ועניינים נחוצים

אשר הובאו או נרמזו בחלקי החיבור הזה, זה בכה וזה בכה, ומסורים אל הלומדים ואל המעיינים בספר הזה.

לוח ראשי תיבות ונוטריקונות השייכים להספר הזה :

יש מהן יש שבאו בספר הזה ויש מהן שבאו בספרים אחרים :

בל"ג נשמה לנשמה.	חד"ר חסד-דין-רחמים.	א"א אריך אנפין.
נר"ן נפש-רוח-נשמה.	חונ"ג חסד וגבורה / חסדים וגבורות.	אב"א אהור באהור.
נרנח"י נפש-רוח-נשמה-חיה-יחידה.	ח"י חיה-יחידה.	אבי"ע אצילות בריאה יצירה עשיה.
ס"א סטרא אחרא.	ח"ס חכמה סתימאה.	אב"פ אהור בפנים.
ס"ג מילוי הוי"ה דיודיין ואל"ף: יו"ד ה"י וא"ו ה"י.	טנת"א טעמים-נקודות-תנין-אותיות.	אנ"א אבא ואימא.
ס"ד ספרא דצניעותא.	ט"ס טי ספירות.	אנ"ח אוצרות חיים.
ס"י ספר יצירה.	י"ס יו ספירות/ישראל-סבא.	אח"פ אוזן חוטם פה.
סמ' סמאל חייבא.	יסו"ת ישראל-סבא ותבונה.	אי' אימא.
ספ"י ספירה/ספירות/ספירת וכדו'.	יש"ס ישראל-סבא.	א"ס אין-סוף.
ע"ב מילוי הוי"ה דיודיין: יו"ד ה"י וי"ו ה"י.	ישסו"ת ישראל-סבא ותבונה.	אצי' אצילות.
ע"ח עץ חיים.	כח"ב כתר-חכמה-בינה.	א"ק אדם קדמון.
ע"י עתיק יומין.	כחב"ד כתר-חכמה-בינה-דעת.	בי"ע בריאה יצירה עשיה.
ע"ס עשר ספירות.	כ"ע כתר עליון.	ב"ן מילוי הוי"ה דהה"ן: יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה.
עסמ"ב ארבעת מילויי הוי"ה: ע"ב-ס"ג-מ"ד-ב"ן.	מ"ד מיון דכורין.	בח"י בחינה / בחינות / בחינת וכדו'.
ע"ק עתיקא קדישא.	מדה"ד מדת הדין.	ג"ר גו ראשונות.
פב"א פנים באהור.	מדה"ר מדת הרחמים.	דו"ן דכורא ונוקבא.
פב"פ פנים בפנים.	מ"ה מילוי הוי"ה דאלפ"ן: יו"ד ה"א וא"ו ה"א.	ד"ר דו ראשונות.
פתו"ד פתחי חכמה ודעת.	מל' מלכות.	ה"ג הו גבורות.
פת"ח פתחי חכמה.	מ"ן מיון נוקבין.	ה"ח הו חסדים.
קל"י קליפה/קליפות/קליפת וכדו'.	מ"ק מלכין קדמאין.	ה"ר הו ראשונות.
רדל"א רישא דלא אתידע.	נ"ה נצח-הוד.	ו"ק ו קצוות.
רשר"ד ראיה-שמיעה-ריח-דבור.	נה"י נצח-הוד-יסוד.	ז"א זעיר אנפין.
ת"ד תיקוני דיקנא.	נה"ם נצח-הוד-יסוד-מלכות.	זו"ן זעיר [אנפין] ונוקבא.
ת"ת תפארת.	נו"ה נצח והוד.	ז"ת זו תחתונות.
	נוק' נוקבא.	חב"ד חכמה-בינה-דעת.
		חנ"ת חסד-גבורה-תפארת.

ר"ת הפשוטים לא צייננו כל-כך, כי אם בעיקר את המצויים בקרב

החכמה זו.

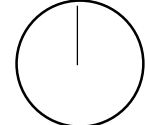

נתן להם מקום כו'. ענין המקום ממורא בקל"ח פתח הכמה שם בס"י כ"ו כ"ט, ובגפש החיים שער ג' באורך, כל הענין מ"ש כאן נמצא המקום שיה לכולם, וא"ס מקיפו לכל הצדדים וכל הכל שם בגפש החיים: וא"ס מקיפו. ע"נפ"ח ש"ב פ"ב, ור"ל שם: ופ"ה מה שבזוה"ק מכתבו ת"י בשם א"ס איננו כנוי עליו ת"ש אלא הכוונה על השגתו אותו מצד כחות הנשפעים מאתו בהתבררותו ברצונו להעלמות ולזאת כמנוה א"ן סוף' ולא א"ן ראשית', כי באמת מצד עצמותו ית' אין לו לא ת"ו ולא ראשית, רק מצד השגתו את כחותיו ית', הלא כל השגתו הוא רק ראשית, אבל אין סוף להגיע בהשגה להשיג את כחותיו ית' הנשפעים, עכ"ל. [וב"כ בס' אדיר במרום ההלכה' לוצאנו ז"ל דף ט"ט ע"א שנקרא ז"ל מצד פשוטו ע"ש].

וא"ס מקיפו לכל הצדדים. ע"נ פתחי חכמה סי' כ"ד ה"א וסי' כ"ה ה"ב ובגפ"ח שם: וכן יוצא כו'. בפתחי חכמה שם ובפרט בס' כ"ו כ"ח כ"ט, ובשאר מקומות בספרו ה"ל, ובסי' ל"ה מ"א, ובגפ"ח ש"ה באורך: ענין עשר מדרגות כו'. ענין עשר ספירות למה הם עשר יעניין כשפר כקצת ה' צבאות בהתחלתו הנדפס ג"כ בס' מנן וצנה באורך, וענין כח"ב בפתח סי' ט"ו ופ"ה, ובפרקים אחרונים של ספרו חוקר ומקבל באורך, וענין ספי' מלכות בפתח סי' כ"ו ובד' הגר"א ה"ל בסוף מגן וצנה באורך ענין ספי' (וכל הספרים מלאים מזה), ובקל"ח פ"ה סי' ל', כל ספי' היא מדה א' מן המדות של א"ס ב"ה אשר ברא את העולמות ומנהג אותם כו' ע"ש, ובגפ"ח ש"ב פ"ב: עשר עיגולים ויושרם כו'. ענין עיגולים ויושר בפתח סי' י"ג בבאור באריות, ובד' הגר"א ז"ל שם ג"כ כ"ו בזה יע"ש בזה"ל ויש ב' מיני השגות בכלל ובפרט וכל' והו עיגולים ויושר יע"ש מ"ש בזה: מנהג כו'. כידוע שהכל בכלל בשלשה חסד או דין או הנגה ממוצעת שנק' הרמים שפי' חד"ר, והם לשכר לעונש וכו', ע"נ פתח סי' ו"ש' ובפי' הגר"א על ס"ד ד"א ע"ד ביאור זה:

ב: עד שלא נברא פרק ראשון כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותפוח עץ
אין לך דבר שאין לו כו'. כתב הרמב"ם ז"ל בהלכות יסודי התורה שלו (פי"א ה"ג) ז"ל, ואם יעלה על הדעת שאין כל הנמצאים מלבדו מוויים הוא לבדו יהיה מאזי ולא יבטל הוא לבטולם, שכל הנמצאים לריכויו לו והוא ב"ה אינו כריך להם ולא לאחד מהם, לפיכך אין אמינתו כלמינת א' מנה: וכן יוצא וכו'. כ' בעץ חיים (שער א') ענין ב' ח"ל, ואז המשך מן אור א"ס קו א' ישר מן האור העגול שלו מלמעלה למטה ומשחלשל ויורד תוך החלל האור הזה ורשק העליון של הקו נמשך מן הא"ס עצמו ונוגע בו, אמנם

סיום הקו הזה למטה כסופו אינו נוגע בצור א"ס ודרך הקו הזה נמשך ונתפשט אור א"ס למטה. ובמקום החלל האור האילן וצדו יורד ועשה כל העולמות כולם וקו זה כענין נטו דק א' אשר זו מתפשט ונמשך מימי אור העליון של א"ס אל העולמות אשר במקום האור והחלל האור, ונבאר עתה קצת ענין חקירת המקובלים לדעת איך יש ראש תוך סוף בספירות הג"ל. אמנם להיות כי הקו האור ראשו נוגע בצור א"ס מלד העליון וסופו אינו נמשך למטה עד מקום אור הא"ס הסובב תחת העולמות ואינו דבוק בו לכן אז ילדק בו ראש וסוף כי אם דרך ב' הקצוות היה מקבל שפע הא"ס היו ב' הקצוות צחי' ראשים שיום זה לזה ולא היה אז צחי' מעלה ומטה. וכן אם היה הא"ס נמשך מכל סביבות צדי המקום החלל האור לא היה לא מעלה ולא מטה לא פנים ולא אחור לא מזרח ולא מערב ופנו ארץ דבוקים אור א"ס נמשך דרך קו א' ויטור דק בלבד ילדק בו מעלה ומטה פנים ואחור מזרח ומערב וכמ"ש בע"ה בענין זה בכלל דבריו. והנה בהיות אור הא"ס נמשך בצחי' קו ישר תוך החלל הג"ל לא נמשך ונתפשט תחף עד למטה. אמנם היה מתפשט לאט לאט ר"ל כי בתחלה התחיל קו האור להתפשט שם ותחף בתחלת התפשטותו כסוד קו נתפשט ונמשך ונעשה כענין גלגל א' עגול מסביב והעגול הזה היה בלתי דבוק עם אור הא"ס הסובב עליו מכל צדדיו שאם יתדבק בו יחזור הדבר לכמות שהיה ויהיה מתבטל בצור א"ס ולא יתראה כחו כלל ויהיה הכל אור א"ס לבד כצדקתו לכן העיגול א' עגול הא"ס ובלתי מתדבק בו. וכל עיקר התקשרות ודבוקות העגול הנאצל האור עם א"ס המאילן הוא ע"י הקו האור הג"ל אשר לך בו יורד ונמשך אור מן א"ס ומשפיע בעיגול האור והא"ס סובב ומקיפו עליו מכל צדדיו כי גם הוא בצחי' עגול סביב עליו ורחוק ממנו כני"ל כי הוא מוכרח שהארה א"ס בנאצלים תהיה לך קו האור לבד, כי אם היה האור נמשך להם לך גם מכל סביבותיהם היו הנאצלים בצחינת המאילן עצמו בלתי גבול וקצבה ולא עוד חלל אפי' גם הקו האור דק מאלד ולא בהתרחקות גדול כדי שיהיה האור הנמשך אל הנאצלים במדה וקצבה אשר לסביבה זו נקרא הנאצלים י' מדות וי"ס להורות שיש להם מדה וקצבה ומספר קצוב משא"כ בא"ס וכמ"ש בס"ה פ' פתח פקודת תליסר דא ק"ש כו' אבל ללא אית ליה מדה ולא גם ידוע כגוונא דספירן כו'. דכל ספי' אית לה גם ידוע ומדה וגבול ותחום ובהיות הקו דק ימשך להם שפע כדי תרכס בלבד בערך היותם נאצלים ולא יותר מדחי בערך היותם אילונים. עכ"ל ז"ל. וכ' נפשה"ח (ש"ג פ"ו) והלמטוס והקו הכל אחד וענין אחד, ור"ל עם כי ודאי שגם במקום כל העולמות והצדדים הכל מלא גם עתה רק ענמותו ית' לבד כמקודם הבריאה, אמנם הוא בצחי' למטוס, היינו בצחי' הסתר לבד מופלח ומסוה מהשגתו, כדי שעי' זה האמטוס וההסתר תהא כל עגולים ויושר ענין ב' שהקו חוט האור לא נמשך ונתפשט יתקף עד למטה, ללא לאט לאט, ר"ל דרך הדרגות רבות מאלד בשיעור מדוקדק כפי האורך להשגתו ענין העטלמות וסדר הדרגתו, והמצוי יבין על פי זה מדעתו כל שורש הענין המבואר שם, כי אי אפשר לפרט ולהסביר הטיב כל דבריו ז"ל שם, עכ"ל ז"ל: **ע"ש** מדרגות הן. המשך דברי ע"ז חיים מהענין הקודם זה לשונו, והנה העגול הזה הראשון היותר דבוק עם הא"ס הוא הנקרא כתר דא"ק ואחר כך נתפשט עוד הקו הזה ונמשך מעט וחזר להעגל ונעשה עגול ב' תוך עיגול הא' וזה נק' עיגול החכמה דא"ק. עוד מתפשט יתר למטו וחזר להעגל ונעשה עגול ג' תוך העיגול ה"ב ונק' עיגול צינה דא"ק ועד"ז היה הולך ומתפשט ומתעגל עד עגול י' הנק' עיגול מלכות דא"ק הרי נבאר ענין ה"ס שנאלצו כסוד י' עיגולים זה תוך זה וכ"ז הוא בצחי' עקר ספירות הכוללות דרך סתם כל צחי' העולמות כולם. אמנם מבואר ופשוט הוא שכמה מיני עולמות נאלצו ונבראו ונטורו ונעשו אלף אלפים ורובו רבואות וכולם כח' הם תוך המקום החלל הג"ל ואין דבר חוץ לו. והנה כל עולם ועולם יש בו י"ס פרטיים וכל ספי' וספי' פרטיים שכלל עולם ועולם כולו מי' ספירות פרטי פרטיה וכולם הם בצורת עיגולים זה תוך זה וזה לפנים מזה עד אין קץ ומספר וכולם כגלגלי בללים זה תוך זה על דרך תמונת הגלגלים כנזכר בספרי תוכנינם. והנה הצחינה המחברת כל העיגולים יחד הוא ענין קו הדק הזה המתפשט מן הא"ס ועובר ויורד ונמשך מעיגול אל עיגול עד סיום תכלית כולם כנ"ל ודרך הקו הזה נמשך האור והשפע הנרדף לכל א' וא' מהם והרי נחצלו צחינת העיגולים של ה"ס: **ע"ש** עגולים וכו'. כ' בקל"ח פתחי חכמה פתח יג וז"ל, סוד התמונות מלאים הנדברים לפי טבע התמונה היא למטה ממש, והעיגול מראה הנגה סובבת, בלא חילוק הנגה חסד דין רחמים, אלא כמו השגחה כללית לפי מהות הספירה היא, וזה כסוד ההשתלשלות, אך היושר מראה ההנהגה מפורטת לפי חד"ר ימין ושמאל ואמצע. וכן כל שאר התמונות על הדק הזה, עכ"ל ז"ל: **במשפטי**. נראה דקאי אהנגה א' אשור צחי' שחרות, אבל אריך אנפין הוא צחי' זקנה שהוא לפנים משורת הדין, ועי' עבודה זרה ד:.

נתן להם מקום, אין לך דבר שאין לו מקום, נמצא המקום שיה לכולם, והא"ס ב"ה מקיפו לכל צד, וכן יוצא ממנו לצד אחד, בוקע ונכנס ועושה כל המדרגות. עישר מדרגות הן, מדרתם שאין להם סוף, עשרה עגולים ויושרן באמצען, שבהם מדותיו של מקום, חסד דין רחמים, מנהג כל בריותיו במשפט, ומשכיר ומעניש

נתן להם מקום. לקיומם, ולאו היו מקום משקי, אלא מקום צמיחות, כאלם האומר לחיביו סבדל זו אין לה מקום, רטנו למאחר שאינה אמת אין לה מקום צמיחות, כמו שנאמר שאתה ועוד אחת ועולם לא יעלו בתשבו ג' כי אם ב', כי מה שאינו רטנו יתב' אין לו מקום צמיחות, והנה במקום הזה לא פעל הקצ"ה צפעולת א"ס, כי אם בהצלה כנ"ל, והו גופא המקום מה שעלה ברטנו להעשות כן ונעשה כן כמשנת"ל: אין לך דבר שאין לו מקום. ג' אע"פ שיש שכלים ולעומתם גשמיים, גדולים ולעומתם קטנים, וא"כ צדדיו יש שאינם לריכיים כ"כ עיבוי ואמטוס כמו אחרים התחתונים מהם, אבל מ"מ לא יתכן להם להמלאות להמלאות רק אם נתן להם מקום: **נמצא המקום שיה לכולם.** לענין ההצטרפות אליו, אף ע"פ שיש הפרש צבועי האמטוס וכמ"ל: **והא"ס ב"ה מקיפו לכל צד.** צעגול מכל סביבותיו בהשוואה גמורה, ומאזר אליו כמו כן צבוע לכלל: וכן יוצא ממנו. מן א"ס ב"ה לבד אחד של העגול הג', בוקע ונכנס וממשיך בחורו עד נקודה האמצע ממש ואינו עד אל א"ס ב"ה צבקה החלל השני, נמצאת נקודה האמצעית של העגול החלל, היושר רחוקה מן א"ס ב"ה מכל מקום העגול, לכן היא קרויה מטה, שאין למטה ממנה, ומקום התחלת הציבוקה שהוא היותר קרוב אל א"ס ב"ה, הוא הנק' מעלה שאין למעלה הימנו בכל האמטוס. והענין, שמאחר שא"ס ב"ה נסתלק ממקום החלל שלא לפעול בו צפעולת א"ס, הרי נשאר שם רושם מן האור, וכצדק הקו בלמטוס נחלש צרשימו האור, ופעל בו ועשה בו כל המדרגות שממקום תחלת כניסתו ולמטה, מדרגה אחר מדרגה, עד נקודה האמצעית: **ע"ש** מדרגות הן. והן ה' ספירות, ועתה הם עומדים בדיקה זה ע"ז כגלגלי כלל, מלמעלה לדינו היותר קרוב לא"ס ב"ה, ועד למטה שהיא נקודה האמצעית: **מדרתם שאין להם סוף.** ל' זה נמצא בספר יצירה, ושם פי' הגאון מוילנ"א ז"ל שכל ספירה מתחלקת בפרטות ל"ס אחרות, וכן כ"א מהן, וכן מהן, עד א"ס, וע"ש עוד, ויש מדרבותי מפרשים דליירי דהכא איירי המחבר ז"ל ענין בעולמות א"ס שאין הדבור בהן רק לשבד את האוזן וכמשנת"ל, הלבד הוא אומר כן: **עשרה עגולים ויושרן באמצען.** הספי' הם גם בצחי' עגולים זה ע"ג זה כני"ל, וגם בצחי' יושר, שהוא סוד ג' קוין חד"ר, וזה אומרנו שבהן ר"ל בפרטי היושר כפי רבוי מדותיו של מקום חסד דין רחמים, והינו אופן עמידה זה ע"ב זה זה כנגד זה, עד שנמצא שלשה קוין של ספירות מלמעלה למטה כזו: וקו הימני הוא של חסד והשמאל גבורה והיינו דין, והאמצעי הוא ממלע צינותם וזהו מדת רחמים, ואופן זה של עמידה הספירות בצחינת יושר, הוא דמות כמראה אדם זה שאנו עסוקים בהמשילו הוא הנק' פלגוף אדם קדמון, וכמשל האופן הזה, כן היא לורת איברי האדם התחתון, וכן תמצא תמיד שהאורות העליונים נמשלים לאיברים כאשר יש באלם, וע"י המשל אדם עומד על ד"ת כמבואר במדרש^א. והמפרש שבהן מדותיו של מקום חד"ר אינו צין בעגולים צין יושר טועה הוא, כי אין סוד ג' קוין בצחי' העגולים. מדרבותי: **במשפטי**. צורת הדין בלי העצרה, וכמו שכתוב^ב מלך במשפט יעמיד ארץ: **בושביד**. לעושי רטנו, ומעניש לעובדי רטנו: ומחזיר

מסורת האילן
א) לשון ס' יצירה פי"א
ע"ש ספירות בלימה מלתו
ע"ש שאין להם סוף כו':
ג) ע"ש פי"א סי' ח: **מורה אור השלם**
א) פ"ה בפ"ה בפ"ה יעמיד
א"ן וא"ש תרומות
י"ד י"ד:
(משלי כ"ב ד)

מורה אור השלם
א) פ"ה בפ"ה בפ"ה יעמיד
א"ן וא"ש תרומות
י"ד י"ד:
(משלי כ"ב ד)

עד שלא נברא פרק ראשון כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספת

דיות הן פיוש

- (א) עי' חגיגה יג.
- (ב) ע"ה שער אח"פ (שער
- (ד) פרק א': ג) עי' לעל
- 97 ג. תולדות עש:
- (ז) אורחות חיים שער
- טנ"ח פ"א ע"ש:
- (ח) מאלוהות חיים שער
- העקודים פ"ב ע"ש:

עליונים באזנים אצעים בחוטם וכו'. כי בתחלה יאלו אורות מג' חושים שמעיה ריח דבור, והם אורות אח"פ, ואח"כ יאלו גם מן החוש הקלשון שהוא ראייה, אבל דבחי' אחרת, ולקמן בפ"ב מדבר מזה: **ונתגלתה וכו'.** כי האותיות הם דבחי' הכלים, ובתחלה באלת אורות האזנים לא היו עליונים הגלויים הללו המורים על התגלות הכלי, רק שהיו כלולים בה' אחת שזורתה ד"ו המורה על ענין זה, אבל באלת אורות החוטם והפה, אז כבר נתגלו האותיות הללו הו' וד', ועליון לא נעשה הכלי עד לאת אור הפה וחזרתו כמו שיתבאר להלן בענ"ה ית': **והרי נתקרבו זה לגבי זה.** ^ז כי באלות האזנים יאלו האורות המקיפים והפנימים מרחוקים זה מזה הרחק גדול, כי אם היו יותר מקורבים לא היו התחתונים יכולים לקבל האורות האלו כלל, גם עוד ענין אחר נמשך מזה, והוא כי הלא ענין הכלי נעשה ע"י ציטוט והכאת האורות המקיפים והפנימים, וכאן מתוך שהיה הרחק גדול ציטוט, לא נולד כלי תחתונות וכך כלי לחלק בין אור הפנימי ואור המקיף, ואמנם רק במקום תחתון שיש בו עיבוי יש גם כלי, אבל במקום עליון כגון באלות האזנים אין גם כן עיבוי על שיהיה גם כן האורות הפנימים והאורות המקיפים זה מזה, הרי כבר נעשית ע"י הפעולה שהיה נלמד מן הכלי, ואמנם מאחר שנתקדב לזה אל ענין הכלי לשיהיה אל האורות התחתונים, לכך היו קרובים וצאים לפי ירידתם למטה, והנה באלות החוטם אח"פ שאין גם כן עיבוי, כי אם לא נלמד גם כן עיבוי, ודי צוה ציטוט, ודי צוה לשיעור הפרש הנלמד לבין הפנימים והמקיפים ואין אורך לכלי לפעול הפעולה ההיא, אבל על פי הירידה, על פי העיבוי, באלת אורות הפה באלת האורות המקיפים עם הפנימים, אז התחיל להתהוות כלים, אבל עדין היה בתכלית הזכר, ודינאיתם לא היה רק צלוע בהן כח האור הכלי גדול בחזירתו אל הפה כבר ועשה כלי זה, וכמובאר לקמן במשנה שאחר זה. מהר"ר י"ט נ"ו והרב ר"א ברי"ט נ"ו: **ויצאין ויורדים**

יצא ס"ג מן האזנים ולמטה. ס"ג הוא ספי' הבינה כנ"ל, והוא יאלו מן נקדי האזנים ומשאר נקבים משם ולמטה כאשר מפרש והולך, **טעמים שלו.** היינו ע"כ דס"ג: ג' מינים וכו'. כי בטעמים וכן בנקודות יש לעולם שלשה מינים, והם מה שנתמלא ממנו לחיבה כגון קדמא וזקמא, ובאלמנעא כגון מקף – ופסקו, ובתחתונה כמו כן, וכל העניינות הללו היינו רמזים ומשלים דקים להבנת הענין, וזה תלוי בהבנת הלכ וצוה"ק, ועל זה ארז"ל ^ה שאין מוסרין חכמה זו אלא למי שהוא חכם ומצוין מדעתו, ומוסרין לו ראשי פרקים והוא יורד לסוף דבר ועומקו: **עליונים באזנים אצעים בחוטם וכו'.** הגבוה מחזירו דק מחזירו: **יצאו עליונים מן האזנים.** ונמשכו בהתפשטותם מנגד התפשטות שער הזקן הזומח בלחיים בצדדי הפנים, ^ו כי הלא נמשל ונצייר האזנים כי יש בהם רוח דק בתוס, והגסיון לזה כאשר יסחוט האדם אורו יאמע בתוכו קול הצרה מחמת הרוח הגלכר בתוכו. והנה האור הזה אינו דבור ונוגע בפנים עלמם אבל חופף וסוכך עליהם, ולא נתפשט האור הזה לא לאחורי הפנים ולא בכל הפנים רק בצדדי הפנים לבד: **ועשרה מהשמאל וכו'.** הם צ' בחי' של אורות האזנים, ושל ימין מעולה משל שמאל, הלכך חלו פנימים ואלו מקיפים לגביהם, ^ז כי המקיף גדול מן הפנימי: **בלולים בה' אחת שצורתה ד"ו.** היינו שאינו ד' על גבי י' הפוכה כבאשורי שלט כזה ד' אלא שהוא ד' ע"ג ו' כזה ד', וד' ו' יחדיו הם צימט' י' ספירות, אלא שהם אינם נפרדים רק קשורים בתכלית ההתקשרות באלות ה' הנו', ונשקפים בה' פרטפים ואלו ה', כתר הוא אריך אנפין, חכמה אבא, בינה אימא, וק' יחדיו הם פלגוף ז"ל, ומלכות היא נוקבא, ואפי' ה' פרטפים הללו לא היו נכרות ונפרדות זו מזו, אלא כולם קשורים בה' אחת שצורתה ד"ו להורות על כל המזכר: **עד היכן בו' עד בנגד שבולת הזקן.** שהוא סוף הפנים, וזהו עיקר האור, אמנם האורות ג"כ הוא מתפשט אל ד' האחור ומסבב בכל סביבות א"ה, וכן להלן באלות החוטם והפה: **והרי נתקרבו זה לגבי זה.** נקבי החוטם יותר קרובים זה לזה: **ונתגלתה ו' של ה'.** הזכורה מקודם, וכן לקמן גבי אורות הפה שנתגלתה הדי' שבה, לפי שב' חלו הם תולדות: **בישיבה אלפין.** זה ע"ג: **שנים יוי ושנים יוד.** שנים בכתב אשורי של הרב בית יוסף זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' ומי' ושנים האחרים בכתב האר"י זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' וד', ואלו של יו"י גדולים משל יו"ד, הם צימין, ושל יו"ד הם צשמאל: **מב' אזנים ומב' נחירים.** חלו הדי' בחי' הם ענמם בחי' צ' האזנים וצ' נקבי החוטם שנתגלו כאן צפה כי מן האזן ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה בסוד א"מ ומחוטם ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה א"פ ומן ארון שמאל נמשך ונעשה בחי' חילוניות הכלי מחוץ לפה ומחוטם שמאל נמשך ונעשה פנימיות הכלי ואלו הדי' בחי' נכנסו צפה: **שני הבלים בימינו של הפה ושני דיבורים בשמאלו,** ונשקפים וכו'. כי הגה צפה יש בחינת הכל ובחינת דיבור, והנה ההבל הוא בחינת האור והדיבור הוא בחי' הכלי, והנה יש צפה הכל ודיבור עליונים בלחי העליון והכל ודיבור תחתונים בלחי התחתון, ונמשל כי ההבל העליון הוא א"מ והתחתון הוא א"פ, ודיבור העליון כלי חילון והתחתון הוא כלי פנימי, והאורות שם ההבלים הם צימין הפה והדיבורים שם הכלים הם צשמאל הפה:

על אורות האזנים, ושל ימין מעולה משל שמאל, הלכך חלו פנימים ואלו מקיפים לגביהם, ^ז כי המקיף גדול מן הפנימי: **בלולים בה' אחת שצורתה ד"ו.** היינו שאינו ד' על גבי י' הפוכה כבאשורי שלט כזה ד' אלא שהוא ד' ע"ג ו' כזה ד', וד' ו' יחדיו הם צימט' י' ספירות, אלא שהם אינם נפרדים רק קשורים בתכלית ההתקשרות באלות ה' הנו', ונשקפים בה' פרטפים ואלו ה', כתר הוא אריך אנפין, חכמה אבא, בינה אימא, וק' יחדיו הם פלגוף ז"ל, ומלכות היא נוקבא, ואפי' ה' פרטפים הללו לא היו נכרות ונפרדות זו מזו, אלא כולם קשורים בה' אחת שצורתה ד"ו להורות על כל המזכר: **עד היכן בו' עד בנגד שבולת הזקן.** שהוא סוף הפנים, וזהו עיקר האור, אמנם האורות ג"כ הוא מתפשט אל ד' האחור ומסבב בכל סביבות א"ה, וכן להלן באלות החוטם והפה: **והרי נתקרבו זה לגבי זה.** נקבי החוטם יותר קרובים זה לזה: **ונתגלתה ו' של ה'.** הזכורה מקודם, וכן לקמן גבי אורות הפה שנתגלתה הדי' שבה, לפי שב' חלו הם תולדות: **בישיבה אלפין.** זה ע"ג: **שנים יוי ושנים יוד.** שנים בכתב אשורי של הרב בית יוסף זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' ומי' ושנים האחרים בכתב האר"י זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' וד', ואלו של יו"י גדולים משל יו"ד, הם צימין, ושל יו"ד הם צשמאל: **מב' אזנים ומב' נחירים.** חלו הדי' בחי' הם ענמם בחי' צ' האזנים וצ' נקבי החוטם שנתגלו כאן צפה כי מן האזן ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה בסוד א"מ ומחוטם ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה א"פ ומן ארון שמאל נמשך ונעשה בחי' חילוניות הכלי מחוץ לפה ומחוטם שמאל נמשך ונעשה פנימיות הכלי ואלו הדי' בחי' נכנסו צפה: **שני הבלים בימינו של הפה ושני דיבורים בשמאלו,** ונשקפים וכו'. כי הגה צפה יש בחינת הכל ובחינת דיבור, והנה ההבל הוא בחינת האור והדיבור הוא בחי' הכלי, והנה יש צפה הכל ודיבור עליונים בלחי העליון והכל ודיבור תחתונים בלחי התחתון, ונמשל כי ההבל העליון הוא א"מ והתחתון הוא א"פ, ודיבור העליון כלי חילון והתחתון הוא כלי פנימי, והאורות שם ההבלים הם צימין הפה והדיבורים שם הכלים הם צשמאל הפה:

עד

	דחי ע"יון	
(*)	מאוזן ימין	מאוזן שמאל
	הבל א יו	דבור א יוד
	ימין הפה	שמאל הפה
	דחי תחתון	מחוטם שמאל
	הבל א יו	דבור א יוד

(*) שיך הלוח מן העמדת תח"פ זל לם' פירוד צפוי.

וכן חלו הדופן של הכלי מלכו החילון לא היה זך יותר לא היה עובר צו אור המקיף חלו עיבוי הפנימי אע"פ שאינו זך יותר. וא"ת כי עדיין יש להקשות ולומר שהרי בחוש הראייה אנו רואין פנימיות הכלי זך יותר מחילוניותו. התשובה בזה הוא כן כי אע"פ שצ"פ קטן מחו"מ עכ"ז להיותו מוגבל תוך הכלי לכן הכלי הארה שלמה ממנו אבל אה"מ אע"פ שהוא אור גדול עכ"ז כיון שאינו דבור וממלא עם הכלי אינו מאיר כ"כ בחילוניות הכלי כמו שמאיר הפנימי בפנימיות הכלי, וזהו יבא הכל על נכון: יאלו

עליונים באזנים אצעים בחוטם וכו'. כי בתחלה יאלו אורות מג' חושים שמעיה ריח דבור, והם אורות אח"פ, ואח"כ יאלו גם מן החוש הקלשון שהוא ראייה, אבל דבחי' אחרת, ולקמן בפ"ב מדבר מזה: **ונתגלתה וכו'.** כי האותיות הם דבחי' הכלים, ובתחלה באלת אורות האזנים לא היו עליונים הגלויים הללו המורים על התגלות הכלי, רק שהיו כלולים בה' אחת שזורתה ד"ו המורה על ענין זה, אבל באלת אורות החוטם והפה, אז כבר נתגלו האותיות הללו הו' וד', ועליון לא נעשה הכלי עד לאת אור הפה וחזרתו כמו שיתבאר להלן בענ"ה ית': **והרי נתקרבו זה לגבי זה.** ^ז כי באלות האזנים יאלו האורות המקיפים והפנימים מרחוקים זה מזה הרחק גדול, כי אם היו יותר מקורבים לא היו התחתונים יכולים לקבל האורות האלו כלל, גם עוד ענין אחר נמשך מזה, והוא כי הלא ענין הכלי נעשה ע"י ציטוט והכאת האורות המקיפים והפנימים, וכאן מתוך שהיה הרחק גדול ציטוט, לא נולד כלי תחתונות וכך כלי לחלק בין אור הפנימי ואור המקיף, ואמנם רק במקום תחתון שיש בו עיבוי יש גם כלי, אבל במקום עליון כגון באלות האזנים אין גם כן עיבוי על שיהיה גם כן האורות הפנימים והאורות המקיפים זה מזה, הרי כבר נעשית ע"י הפעולה שהיה נלמד מן הכלי, ואמנם מאחר שנתקדב לזה אל ענין הכלי לשיהיה אל האורות התחתונים, לכך היו קרובים וצאים לפי ירידתם למטה, והנה באלות החוטם אח"פ שאין גם כן עיבוי, כי אם לא נלמד גם כן עיבוי, ודי צוה ציטוט, ודי צוה לשיעור הפרש הנלמד לבין הפנימים והמקיפים ואין אורך לכלי לפעול הפעולה ההיא, אבל על פי הירידה, על פי העיבוי, באלת אורות הפה באלת האורות המקיפים עם הפנימים, אז התחיל להתהוות כלים, אבל עדין היה בתכלית הזכר, ודינאיתם לא היה רק צלוע בהן כח האור הכלי גדול בחזירתו אל הפה כבר ועשה כלי זה, וכמובאר לקמן במשנה שאחר זה. מהר"ר י"ט נ"ו והרב ר"א ברי"ט נ"ו: **ויצאין ויורדים**

על אורות האזנים, ושל ימין מעולה משל שמאל, הלכך חלו פנימים ואלו מקיפים לגביהם, ^ז כי המקיף גדול מן הפנימי: **בלולים בה' אחת שצורתה ד"ו.** היינו שאינו ד' על גבי י' הפוכה כבאשורי שלט כזה ד' אלא שהוא ד' ע"ג ו' כזה ד', וד' ו' יחדיו הם צימט' י' ספירות, אלא שהם אינם נפרדים רק קשורים בתכלית ההתקשרות באלות ה' הנו', ונשקפים בה' פרטפים ואלו ה', כתר הוא אריך אנפין, חכמה אבא, בינה אימא, וק' יחדיו הם פלגוף ז"ל, ומלכות היא נוקבא, ואפי' ה' פרטפים הללו לא היו נכרות ונפרדות זו מזו, אלא כולם קשורים בה' אחת שצורתה ד"ו להורות על כל המזכר: **עד היכן בו' עד בנגד שבולת הזקן.** שהוא סוף הפנים, וזהו עיקר האור, אמנם האורות ג"כ הוא מתפשט אל ד' האחור ומסבב בכל סביבות א"ה, וכן להלן באלות החוטם והפה: **והרי נתקרבו זה לגבי זה.** נקבי החוטם יותר קרובים זה לזה: **ונתגלתה ו' של ה'.** הזכורה מקודם, וכן לקמן גבי אורות הפה שנתגלתה הדי' שבה, לפי שב' חלו הם תולדות: **בישיבה אלפין.** זה ע"ג: **שנים יוי ושנים יוד.** שנים בכתב אשורי של הרב בית יוסף זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' ומי' ושנים האחרים בכתב האר"י זלה"ה כזה **א** שהוא מורכב מיו' וד', ואלו של יו"י גדולים משל יו"ד, הם צימין, ושל יו"ד הם צשמאל: **מב' אזנים ומב' נחירים.** חלו הדי' בחי' הם ענמם בחי' צ' האזנים וצ' נקבי החוטם שנתגלו כאן צפה כי מן האזן ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה בסוד א"מ ומחוטם ימין נמשך האור ויאלו דרך הפה א"פ ומן ארון שמאל נמשך ונעשה בחי' חילוניות הכלי מחוץ לפה ומחוטם שמאל נמשך ונעשה פנימיות הכלי ואלו הדי' בחי' נכנסו צפה: **שני הבלים בימינו של הפה ושני דיבורים בשמאלו,** ונשקפים וכו'. כי הגה צפה יש בחינת הכל ובחינת דיבור, והנה ההבל הוא בחינת האור והדיבור הוא בחי' הכלי, והנה יש צפה הכל ודיבור עליונים בלחי העליון והכל ודיבור תחתונים בלחי התחתון, ונמשל כי ההבל העליון הוא א"מ והתחתון הוא א"פ, ודיבור העליון כלי חילון והתחתון הוא כלי פנימי, והאורות שם ההבלים הם צימין הפה והדיבורים שם הכלים הם צשמאל הפה:

והרי נתקרבו זה לזה. ביאור זה בס' ל"ג, ע"ש כל הענין מדוע מתחלה א"פ ומקף רחוקים זה מזה, ואח"כ הולכים ומתקרבים יעוין שם:

א) לעיל גבי אורות האננס גדלים עד כנגד שנותה הזקן: (ב) גז חיים שער י' פרק ג' (ג) עי' זכר בראשית קעב. קפ. קפג. רלג. רמט: שמות כג: כו. פג: רכא. רעט. רלז: רלח: ת"י תוקנא כ' ע"א דף נד: תפי' ל' דף ע"ב: ז"ח בראשית: שם יתרו איזה פעמים, שם תוקנא תמנא היה פעמים, שם בראשית לפניה שנה לך, ועי' שער הטובות הדוקי כונתה קריאה שעת דרוש ו' ובמדין מיסרים פי ויקרא, ועי' ג' חור"א שעה"ג לט: (ד) עי' זכר בראשית סוף פסא. גבי סידרא שהיא מלכות כידוע, ושם שמות מג: גבי תפלה של די שהיא תפילין שער ט"ח שהיא מל' כידוע, ח"ח שהיא הביאת המלך הדרינו גבי ה' בתורה, שהיא מלכות כידוע, ושם מיסרים אהבו גבי ה' בתורה, ועי' בכתבים בשער הכונות דרושי הגמיה דרוש ד', ושם דרושי תג הסודות דרוש ו':

דוית הן פירוש

עד הטבור. זה עיקר האור אבל ג"כ מאיר דרך דלדים לכל סביבות זה האדם, וכמשת"ל (א): ד יצאו ראשונה. כי זו יליאות היו להם, כי לא ילאו שלמים בתחלה, והיו נלכדים לחזור למקורם להשתלם, ואחר ילאו פעם אחרת, וכמו שיתבאר בעזר ה', והכא איירי ביציאה

עד שלא נברא פרק ראשון כללות האילן הקדוש ד.

עשרת תפארת מילואים ותוספות

יצאו ראשונה וכו'. עי' צפי' שפי' שלעולם הקרוב קרוב קודם, בין זכניסה בין ביציאה, ומשום הכי ביציאה הוא לפי הסדר ממטה למעלה, וזכניסה בהיפך שהוא ממעלה למטה, ול"ג עוד טעם על פי מה שאמרנו ז"ל בדרך ארץ זוטא ופי' (ה) כזניסה הגדול קודם לציאה הקטן קודם, ועוד טעם

(מ"ד) וכח הכלי בלוע בהם. מבואר בס' ל"ה: וראשון שבהם חזר ונכנס. ע"ש בס' ט"ו, וביאור הענין ע"ש ס' לג בסופו: בראשונה היו כולם נפשות. ביאר ענין זה מדוע יצא מתחלה בבחי' נפש בסוף ס' ל"ה: וזה עקודים. כבר כתבתי ענין עולם העקודים כנ"ל, ובס' מ"ט ה"ל מביאר שכל אלה הכנות ע"ש בביאר הענין, ובס' ל"ה, ובס' ל"ג, ובפחד"ה כ"ג כ"ה:

עד הטבור: ד יצאו ראשונה. מלכות בתחלה, וז"א אחריה, וכן כולם. וכח הכלי בלוע בהם. הדך שבהם חזר ונכנס, כתר בתחלה וכולם אחריו. נתעבה הנשאר ונעשה כלי מניצוצות שנפלו בו מהבאת אור חזרתו של עליון ורשימו של תחתון. בראשונה היו כולם נפשות, הרויחו זה מזה ביציאתם וכן בחזרתם כל אחד בראוי לו עד מקוף שני. נשאר הכתר בפה דא"ק ושאר התשעה יצאו, עד שנמצאת מלכות כלי בלי אור. כל הכלים כלי אחד, אלא שעשירה שנתות יש לו, זה עקודים:

הדרן עלך עד שלא נברא

שלא נתגלה (להם) בהם ככל פרטיהם יותר מה' אורות פנימים וב' מקיפים שהם מקוף ליחודה ומקוף לחיה אך לשאר הג' פנימים לא יש להם בחי' מקיפים מבחי' נר"ן רק מבחי' יחידה והיה אשר מקוף כולם ולא מפאת עמנו אמנם יש בהם שנימים וגירענות עוד אחרות כפי סדר הפרלופים והעולם אך הכלל שבהם כי אי אפשר להיות יותר מהמשה פנימים ושני מקיפים עליונים: שנתות. לכן זה הוא מן המשנה בפרק ב' מלות ומנחות (פ). ולע"ג דהא שנתות קאי על הסימנים והבליטות שיש בין כל חלק וחלק מן הכלי, ולא קאי על החלקים עצמם, ואיך קאמר המחבר ז"ל דעשרה שנתות יש לו, כי אם יש לו י מקומות ל' ספי, א"כ ט' שנתות יש לו, ואולי חישב את שלפני הכתר או את שאחר המלכות עם השנתות, ועי' צפי' כ"ש ז"ל בשנת פרק המוראל יין (דף פ) ב"ה עד לאן לכבש מש"כ בשם רבותיו, ואולי י"ל בדוחק הסדר בדעתם ליישב כאן על פי זה, ולע"ג, וה' יאיר עינינו:

הדרן עלך עד שלא נברא העולם

שהוא אחרים א', והבינה קיבלה מאחורי צניהם, וכן כולם, עד שהמלכות מקבלת מט' אחרים, גם כל א' יש לו בחי' אחרים אחר, כי יש לין גמור ודין ממוצע או חלש, ודי בזה, ועכ"פ כשהפכו האורות פניהם לעלות, הנה חפץ אור הרשימו הגשאר לעלות למקורו, ואע"פ שאינו עולה ממש עכ"ל חשקו וחפצו הוא להדבק ולקבל ממנו, ואמנם כנגדו חפץ האור חוזר הנו' לירד, ונמצא שאינם שוים בצדעם, והרי האור חוזר הוא שהור דין פוגע באור הרשימו שהוא אור ישר ורוא רחמים, והם נמסר ובוטשים זה בזה שהם הפכיים, ואז עפלים נילוטות מהאור היורד שהוא דין והוא גרוע מאור הרשימו, ונמצא זה אור אחר רביעי, והם ד' בחי' טנת"א, האורות עצמם, ואור האחריות שלהם הוא נקודתו, ואור הניטריות העופלות ע"י הכאת הנקודות והתנין זה בזה היא אריותו, ומהם נעשו בחי' הכלים: בראשונה היו כולם נפשות. כי יש חמשה בחי' של חיות ואלו הם מן הקטן אל הגדול א' נפש ב' רוח ג' נשמה ד' חיה ה' יחידה, אמנם בתחלה כל א' ביציאתו לא ילאו רק זכנינת נפש בלבד: הרויחו זה מזה ביציאתם. כי כל א' בפ"ע כשיאל היה זכניני נפש בלבד, ואח"כ בלאת האור שאחריו זכנינת נפש, הרי זכנינת מה שנוגע אל האור התחתון שיאל מלפניו, מתוך יציאת העליון הרויח עוד הארת רוח, וכן כל האורות, בזופן זה, שבלאת המל' יאלת זכניני נפש, אחריה יאל ז"א זכניני נפש, הרי נתגלה זכנינות בחי' רוח, יאלת בינה זכניני נפש ובחי' רוח לו' ובחי' נשמה למלכות, וכן ככולם עד שנמצאת מלכות שלימה ככל בחי' נרנח"י, אבל שאר הספי' היו עדין חסרים כל א' לפי מה שהוא: וכן בחזרתם. כי לסבת שהיו שאר הספי' עדין חסרים איזה בחי' כנ"ל, לכך הוצרכו לחזור למקורם לשיושלמו, והרי בחזרתם ג"כ היו מרויחים זה מזה, בזופן זה, כי כשעלה הכתר והתעלם במקורו, עלתה החכמה במקום הכתר, והבינה במקום החכמה, וכן כולם, עד שנמצאת אור המלכות במקום שהיה בו בתחלה אור היסוד והיא יותר קרובה מדליגה א' אל המאציל ממנה שהיה בתחלה והיא מקבלת עתה מן המאציל כל מה שהיה בה בתחלה ועוד אור הנוספת שהוא מקוף ראשון, והוא מקוף אל החיה, וכן היה הענין בז"א ובחור"ב שכולם חזרו לקבל הארה א' עם תוספת האורות: כל אחד בראוי לו וכו'. כי אף על פי שיאלו וחזרו ונכנסו, לא כולם הרויחו כל הבחי' כלאשך יודו על פי החשבון, כי אם ז"א ומלכות הרויחו עד מקוף שני שהוא מקוף אל היחידה, ומשם ואילך לא הרויחו יותר, ומש"כ בז"א שיעדין לא היו שלמים, שהרי לאכא לא היו רק ג' פנימים לבד וכלי שום מקוף ולאימא ה' או"פ לבד וכלי שום מקוף, וכן לכתר לא היה רק בחי' נפש לבד: נשאר הכתר בפה דא"ק. דבוק במאציל: ושאר התשעה יצאו. נמצא כי החכמה חזרה במקום הכתר והבינה במקום החכמה וכן כולם, כל א' בכלי של עליונו, ואילו היו חורים כל א' לכליו, היו הכלים מתבטלים לרוב האור, אבל כיון שהיה כל א' בכלי של ספי' א' עליונה ממנו נתקיימו: עד שנמצאת מלכות כלי בלי אור. כי לפי החשבון נמצאת המלכות במקום היסוד, הרי אנשאת הכלי שלה בלי אור כלל, ולכן נק' הכלי ההוא של המלכות (א) אספקלריא דלא נהרא, וכן נמצא כמה פעמים בזהר (ד) דלית לה מגרמה כלום: כל הכלים כלי אחד. לפי שהם זכים בתכלית הזיטוך, ולפיכך עדיין לא נתגלה כחן רק בחי' כלי א' בלבד, אבל האורות היו נחלקים לעשרה: שנתות. כעין בליטות יואליו בדופני הכלי מחוץ לסימנים. לכן רש"י ז"ל בהמוכר את הספינה (דף פ): זה עקודים. כן נקרא העולם הזה שדברנו בו שהוא האורות היואלים מן הפה של א"ק אשר בהם החחילו גילוי הויות הכלים עולם העקודים, להיות כי עשרה אורות אלו פנימים ומקיפים מחוברים ומקושרים יחד כחוד כלי אחד, אשר לכיסיה זו נק' עקודים מלשון (א) ויעקוד את ילחך בטר, ר"ל ויקשור:

הדרן עלך עד שלא נברא העולם

תורה אור השלם
א) ויבאו אל הפקודים אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבחה וישיר את העצים וישקור את יצחק בנו וישם אהו על המזבחה משל לעצבים: (בראשית כב ב)

(א) פת"ח סי' לג: ב' א"ח ע"ג וע"ג ע"ג: ג' ע"ג וע"ג ע"ג: ד' ע"ג וע"ג ע"ג: ז' וכן בהעלך בינינו ע"ו. ע"ג:

עשרת תפארת מילואים ותפארת

דיות חן פיוש

עמדו נקודותיו. ומה"ה וב"ב עמהם. טעם לזה תמצא בראשונים חיים שער הנקודים פרק ז': **ופרש שם מסך.** כזכר בזה"כ בראשית ד' ל"ב אמר רבי יצחק אית קרומא במציעות מעווי דבר נק לאורו פסיק מתחא לעילא ושאיב מעילא ויהיב לתתא, כך גוונא דא ריקע איהו בראשיתא וקיימא על אטון חיותא לתתא. ואיהו פריג בין מיין עלאין לתתאין. תא חזי, אטון מין אעדו ואוליוו חשוכא. ועל רזא לא כתיב, (שמות כו) והדליה הפורכות לכס בין הקדש ובין קדש הקדשים. ע"כ. וז' דע"ח (שער ח' פיק ד' מ"ח) ובר"ח (ס):

עמדו נקודותיו. של ס"ג לאלה, כי צ"פ לידר מן הטעמים של ס"ג, כמ"ט סס במשנה ג' ילא ס"ג מן האונים ולמטה, טעמים שלו ג' מינים כו', והיינו ע"צ דס"ג, וזה היה נקרא עולם הנקודים כמו שנתבאר סס בסוף הפרק, ועתה באל לידר מנקודותיו של ס"ג דהיינו ס"ג דס"ג, והוא נקרא עולם הנקודים: עמדו נקודותיו לצאת. עמדו לאלה ועדיין לא יאלא:

המ"ה וב"ב שלו ומה"ה וב"ב עמהם מן הטבור ולמעלה, ופרש שם מסך, מתחיל מלפניו בחזה ומשפיע ויורד מאחוריו עד כנגד הטבור. ומן הב"ב עלו ויצאו מן העינים עשר ספירות מן הימין ועשר מן השמאל, יצאו וירדו מן הטבור ולמטה, ולקחו אור ממה שלמעלה, כח"ב מאח"פ בשבלתה של זקן, והשאר מן הפה משם ולמטה, ומבפנים ירד ובקע ב"ב כנגדם והאיר דרך עורו לחו"ב, מן הטבור ומן היסוד נחלקת אור לבתר ולחו"ב, והשאר מאצבעותיהם של רגלים. נמצא ג' ראשונות מתוקנים זה כנגד זה, והשאר זה תחת זה: ב יצאו עשרה כלים בראשונה וארותיהם אחר כך, ירדו האורות לבתר ולחכמה ולבינה, וקבלום

מן העינים. אין לומר אור הנקודות הקטן כמו הטעמים, אבל עכ"ל מלינו קח כח הסתכלות בעין כנראה מחוש הטבע כענין בילת היענה שגולג ממנה האפרוח ע"י הסתכלות זמן מה בלתי שתשע על הבינה לחממה כשאר העופות וזה יורה היות כח ממשי בהסתכלות העינים, והנה מבחינת הסתכלות הזה של העינים ילאו הנקודים.

(ואלרות חיים שער הנקודים פרק א'): **כח"ב מאח"פ כו'.** עיני צפירוס שפי שמן השבלת הם מתחילים, כן הוא בראשונות חיים ושער

הנקודים פרק ז', אכן ק"ק כוונתו, להלא הוא עלמנו כ' (סס) ללא מקרי להם החלה אל"ל מן הטבור ולמטה, וכמ"ט צפירוס, ועיני צפירוסים לשם שדברו מזה: **והשאר מן הפה.** מה שלא הזכיר המחבר ז"ל שלקחו גם מן החוטם כמבואר באר"י זלה"ה, אל"ל ללא דוקא קאמר, אל"ל כוונתו בעיקר לומר שלא לקחו מן האונים, ועיני אף פתוח"ד סי' ל"ד כ' רבינו ז"ל שלא קיבלו הז"ח אל"ל מן אור הפה ע"ש, וזה לשון ויתר מקשה, וז"ע, וה' יאיר עינינו: **מן הטבור ומן היסוד כו'.** והנה הכתר מן הנקודות מקומו הוא מן הטבור ל"ח"ק עד סיום הגוף וחס"ד הם בג"פ קמאין נה"י ל"ח"ק והג"ח בג"פ אמצעין ונה"י בג"פ תתאין ע"ד הני"ל בזו"ן המלביש ל"ח"ק כזכר במקומו. והנה ב' מיני אורות יולאין מתוך הגוף ל"ח"ק הם א' מן הטבור והב' מפי היסוד ויולאין דרך שם ב' הבלים. וכפי הראוי היה שהיה ג' הבלים כנגד ג' ראשונות שקבל מאח"פ כנ"ל אבל לפי שחסר אור און מן אור"א כנ"ל לכן ג"כ חסר בחי' ההבל מה שכנגד האון ולא ילאו רק ב' הבלים שהם נגד חוטם ופה ל"ד אשך מהו קבלו אור"א למעלה וגם כאן למטה מקבלין מהו אבל אור הז"ח שלא לקחו רק מן הגוף ולמטה שהוא מסיום שבלת זקן ולמטה כנ"ל לכן ג"כ לא יש להם הבלים להאיר להם אבל נרמזו בסוד ויפחו זרועי ידיו שהוא סוד י' טפין לאודריקו מצני הצפנים כזכר בחייון ס"ט כנודע כי הם עצמם בחי' המלכים כי הנה דיטול המלכים היה לפי שלא נתקו עדיין כחל"א אדם דבר ונוקבא. וזהו עלמנו סוד טיפי הזרע של יוסף שיצאו בלתי נקבה אל"ל מוכר לחוד והם הם י' הרוגי מלוכה והבן מלת מלוכה כי הם ממש אלו הז' מלכים שגשגו כליהם וגופם. והסיבה היה ג"כ לפי שהיו בלתי תיקון רז"י עד שכל המי מלך ח' וזו נתקנו. וזהו ג"כ סוד מ"ט במסכת שבעות צפ"ג מי שאמרה לו אשחו בשעת תשמיש נטמאתי ינעוץ צפורניו בקרקע והזרע יולא דרך צפורני רגלים ויפרוש בראש מת. והנה הבלים הראוין למלכים אלו ז' ילאו דרך צפורני רגלים ואל"פ שהצפורני הם י' והנקודות שגשגו אינן אל"ל ז"ת ל"ד כנ"ל. הענין הוא כי גם י' מיני אחריים לאור"א שגשגו הרי הם ט' בחי' והעשירית הוא כי גם מן הכתר היה בו קח פנס כמ"ט לקמן בע"ה והוא בחי' נה"י ע"ג שגשגו והיו בסוד מוחין לאור"א וגם הם נשגרו הרי הם י' בחי' כנגד י' הבלים שיאלו מצפורני רגליו וכל בחי' יליאת אלו ה' הבלים דרך צפורניו היו כולם לסיבת חסרון קבלתן מאור האון העליונה כנ"ל ולכן סבה זו גרמה לכל זה ולצפירוס המלכים (ע"ה שער ח' פרק ג) וקבלום

הנקודים שמן הטבור ולמטה ריקס בלתי אור: ופרש שם מסך. להפסיק ביניהם, ואז נשאר כל האור מומעל לאורו מסך והיה סס לחוק ומתוקן ואז בקע אורו מסך אור חדש וירד והאיר שאר הגוף מן הטבור ולמטה, אמנם האור הראשון שהיה בתחילה למטה ועלה למעלה שוב לא ירד, ושאר תמיד שם שסמן הטבור ולמעלה וסס הניח שרקו תמיד, ומשם נתפשט ילאו דרך העינים, וממשך נתפשט בחוץ עד סיום רגלי א"ה, ועתה מפרש והולך א"ה: **ומן הב"ב.** (ס) דס"ג דס"ג, המלוכב ב"ב דס"ג, המלוכב ב"ב הכללי, וכמשנת"ל, והיינו שששואליא הס"ג נקודות שלו, שהם ס"ג דס"ג, לא הוליאם מן הבחי' העליונה שבו אל"ל מן התחתונה שהיא ב"ב, המלוכב ב"ב דס"ג, המלוכב ב"ב הכללי, וכנ"ל, לכן בדרתם יחזרו להיות ענפי ב"ב הכולל ל"ד, שאף הוא אחר שנתחדש בצורו חזר לרדת למטה כמשנת"ל, ואז האיר דרך עור גופו של א"ה אל הא"ס המתפשטים מוא"ה לו: **מן הטבור ולמטה.** (ז) כי כל האור הגמשך עד הטבור אפילו שהיה בחי' עין הכל הוא נבלע ונכלל בעקודים ולכן איננו נזכר, אבל האור הגמשך מתחת הטבור עד הרגלים זה לבדו הוא הנק' בשם נקודים, לפי שהוא עתה עומד לבדו, וכן אורו האור שירד דרך הפרסא (מסך) מחדש כנ"ל, גם הוא בוקע בגוף והכלי של הא"ה ויולא לחוץ ומאיר באלו הנקודים, הרי ב' מיני אורות לצורך הנקודים ולקחו אור ממה שלמעלה. (ח) ויש עוד אור שלישי, והוא כי כאשר יורד ומתפשט אור העין להסתכל למטה דרך העקודים, הנה הוא מסתכל בצורות ההם והוא שואב ולוקח מהם אור לצורך עשיית הכלים אל הנקודים, ולוקח מג' בחי' אח"פ: **כח"ב מאח"פ בשבלתה של זקן וכו'.** כי הנה נתי"ל א"ה שכל אורות אח"פ אשתכחו במקום ח' אל"ל שבלתה של זקן, לכן בעת שירדו אורות העינים ונמשכו דרך אורות אח"פ כנ"ל, הרי מוכרח שיתעברו עמהם ויקחו אור שלהם, אל"ל שיש חילוק בין הגי' לבין הז"ח, כי ג"כ שהם כח"ב הם לוקחים מכל הג' בחי' אח"פ במקום התחברותם דהיינו רק בשבלתה של זקן, כי משם מתחילים הם, ולא משם ולמעלה, אבל הז"ח אינם לוקחות רק ממה שגמשך מהסתכלות בצורות ח"פ משם ולמטה, שהרי אורות האון אינם מתפשטים אל"ל רק עד שבלת הזקן כמבואר צפ"ק (מ"ג), משא"כ אורות ח"פ כמבואר שם: **ומבפנים ירד ובקע וכו' והאיר וכו'.** אור חדש כנ"ל, והאיר אל ה"ס המתפשטים חו"ה לו וכמשנת"ל: **מן הטבור ומן היסוד נחלקת אור לבתר ולחו"ב והשאר כו'.** מן הטבור לכתר ומן היסוד לחו"ב, כי צפירוס י' ב' צפירוס כהוגן ממקום נקדים, ולכן לא נשגרו עם הז"ח כמו שצ"ח לקמן א"ה, ואמנם הז"ח לא כן היו אל"ל עומדין זה תחת זה שלא במתקלה, וגם אין להם השפעה כהוגן כמו לג"ה, ולכן נשגרו כמו ששנינו בריש ספרא לניעותא, תאנא דעד ללא הוה מתקלה. לא הוה משגיחין אפי"ן באפי"ן. ומלכין קמאין מיתו וכו', כלומר שלא היו במתקלה: **ב יצאו עשרה כלים בראשונה וארותיהם אחר כך.** לא כעקודים שחלה ילאו האורות אח"כ נעשו הכלים: ירדו האורות וכו'. **ע"ג שיאלא הטהו וכו' כלולים כל הטהו** אורות, וכן בחכמה ילאו אח"כ הטהו, וכן עד יליאת המלכות לבדה בראשונה. ונמצא שיאלא הכתר תחלה ונכנס בכלי שבת, וכו' כל הטהו כל הטהו, ואח"כ נשאר אור הכתר בכלי שלו וילא אור החכמה עם הטהו האורות כלולים בו, ונכנס בכלי החכמה, וכן כיו"ב עד שיימו כולם כחוד כחוד הכלים שלהם: **לכח"ב וקבלום.** והואיל והיה מעולים מן הטהו, כגון מלך מה שקבלו אור בידיהם ממה שלמעלה שהיה חילוק בין הג"ר והז"ח כמבואר בריש פירקין (לעיל משנה א'), ולכן היה כח בכלים שלהם לכובלם, משא"כ הז"ח:

הנקודים פרק ז', אכן ק"ק כוונתו, להלא הוא עלמנו כ' (סס) ללא מקרי להם החלה אל"ל מן הטבור ולמטה, וכמ"ט צפירוס, ועיני צפירוסים לשם שדברו מזה: **והשאר מן הפה.** מה שלא הזכיר המחבר ז"ל שלקחו גם מן החוטם כמבואר באר"י זלה"ה, אל"ל ללא דוקא קאמר, אל"ל כוונתו בעיקר לומר שלא לקחו מן האונים, ועיני אף פתוח"ד סי' ל"ד כ' רבינו ז"ל שלא קיבלו הז"ח אל"ל מן אור הפה ע"ש, וזה לשון ויתר מקשה, וז"ע, וה' יאיר עינינו: **מן הטבור ומן היסוד כו'.** והנה הכתר מן הנקודות מקומו הוא מן הטבור ל"ח"ק עד סיום הגוף וחס"ד הם בג"פ קמאין נה"י ל"ח"ק והג"ח בג"פ אמצעין ונה"י בג"פ תתאין ע"ד הני"ל בזו"ן המלביש ל"ח"ק כזכר במקומו. והנה ב' מיני אורות יולאין מתוך הגוף ל"ח"ק הם א' מן הטבור והב' מפי היסוד ויולאין דרך שם ב' הבלים. וכפי הראוי היה שהיה ג' הבלים כנגד ג' ראשונות שקבל מאח"פ כנ"ל אבל לפי שחסר אור און מן אור"א כנ"ל לכן ג"כ חסר בחי' ההבל מה שכנגד האון ולא ילאו רק ב' הבלים שהם נגד חוטם ופה ל"ד אשך מהו קבלו אור"א למעלה וגם כאן למטה מקבלין מהו אבל אור הז"ח שלא לקחו רק מן הגוף ולמטה שהוא מסיום שבלת זקן ולמטה כנ"ל לכן ג"כ לא יש להם הבלים להאיר להם אבל נרמזו בסוד ויפחו זרועי ידיו שהוא סוד י' טפין לאודריקו מצני הצפנים כזכר בחייון ס"ט כנודע כי הם עצמם בחי' המלכים כי הנה דיטול המלכים היה לפי שלא נתקו עדיין כחל"א אדם דבר ונוקבא. וזהו עלמנו סוד טיפי הזרע של יוסף שיצאו בלתי נקבה אל"ל מוכר לחוד והם הם י' הרוגי מלוכה והבן מלת מלוכה כי הם ממש אלו הז' מלכים שגשגו כליהם וגופם. והסיבה היה ג"כ לפי שהיו בלתי תיקון רז"י עד שכל המי מלך ח' וזו נתקנו. וזהו ג"כ סוד מ"ט במסכת שבעות צפ"ג מי שאמרה לו אשחו בשעת תשמיש נטמאתי ינעוץ צפורניו בקרקע והזרע יולא דרך צפורני רגלים ויפרוש בראש מת. והנה הבלים הראוין למלכים אלו ז' ילאו דרך צפורני רגלים ואל"פ שהצפורני הם י' והנקודות שגשגו אינן אל"ל ז"ת ל"ד כנ"ל. הענין הוא כי גם י' מיני אחריים לאור"א שגשגו הרי הם ט' בחי' והעשירית הוא כי גם מן הכתר היה בו קח פנס כמ"ט לקמן בע"ה והוא בחי' נה"י ע"ג שגשגו והיו בסוד מוחין לאור"א וגם הם נשגרו הרי הם י' בחי' כנגד י' הבלים שיאלו מצפורני רגליו וכל בחי' יליאת אלו ה' הבלים דרך צפורניו היו כולם לסיבת חסרון קבלתן מאור האון העליונה כנ"ל ולכן סבה זו גרמה לכל זה ולצפירוס המלכים (ע"ה שער ח' פרק ג) וקבלום

עמדו נקודותיו

פרק שני

כללות האילן הקדוש

לויית הן פירוש

עשרת תפארת מילואים ותוספת

וקבלום בו'. והענין הוא בצדונו זה כי הנה נבדל שאלות האזן נתפשטו עד שצולת האזן ואורות חוטים ופה עוצרים ג"כ דרך שם וא"כ מוכרח הוא שכל אשר נמשך אור העינים לא"ק דרך שם יתעבר עממה ויקח אור שלהם. והנה י' נקודות הם, וכל' ראשונים

ירדו בליהם. של ז"ת: למטה. מן האלילות, אל מקום שראוי להיות זי"ע: ואורות ידם עלו למקומם. שבאלילות: אדום הינו ענין הדיון, וישראל ענין החסד: ועליהם הוא אומר ואלה המלכים וגומר. שמתו, כמ"ש שם ^א וימת כלע וימלך תחתיו וגו' וכן כולם: ג' עשר ספירות. הללו דנקודים עומדות

תורה אור השלם

א ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני קלך מלך לבני ישראל: (בראשית לו לא)

ב ויצר אור ובורא השף עשה שלום ובורא רע אפי' עשה כל אלה: (ישעיה מה ז)

ג איש התפכות ישלח קדון ונרגן מפרד אלהי: (משלי טו כח)

ד כי הנה אביבך י' פי ענה אביבך יאבדו יתפרדו כל פעלי און: (תהלים צב י')

ה ויהי ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד: (זכריה ט ד)

לחלק צנעה פרטופים, שהם ה' פרטופים הידועים אריך כתר, אר"א חו"צ, וזו"ן ו"ק ומלכות, ועליהם עוד פרטוף שפי שהוא עתיק, והוא מעליונותו של כתר: ומסופם. של אבי"ע הגנייס שלאחר השבירה יולא הרע שהוא סטורא אחרא, שיואל מעוים הריחוק וההתר לקדושה, עד שהוא נראה הפכו ממנו, אבל בצמת אין לו שום קיום, רק כל יניקתו וחיותו הוא מן הקדושה, לפי שירכה ממעלתה עד מקום שהוא יכול להאחו בצופה ולענה ממנה ח"ו, ואמנה אמת שבעשיות הכלים נתעורר כבר שורש לשרשו על פי העיבוי, אבל לא היה ראוי ללאת אפי' מן העשיה כלל, ורק מתוך שגגות השבירה, ולא בהתקנס ירדו העולמות ממעלתם, הרי בזו

העשיה השניה שהיא למטה מן הראשונה שקודם השבירה, מסופה יולא הרע: שנאמר יולר בורא עושה וגו'. שאחר כל אבי"ע הוא יולא: זיקין ניצוצים. כמו גיאים, ע"ש ^א אגז שילא מתחת הפטיש, שאין ביניהם חיבור, כלומר זהו מהותם ממש שהם זיקין ניצוצים שכן הוא חונתם לעולם שמוכרח שהם מפורדים, כי כל ענין מלאות הרשעה הוא הפירוד דוקא, וכנראה אש שיואלים טולס בדת א' וכולם מפורדים והם כלים חיבך מתוך שאין ביניהם וזין כל א' וא' שום ממש, ויש מפרשים זיקין ניצוצים אין ביניהם חיבור, פי' מתוך שהיה מעורב בעולמות כבר שורש הקלי', נגרם להם שלא היה ביניהם חיבור: שנאמר ונרגן מפריד אלוף. הוא ראה שהכלתי טוב הוא הפריד העולמות, כי אלוף הוא מלומד, רטנו שהוא עליון ומשובח, וכל הנגנן בו שהוא הקלי' ומפרידו, כי התקון והטוב הוא החיבור דוקא כאשר מבאר ורובל, והוא ביטול הכלתי טוב, ומטונת הקלי' ופעולתה תמיד הוא להפריד: שתיקון הכל' ביהוד. להלא הקב"ה מחזיר כל רעה לטובה כמ"ש למעלה בפ"א מ"א דף ג, והוא נעשה ע"י הייחוד, כי בביטול הפירוד ביטול הקליפה: בתחלה

שבהם הם לוקחים אור ממה שנמשך מהסתכלות העין בלח"פ ממקומם עד מקום התחברות שצולת האזן כנועד ואינם מקבלים אותם רק שצולת האזן כי משם מתחילין הן ולא ממה שצבולת האזן ולמעלה (נ"א שצבולת האזן ולא ממה שצבולת האזן ולמעלה והפס על הטבור ולא משצולת האזן ולמעלה. וגמאלא כי לפי זה ג' נקודות לוקחין הארה לאורך הכלים שלהם מן ממה שגמשך מהסתכלות בלירות החוטם והפה משצולת האזן ולמטה כנועד כי החוטם מגיע עד החזה והפה עד הטבור ולא משצולת האזן ולמעלה. וגמאלא כי לפי זה ג' נקודות לוקחין הארה לאורך הכלים שלהם מן ג' האורות שהם לח"פ שצבולת דוקא אבל ז"ת אינן לוקחין רק מנ' אורות

לכד שהם חוטם ופה משצולת ולמטה עד הטבור כי אור און העליונה כבר נגמרה ונסתמה שצולת האזן ולכן גדולה היא הארה ג' נקודות עליונים מן ה"ה. ולסבה זו ג' מלכים הראשונים לא מתו לפי שש להם הארה גדולה והכלי שלהם מעולה מאד לפי שגשעה מבחינת און העליונה ומהחוטם ופה כי בהסתכלות העין בלירות האזן חוטם פה נעשו הכלים שלהם כנ"ל כי לתחו כלליהם ממקום שעדיין אורות האזן שהם בחי' נשמה נמשכים שם שהוא עד שצולת האזן כנ"ל. אמנם ה' מלכים תחילין מתו לפי שכליהם נעשו מהסתכלות עין בחוטם פה לכד והיה חסר מהם אור האזן העליונה והנה גם בג"ר עמנם יש בהם חילוק בין זו לזו והוא (נ"א והנה) כי מן הכתר לא ירד ממנו אפי' האחוריים אלא האחוריים של נה"י כלכל אבל באר"א של הנקודים ירדו האחוריים שלהם לכד ושאר הפנים במקומה. וטעם הדבר הוא כי אלו האורות שגמשכים עד שצולת האזן נחלקו לג' כי הכתר לקח מבחי' האזן עממה שהראייה שואבת בהסתכלות באור האזן ומכ"ש שכללים בו ז' אורות אחריים וממה נעשה כלי לכתר נקודים ואבא לקח ממה שהראייה שואבת מאורות החוטם וגם אור הפה נכלל בו והנה הכתר שלקח מן האזן הארת גדולה מאד לא נשבר כלי שלו אבל אר"א שאין לוקחין רק מן החוטם

ופה נשברו האחוריים של כליהם. והנה אר"א אם היו מקבלים אור זה של חוטם ופה של א"ק בהיותו למעלה קרוב אל מקום נקבי האזן אף על פי שלא היו מקבלין מאורות האזן עממה רק קלת הארה היו מתקיימין האחוריים של כליהם אבל כיון שאין מקבלין רק מסוים האזן שהוא מקום שצולת האזן לכן א"ע שלוקחין קלת הארה אינו מועיל להם ולכן נשברו האחוריים של כליהם. אבל הכתר כיון שלוקח אור האזן ממש א"ע שלקחו סיומו כיון שהוא לוקח עממתו די בזה ולא נשבר אפי' האחוריים של כלים ידידה. משא"כ באר"א שאין לוקחין רק הארה בעלמא וגם שהוא כרחוק מקום. והרי נת' ג' בחי' אלו והם כי הכתר נתקיים טול. ואבא ואי' נשברו ונפלו האחוריים שלהם. וזו"ן נפלו פנים והאחוריים שלהם (ע"ש ש"ח פ"ב מ"ח. אר"א נה"ו פ"ט): **וּלְדַלִּיָּהִם הוּא אוֹמֵר בּוֹ.** כחבר בע"ח (ש"ח פ"ד מ"ח) ז"ל, ודע כי כל אלו הם ענין המלכים הנזכר בפרשת וישלח ואלה המלכים אשר מלכו בצרף אדום וזה פרטון כלע בן צבור זה דעת וכבר הודעתך כי כלעם הוא כלע בן צבור אלו המלכים הם ג' והוא צבור דעת קליפה אשר ע"כ היה שקול בצומות העולם כמשה בישראל לפי שמהם בחי' דעת עליון דלכא שז"א והנה זהו הענין וידוע דעת עליון הנאמר בכלעם שילא מהסניג דעת זה כמבואר אלנינו במ"א באר"א. יוצב הוא חסד והוא בן זרע לשון זריחה כי הוא בחינת חסד הנקרא אור כנועד. חסם הוא גבורה כי הוא סוד ה"ג ואותיות חסם הוא חמש וס"ת חסם מארץ התמני מ"ז ור"ת חמה והם סוד הפסוק כי מיץ חלב יולא חמה כי חמה וחמאה הם אותיות שוין והם בחי' הגבורות שהם דם ונהפכים בצטן המלאה לחלב ומן אורו המיץ נעשה חמאה להאכיל החיות. (והדל בן צדל הוא הת"ת ונקרא בן כמה שנועד כי לפעמים אבא ויש"ש נעשים חד פרטוף וכן בצינה ותבונה חד פרטוף וזה מה שהיה תחלה מקום היסוד לדינה הוא עתה מקום החזה של בחי' כל הפרטוף וסם נעשו הדלים והוא הדל בן צדל ז"פ 77 שהם בחינת הת"ת וכן אותיות צדל ז' 77 וצמות זה המלך אמרו לדי דינה כדרך האשה שדדיה לומקים צמות הילד שלה והיא די' התפשטות ה"ג כיסוד אמא לעלא כנזכר בפ"י שנפלו אז אשר הם דם ונעשו חלב ועתה אמרו. ושמה ממשרקה (ובעל חנן בן עכבור) הם נ"ה תרי פלגי גופא. והנה שאלו מרחובות הגהר הוא יסוד בסוד מה שהודעתך כי יסוד בינה הוא רחב להיותה נקבה ונקרא רחובות הגהר ור"ת שאלו מרחובות הגהר משה כי משה הוא יסוד דלכא כנ"ל שאלו המלך היה מבחי' זו. וז"ש בשאלו והנה הוא נחצה אל הכלים פי' כראש שצברו אלו המלכים כמ"ש במ"א כל האורות נסחלקו מתוכם ונשאר מאלנין תצירין ולא נשאר בהם רק בחי' רפ"ח ניצוצים כמ"ש בע"ה בשער מיוחד. ואמנם בכלי של היסוד נשאר אור אחד וזלת הרפ"ח ניצוצים כדי להחיות את כלי המל' דלית לה מגרמה כלום זה האור שנשאר שם בחי' שאלו הנחצה אל הכלים שם בכלי היסוד מה שלל נשאר בכלי אחר ולפי שהיה (שלא) צעת השבירה ומיתה נקרא לשון מתחבל כי הרואי היה שסתכלו גם הוא ונשאר שם בהצבא וסיבה זו היתה לאורך המל' לכן זכה שאלו למורה והבן זה, עב"ל ז"ל, וכתב הגאון החסיד האמיתי אדוננו כמוה' אליה זלה"ה מן ווילנא"ב בציאורו לספרא דלניעותא (פרקא קדמאה ד"ה שחא אלפי ענין תליין בשחא קדמא) דהמלך השני יוצב הוא גבורה, וכמ"ש בזהר דמבינה דהיא סט' דלינא קדים ונפיק גבורה, והוא יוצב ל' יצבה, מצבירה כמו"ה חמוץ גדלים מצבירה כמ"ש לעיל. מלך שלישי חסם חסד, וידוע שכל צרכה והתפשטות ופריה ורבייה חסד בסוד ^א עולם חסד יבנה, חסד דגנוו בפ' אמה, וז"ש חוסם כחוסם של קנים, מארץ החימים שהסד בדירוס כנ"ל, עב"ל ז"ל, ואמנה שפעמיני משיח הר"ר יש"ש זלה"ה דנמאלא בכתיבה האר"י זלה"ה צמהדו' דמן הימן כדכדי אלדמו"ר ר"א מוילנא"ב ז"ל:

ו וימלך באדום בלע בן בעור ושם עירו דהקבה ולגו וקמת בלע וימלך ותתני יובב בן זרח מפרצה: וימת יובב וימלך ותתני חסם מארץ המיזבי: וקמת חסם וימלך ותתני חד בן גדד המפה את מוין בשידה מואב ושם עירו וימת: וקמת חד וימלך ותתני שמלה ממשרקה ולו וקמת שמלה וימלך ותתני שאלי מרחובות הקהר: וקמת שאלי וימלך ותתני בעל חנן בן עכבור: וקמת בעל חנן בן עכבור וימלך ותתני חד ושם עירו פשו ושם אשתו מהטיבאל בת מטור בת פי וקב: (בראשית לו לג לט)

ז מי יתן | בא מאדים תמיץ בגדים מקברה: והדור בליבוש צעה ברב כחו אני מדבר בגדקה רב להושיע: (ישעיה סג א)

ח כי אמרתי שלם חסד יבנה שמים יתן אמיתך יבנה: (תהלים פט א)

עמדו נקודותיו פרק שני כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספת

דיות חן פיזיש

בתחלה היו כל החלקים שונים. ע"י צפירה, ולא יתכן לפקש שכוונתו שכל אחד אינו גדול מחבירו כי כל אחד הוא קצה אחד גדול מחבירו, ולכן לא היה כח בשום כלי מאלו הז' כלים התחונים לסבוב בזכות יותר מחלק האור הנוגע לחלקו בכלל, וכאשר ילאו כולם בחדל, לא היה יכול לסבוב

אחת ונשבר למטה, וכמ"ס בראשית חיים (שער הנקודים פ"ה), חלק כי המחבר ז"ל כתב חלקים ולא אורות, ועוד דהא כתב דלא קיבלו לאורות, וא"כ בודאי אינוי אכלים, מעתה מאלח שכתב חלקים ולא כלים הא' ראיה דכוונתו כמ"ס צפירה, והוא פשוט וק"ל: **קטן** נתיך וגו'. צפ' לפני אילינה (דף י.) דרשין לה ארומי דתני רב יוסף הנה קטן נתיך בגוים שאין מושבין מלך בן מלך, בזוי אתה מאל שאין להן לא כתב ולא לשון, ורומי הם בני עשו כמבואר על וצמחה מקומות (עין תוספת ע"ז ב: ד"ה רומי):

פ"י לשון שברה שם בסמך נ"ד, ופי' ענין הנפילה, ביאר שם בסמך מ"ו: וירד הטוב **שבהם לבריאה כו'**, ביאר זה שם סימן ל"ח מ' מ"ו, ובסימן מ"ז: **נגזר האור שנברא ביום א'.** היינו האצילות הראשון הכללי וביאורו בס' מ"א, ובפרט בס' מ"ו ושם בס' מ"ז: אך האצ' הא' לא חזר וכלי: **ונעשה מג' ד' כו'.** ביאור שם בס' מ"ט: **ומסופה הרע יוצא.** כבר נתבאר, והוא מבואר שם בס' מ"ט ובס' מ"ו, וענין הס"א ירדו לבריאה כו'. כבר נתבאר, ושם מבואר בס' נ"א: **ואחוריהם של אור' וכו' ונה"י של כתר כו'.** מבואר יפה בפתיח חכמה ס"י של אור' וכו' ונה"י של כתר כו'. ענין הנפילה כבר נרשם וכו"ל, וענין ירידתה לבריאה גם כן נרשם למעלה:

א) עיין לעיל פרק א' משנה ד' (דף ז') כליות חן ד"ה ונעשה כלי' (ב) כחמה מקומות יתוע למעיין בכתבים: (ג) עין חיים הי"ב עפר ט' פרק ג' מ"ח

תורה אור השלם

א) דהא קטן נתיך בגוים ב' ד' אהא קטן: (עובדיה א' ב)

ב) ונאכה תלדות עשו היא אדום: (בראשית לו א)

סדר האותיות לטבלה

- ראשון שבוטל דעת כו'.^א
- בדעת דבריהם כו'.^ב
- במלכות לאצילות כו'.^ג
- קבל חסד כו'.^ד
- בנינה דבריהם כו'.^ה
- ביסוד לאצילות כו'.^ו
- קבלה גבורה כו'.^ז
- בזמנה דבריהם כו'.^ח
- בנינה לאצילות כו'.^ט
- קבל תפארת כו'.^י
- בכמה דבריהם כו'.^{יא}
- ואור הדעת עלה כו'.^{יב}
- עד המלכות כו'.^{יג}
- יאלו האורות לנייה כו'.^{יד}
- תפשטה הבינה כו'.^{טו}
- עד היסוד כו'.^{טז}
- בנינה דבריהם כו'.^{יז}
- לכליה של בינה כו'.^{יח}
- יאלו האורות ליסוד כו'.^{יט}
- תפשטה החכמה כו'.^כ
- עד הת"ת כו'.^{כא}
- לבצורה דבריהם כו'.^{כב}
- ואור שלו עלה לכתר.^{כג}
- לחסד דבריהם כו'.^{כד}
- ואור שלו עלה לכתר.^{כה}

בתחלה היו כל החלקים שונים, נגזר המעולה הראוי לאצילות הוא יגנו, ולא יהיה ביניהם בזחי' אצילות, כי ירדו צמעתם: **ומן הנשאר ירד כו'.** צעת השצירה, שנגזר החלק העליון, אז היו רק ג' חלקים התחונים, והם ירדו למעלת צ"ע כ"א כפי מעלתם: **בשחזרו ונתקנו נעשה מג' ד'.** כי אחר שהחלק העליון מהם שהיה ראוי מעיקרו להיות אצ' הוא נגזר, ממילא עתה צריכים להחלק ל' עולמות מצדעיו: **נמצאת עשיה הב' התחונה מהראשונה.** כי כל עולם מהם היה למטה ממנה שהיה ראוי להיות מתחלה קודם השצירה, שהרי חלק האצ' נגזר, נמלא שאל' הב' מחלק שמתחין, וכן הבצירה השניה רוצה מן האצירה הראשונה, והיארה הרי חלקה גם מן העשיה, והעשיה הב' אף שהיא מן העשיה הראשונה אבל אינה כולה רק חלקה, כי נתנה משלה לתשום היצירה כמשת"ל, וגם כל השתלשלות העולמות הוא מבחי' יותר תחונה בצחינת כללותה, נמאלת העשיה הזאת השנית קטינה ותחונה בערך הראשונה: רע היינו סטרא אחרא: **ומסופה הרע יוצא.** ממלכותה שהוא סוף שלה, ומסופה של שניה דוקא לסבת נחיתתה, אבל מהראשונה לא היה ראוי שילא, כי היה די מעלתה אשר נלכד ממנה לתקונה, וכן

בתחלה היו כל החלקים שונים, באו האורות ולא קיבלום, נשברו ונפלו, נגזר המעולה שבהם, ומן הנשאר ירד הטוב שבו לבריאה, ושל אחרינו ליצירה, ושל אחרינו לעשיה, בשחזרו ונתקנו נעשה מג' ד', נמצאת עשיה השניה תחתנה מהראשונה, ומסופה הרע יוצא, הוא שהנביא אמר **קטן** נתיך בגוים בזוי אתה מאד: **ה מי הם היורדים, שבעה תחונים ואחוריהם של הו"ב, אלא שז"ת ירדו לבריאה, ואחוריהם של הו"ב למקום זו"ן שבאצילות, אחורי חכמה מלפניהם ואחורי בינה מאחוריהם, ז"ת נשברו ואחורי חכמה ובינה לא נשברו אלא נפלו, ואחורי נה"י של כתר נפגמו עמהם. נמצאו ז"ת שבכל פרוץ שבורים, ואחורי הו"ב נפולים, ושל נצה הוד יסוד של כתר פגומין. באיזה פרוץ דברו באותן שלאחר כך: **ו כיצד נפלו, ראשון שבכולם דעת, קבל ז' אורות ולא עמד בהם, נשבר ונפל כליו****

בדעת דבריהם ואור שלו במלכות דאצילות, קבל חסד אחרי ששה אורות [ורושם אחד], נשבר ונפל כליו בבינה דבריהם ואור שלו ביסוד דאצילות, קבלה גבורה על דרך זה, נשברה ונפלה בליה בחכמה דבריהם ואורה בנ"ה דאצילות, קבל תפארת על דרך זה נשבר ונפל כליו בכתר דבריהם ואור שלו עמד במקומו, נתפשט כלי הכתר וקיבלו ואור הדעת עלה ביניהם ונפל כליו שניה עד המלכות

יהיה לעתיד לבא בתקון השלם. שאז לא יהיה מקום לרע כלל, ויתצטל: **הנביא.** עובדיה שניבא על אדום, ועשו הוא אדום ג', וסרו הוא סמ' חיבא אצל לכל סטרא אחרא: **קטן** נתיך בגוים בזוי וגו'. תחתון ושל מכולם ותחת כולם, ואין הוא צמנו כלום, ואח כל לעמיותו הוא אינו אלא יונק מן העליונים ממנו ע"ס לו בהם אחיזה: **ה מי הם היורדים.** מנין כל אורות העינים למי אירע איזה ירידה ממעלתם, ולאו דוקא שצירה: **ז' תחונים.** היינו הגשמיים: **ואחוריהם של הו"ב.** שכל כך היתה גרמת השצירה, שקיין שנקברו הז"ת ונפלו ממקומם שצבא"ק, מיד נפלו לשם אחורי חו"ב ומלאו את הפניו: **ירדו לבריאה.** שפלו מן האצ' לגמרי: **נמצאו ב'.** שצבא"ק ד' האחורים החכמה הוא הפנים בערך אחורי הבינה: **נמצאו ז'.** שבכל פרוץ שבורים וכו'. היינו צפ"ט פנים המאוחרים שמכאן ואילך, וכמו שפרש בסוף המשנה בציוה פרופים דברו בצאותן שלאח"כ, כי מכיין שאירע בהם פגם, א"כ כל המתפרטים ומשתלשלים מהם לא יתייפה כחם, אלא יהיו כיואל צוה: **ו כיצד נפלו.** כלי הז"ת ונשברו: בכל מקום חשבון הז"ת הוא מחסד ולמטה דהיינו הת"ת נה"ס, וכאן דעת נמנה עמהם ולעומת כן נלא והוד חשיבים אחד כי הם תרי פלגי דחד גופא כיונו: **ז' אורות.** שלו ושל כל שאחרי: **בדעת דבריהם.** לאותו ומתייחס אליו כמוהו. ובצירה ר"ל במקום שהיה עתיד להיות עולם הבצירה אח"כ, כי הרי עדיין לא נברא עולם הבצירה, ומש"כ לבצירה, לאו היינו דוקא, כי הלך ירדו החלקים אף ליצירה ועשיה כמבואר לעיל במשנה: **במלכות דאצילות.** לא לסבת פגם אשך צו, כי הרי כי השצירה היתה בכלים לא בצורות, אלא כדי להאיר מרחוק בכלי שלו העומד בצבירה שלא ימות לגמרי וישאר בלתי תקוה לכן מאיר צו מרחוק בהיותו עומד הוא בצבירות, וטעם למה במלכות דוקא כי עתה לא יש הרחק בין האור אל הכלי שלו ויתר מג' מדקנות, כי יותר מג' מדקנות הוא הרחק גמור ואינו יכול להאיר צו, וכן הוא בחסד ובגבורה ות"ת שצבא"ק אחרינו: **ורושם אחד.** הינו רושם הדעת, כי כל אור שהיה במקום ונסתלק משם משאיר רושם שם, וגם זה זכור לכל הספירות: **ביסוד דאצילות.** כי כבר אור הדעת המקדים לקחת מקום של המלכות: על דרך זה. אורות ורושמים לפי החשבון: **נתפשט בלי הכתר וקיבלו.** כי אורות האחרים שירדו ממקומם אע"פ שהיתה ירידה לרוך הכלים להאיר להם עכ"ז צהיחס למטה ממקומם נחלש כוחם מעט ולכן אין להם כח לעלות למעלה, אבל אור הת"ת אשר עמד במקומו ולא נשתנה טעמו וכחו צו חזק, ע"כ דבראורו עצמו בלתי כלי אפשר לו שיעלה למקום אשר ילא משם כי לא יתפוזר להשאר ערום מגולה בלי לבוש ויחזור אל הבינה אל המקום אשר עמד שם דבראשונה, ואם ככה יעשה נמלא שיהיה מרוחק מאד מכלי שלו וימות לגמרי, ולכן ראה המאציל העליון והמשיך והגדיל את כלי הכתר אשר לא נשבר כנועד ונמשך דרך קו האמצעי כמ"ס כי ה"ר כבר היו מתחלה בלי גו' קוין ונמשך דרך קו האמצעי עד מקום הת"ת עד אמלעיתו לבד שהוא עד הגיבור לבד ואז עלה אור הת"ת ונעלם חוץ כלי הג"ל של הכתר שנתפשט עד מקומו ונמלא כי לא נתעלה רק חזי אור הת"ת התחתון כי חזי העליון עומד במקומו שכבר נתפשט דרך צו כלי הכתר: **ואור הדעת עלה ביניהם.** דבראורו כי כבר היה כלי חסד במקומו כי גם מקומו הוא דקו האמצעי בין הכתר והת"ת, אז גם הוא נתעלה ועלה במקומו, וטעם למה העדיף אור הדעת כן, כי בתחלה ה' זה נגהה זה אינו חסר שהיה הכלי נהנה מאורו בהיות הדעת למטה, והאור אינו חסר ג"כ, כי גם אם יעלה במקומו דעת האצילות אין לו שום כלי שם, ולכן היה חפץ להאיר בכלי שלו וכיון שירד שוב לא יעלה. אמנם כאשר ראה שיש בחי' כלי במקומו קרוב הוא אל הגלגל עצמו ותועלתו יותר מלהעיל אל הכלי שלו כי עתה צמנו למעלה במקומו יש לו כלי וסם יוכל לקבל האור לעצמו מלמעלה מן המאציל ומן הכתר בקיבוז גדול ולכן עלה למעלה: **ונפל כליו שניה עד המלכות [דבריהם].** שהוא סוף העולם, כיון שנתרחק אורו ממנו, אמנם הכלי של הת"ת נשאר במקומו שהוא בכתר דבריהם לפי שלא נתעלה כל אורו רק חזי לבד וחזיו העליון נשאר במקומו: נתפשטה

נתפשטה

(א) כפימקו משה (ב) פ"ג מ"ח ואילן: (ג) ע"ה ה"ז שער ט' פק"ג מ"ח: (ד) ביהמ"ד ז'ה"ה לס"ד דף ב' טו"ב ד"ה ואמר סה"ל סה"ל הו"ב:

תורה אור השלם

(א) ויהי תהי קהלת בנין וקראתיה לזכר בריה שלם בין אלהים ובין כל נפש היה בכל כשר אשר יהי הארץ: (בראשית ב' טו)

(ב) ונקמתי את בריתי אתכם ולא יקרת כל כשר עוד מפי הפה ולא יקרה עוד מבול לקחת הארץ: (שם ש' יא)

(ג) ונשבע ויפס לזכני ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם כי ה' אלהים הוא אלהים בשמים מפעל ועל הארץ מתחת: (יהושע ב' יא)

(ד) הסבי עיניך מנגדי שהם הרחיבני שערך בערר העינים שגלשו מן הגלעד: (שיר השירים ו' ה)

(ה) וקה לכם לציונת וקראתם אתו וקרתם את כל מצות ה' ונשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואתי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: (במדבר לו ט)

(ו) טוב עין הוא יברך כי נתן מלקחו לרל: (משלי כב ט)

(ז) ויניב כל אשר לו בדי יוסף ולא ידע אתו מאופה כי אם תללם אשר הוא אוכל ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה: (בראשית לב ו)

עמדו נקודותיו פרק שני כללות האילן הקדוש ו.

דו"ת הן פיוש

עטרת תפארת מילואים והוספת

ואור שלו עלה לכתר. עיני צפי' שהוא עלה עד הדעת, ועתה לך לכת עטם למה אור היסוד ומלכות שניהם עלו עד הדעת למעלה מן הת"ת ואמנם הטעם הוא כי היסוד נקרא משכיל לאיתו האזרחי כמ"ש בסבא דמשפטים שאמר כי זה המשכיל שהוא

נתפשטה הבינה וקבלתו. לך קו שלה שהוא לך שמאלי עד מקום הראוי להיות לח"כ מקום הגבורה האמתית אחר התיקון, כי עתה היו כולם זה ע"ג זה: לבליה של בינה. כי עלה שם אור להיותו גם הוא קו שמאל ואז גם הגלח עלה עמו שם כי נלח אור ב'

[דבריאיה]. יצאו האורות לנ"ה, מצאו שם אור הגבורה שנפלה, נתפשטה הבינה וקבלתו וירד כליה השניה עד היסוד [דבריאיה]. קבלו נ"ה ונשברו, ונפל כלים בנ"ה דבריאיה, ואורם עלה לכליה של בינה. יצאו האורות ליסוד, ומצאו שם אורו של חסד, נתפשטה החכמה וקבלתו, נפל כליו שניה עד התפארת [דבריאיה]. קבל היסוד נשבר ונפל כליו לגבורה דבריאיה ואור שלו עלה לכתר. קיבלה המלכות, נשברה ונפלה כליה לחסד דבריאיה, ואור שלה עלה לכתר. זה סדר שבירתם של ז"ת שבהם הוכנו ונעשו ביו"ע: ז ירידת אחוריים של חכמה ובינה לפי שבירתם של תחתונות. חכמה ובינה פנים בפנים, נשבר דעת ונפלו חסדים וגבורות שבחכמה ובינה בגוף, חזרו שלא להסתכל זב"ו. נשבר חסד, ירדו אחוריו של אבא עד היסוד, והפך אחוריו לפני אימא. נשברה גבורה, ירדו אחוריה של אימא עד היסוד, חזרו שניהם אהור באהור. נשבר שלישי של יסודיהם של או"א. גמר ת"ת להשבר, ירדו חסדים וגבורות שבישראל סבא ותבונה בגופם, חזרו שלא להסתכל זה בזה. נשברו נ"ה, ירדו אחוריהם של יסו"ת עד היסוד. נשבר היסוד, נפלו אחוריו יסודיהם של נשברה מלכות, ירדו אחוריהם, ונשלם פגמם של נה"י דכתר, שבהן נכנסין חסדים וגבורות בחו"ב: ורפ"ח

פגמי גופא אינו; ואור שלו עלה לכתר. לך קו האמצעי, ועלה עד מקום דעת העליון: ואור שלה עלה לכתר. גם כן דלעת לך קו האמצעי: ז ירידת אחוריים בו'. למקום ז"ו שצאילותו, כמבואר לעיל (ב): לפי שבירתם של תחתונות. שכל אחד מן התחתונים הוא כנגד זכר אחד דלעיונים, וכחכמונו נחסר למעלה כנגדו: חכמה ובינה פב"פ. עד שלא היה הצורה: בגוף. כלומר שכל מראשם במקום הדעת שלהם הדומה אליו כמוהו לגופם: חזרו שלא להסתכל זב"ו. שנסחר מהם הציווג דבחי' ז', וכן כל עניינות המשנה היינו כמה מיני בחי' שחסרו זה אחר זה: י"ס ותבונה. היינו עטרוהיהם של או"א שניעשים פלופים לפני עמנו, כמבואר לקמן דעז"ו י"ג: שבהן נכנסין חסדים וגבורות בחו"ב. דהתלצות: ורפ"ח

נקראת עטרת בעלה ועולה למעלה מן הת"ת וצפרט עתה אשר היה לה רשימו מן הדעת כי כאשר ירד אור הדעת עד מקום המלכות דלאילות בעת שנסבר הכלי שלו כנ"ל הניח שם רשימו ליליה וכאשר מלכה (נ"ה המליכה) המלכות במקומה לקחה את הרשימו הזה ועלתה עד מקום הדעת עלמו וגם סיבה אחרת כי ע"י עלייתה שם הוא קושרת מלמטה למעלה כל ה"ק ועי"ז הקשר מתקון יותר לפי שניהם היו שניהם צקו השמאלי במקום גבורה ועתה נפרד הגלח מן האור והלך ועלה עם החסד צקו ימין שבו ונבאר ענין זה מפורש יותר והוא כי הגה רשימו הוא שהניח הדעת במקומה של מלכות ודלא שהוא בחי' המלכות שדעתה שצדל הגבורות והבן זה היטב וכאשר עלתה המלכות עד הדעת ועלה עמה גם הרשימו הג"ל שהוא בחי' הגבורה ושם נתחבר זה הרשימו שהוא המלכות של הגבורות שדעתה עטרה לגבורה דעקבא עם החסדים שדעתה עטרה דלכורא או נתפשט דעת ע"י הקשר הזה והאיר ב"ק והרשימו שהוא בגבורה האיר צקו שמאל והשאיר שם את האור במקומו ואותו הדעת עלמו עטרה דחסד האיר צקו ימין והמשך שם את הגלח ועי"ז נהקן האילות: פנים בפנים. ע"ז ע"ז השגחת פנים בפנים קאי על אבא ואי' שזיווגם הוא אנפין דאנפין כנ"ל כבוד הנישוק. והן נקראין פני האדם כמ"ש בחי"מ דף ע"ג ע"ב ופניהם איש אל אחיו אינו חו"ב דאינו אנפין בו' שהן כראש והן שני הפנים של הראש והכל תלוי במתקלח זיווג שלמטה ביסוד כי כשהיסוד מתעורר אז המוחין חו"ב מתעוררין ומורידין הטפה כידוע. וידוע שכל הזיווג תליא דכאיה כמ"ש (א) וראיתיה לזכר ברית עולם (ב) והקמותי את בריתי ידוע הקמת ברית זיווג כבוד (ג) ולא קמה עוד רוח בו' וכמ"ש (ד) הסבי עיניך מנגדי שהם הרהיבני ואמר צוהר דלחוקד מוקדין דלכזאי וכמ"ש (ה) כרתת בו' ואחרי עיניכם זו בו'. וכן כזון באשגחות עינא עילאה עינא פקיאח אשגחותא דרחמי תליא כל הזיווג כמ"ש בא"ר ובא"ז ע"ש. והוא סוד יוסף בן פורת עלי עין שהוא פרה ורבה ע"י עין עילאה וכמ"ש בא"ר דף ק"ל ע"א דתניא מפני מה זכה יוסף ללך שלטון בי' עינא ציטא משום שזכה לאשגחאח צעינא טבא עילאה הה"ד בן פורת בו'. וכתוב (ו) טוב עין הוא יבורך מ"ט כי נתן מלחמו ללך והוא סוד הזיווג כמ"ש (ז) הלחם אשר הוא אוכל. ולזה אמר משגיחין אפיין דאפיין שזיווגם תליא בהשגחה לפי שלח הוא עדיין התיקונים נקצי העין וכל התיקונים לך נקצים ושערות להתמעט ולהתלמס האור שילאו דלקות ובלבד וזהו עיקר התיקון להתמעט האור שיוכלו התחתונים לקבל האור. וכן היתה תחלת הכוונה בלמאנס האור. ולכן בהתחלת התיקון פרס חד פרסה להעלים האור למעלה ואזמון בו' תיקונים. ולכן כשלא היו התיקונים לא היו משגיחין אפיין דאפיין שלא יכלו לקבל האור מפנים שלו רק אב"א לפי שבאחור שלו האור מועט ואעפ"כ לא יכלו לקבל בפנים שלה רק ע"י אחור שלה שנתעבה האור עיבוי אחר עיבוי והיתה מקבלת האור כסוד דינים אחוריים. ולכן ה' העולם תהו כמ"ש בא"ר דף ק"ה ע"א וימלך בלדום זוא חדא הוא אתר לכל דינין בו' תאנא הוא גיורת דינא תקיפא בו'. וכן בלך קמ"ב ע"א אתר לכל דינין בו' ולא תבסמו דינא דינא בו'. וזה סוד שאמרנו (במ"ה) בתחלה ראה לברוא במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים בו' והוא סוד זה העולם. והן סוד התקע"ד דורות שאמרנו (הגיגה) שעלו במחשבה בו' והן סוד נילוטין דלדריקו במחשבה ש"ך נילוטין כידוע. ועל זה נאמר על רבי עקיבא (מנחות כט) כך עלה במחשבה כידוע. משום הנילוטין כמ"ש צוהר פקודי דף נ"ז ע"ב ות"ח בו' וסליק גו מחשבה ואפיק נילוטין בו' כגוונא דא סליק במחשבה בו'. וכן ל"ב חלקים דינין ל"ב נתיבות שכל אחד כולל מעשר הן ש"ך נילוטין:

ונשלם פגמם. אמנם אחורי או"א ירדו במקום החסד וגבורה, ואחורי יסו"ת ירדו בפני ואחרי המלכות (פח"ד ס"ס מג):
177

מקרא

להורות פי הציונים שעם הספירות בטבלא מגד:

$$* \text{ספירה} = \text{נפילה.}$$

$$* \text{ספירה} = \text{שבירה.}$$

$$* \text{ספי} = \text{נפילה שניה.}$$

$$\text{ספירה} = \text{נתפשט כלי לקבלי.}$$

$$\text{ספירה} = \text{בתחלה היה ולבסוף}$$

הלך לו.

$$[\odot] = \text{נתוסף בו משבא,}$$

או כשהלך מבא.

אורות	כלים	מקומות הספירות
כתר	כתר	כתר
חכמה	חכמה	חכמה
בינה	בינה	בינה
דעת	דעת	דעת
הסדר	הסדר	הסדר
נבירה	נבירה	נבירה
תפארת	תפארת	תפארת
נצח-הוד	נצח-הוד	נצח-הוד
יסוד	יסוד	יסוד
מלכות	מלכות	מלכות
כתר	תפארת	כתר
חכמה	נבירה [י]	חכמה
בינה	הסדר [י]	בינה
דעת	דעת [י]	דעת
הסדר	מלכות	הסדר
נבירה	יסוד	נבירה
תפארת	הסדר *	תפארת
נצח-הוד	נצח-הוד	נצח-הוד
יסוד	נבירה *	יסוד
מלכות	דעת *	מלכות

(מ"ח) ורפ"ח נצוצין של אורות כו'. ביאורו בפתחי חכמה סי' נ"ו ובסי' נ"ה: מד' ע"ב דע"ב כו'. פי' ד' מיני שמות של מספר ע"ב, ובכל אחד (של ע"ב) ס"ג מ"ה ב"ו) נדרש מספר ע"ב באופן אחר, וביאור דבר זה באורך, בפי' חסי' ב"ה ובסי' ל"ו, והטעם מה שחשוב לבין מספר ריבוע והרי במקומות הרבה הם, ביאורו שם סי' נ"ו: **ובסופן של דברים מהו אומר כו' רפואה שאין אחריה מכה כו' והיה למלך כו'.** מבואר, שפי' המלה הרבה שם, (ונרשם למעלה פי"א מ"א), ועוד מבואר שם בסמ"ק ל"ז ל"ט מ"ב מ"ה מ"ט ובכל הספר בכמה מקומות, ועוד שם בסמ"ק ל' באורך:

פ"ג (מ"א) מן המצח. ענין זה הוא מבואר (אצל' מבואר) בפי' חסי' ל"ב באורך ובסי' נ"ט סי' המשה כו' ועתיק כו'. ובע"ז לקמן על כל אחד במקומו, וענין הפירוש, שם סי' י"ז ע' ע"ב: **כתר דמ"ה כו' דב"ן כו'.** פי' ענין הייבורים הללו והטעם להם, בפי' חסי' ס"א, והוא ועוד מדובר באורך בענין הייבור מ"ה וב"ן שם מסמ"ק פ' עד סימן פ"ט באורך, ובסימן צ"ח צ"ט: **תקום בזו"ל.** ביאורו שם בסי' ס"ג מבואר שם יפה, ועוד סי' ס"ד ס"ה ס"ו, ובסי' ע"ב ע"ג: **ובזו"ל הם נתקנים בזווג עיבור ולידה.** ביאור זה הפירוש שם סי' י"ב, ועוד שם מבואר באורך בסי' ק"ב ק"א ק"ב: **וגדלות.** שם בסי' ק"ב וענין הגדלות בפירוט וירושל לקמן בע"ה ית"ש, ענין עיבור, בע"ה בפי' הגר"א ז"ל על ס"ה דף י"ט ע"א שורה ג' ועברו בהם דרך מעבר וכו' וה"ל העיבור ע"ש:

(מ"ב) בזווג כיצד זה. שם בסי' ס"ד ביאר בו, ובסי' ס"ו, ובסי' ע"ב, ובסי' ק"ב ק"א ק"ב, והג"ה שבר"ס נפש החיים ל' ע"ב כתב שם בזו"ל זווגים הוא מודעת שהוא רק משל על הייבור ענינים רוחניים כענין אדם המחבר תהלה בשכ"ל ב' סברות בשכל ומחבור ב' הסברות נולד לו סברא חדשה עפ"י הקדמות שני הסברות הראשונות, ע"כ ע"ש ועי' פ"ח ע"ג:

ו:

עמדת תפארת מילואים ותפוח

ורפ"ח נצוצין כו'. ח"ו ח"ס^א והארץ היתה תאו וזכו שהם צחי' המלכים הנקרא ע"ש המל' דל"ק הנקרא ארץ חדום אשר מתו ונשתברו ונעשו תאו וזכו ונשאר קלת נילואין נקרא רוח חלקים מרחפת עליהו והיבת מרחפת הוא מ"ת רפ"ח כי הרפ"ח נילואין היה

תוך הממים הג"ל ופשוט הוא שהאור המעולה עלה למעלה וצחי' הגרועה שבהם הם נילואין ההם אשר נשארו בתוך הכלים כנ"ל שם צחי' דניני גמורים כמ"ש לכן נשאר תחילה סדר האורות והמדגות ומעלתן זה למעלה מזה הגה טוע עי כל האורות של האלילות הם טולס צמינת היותו ונדע כי ל' צחי' הו"ה הם או הו"ה צמילוי יוד"ן שטור ע"ב כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י או הו"ה דס"ג כזה יו"ד ה"י ואל"ו ה"י או הו"ה דמ"ה כזה יו"ד ה"י אל' וא"ץ ה"ה או הו"ה דב"ן כזה יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה. ונבאר עתה צחי' הו"ה דע"ב וממנו יתבאר שחר היות הגה פשוט הוא כי שורש האורות ועיקרן הוא ל' אורות הו"ה פשוטים בלתי מלאים והם צחי' עצמות פור וחסם זהו צהיות האותיות ממש צורתן אמנם ג"כ יש צחי' אחרת והוא צהיות צבחי' מספר ומשכון בצופן זה כגון חס נאמר ל' אורות הו"ה מספרם כ"ו ואין ספק ל' אורת האותיות עצמן הם יותר שורש ועיקר האור יותר מצחי' מספרם וחסכונם והנה כל זה צבחי' הפנים כי גם יש בהם צחי' אחרים של האורות וגם בהם יש צ' צחי' הג"ל שהם אורת האורות כמו שהם או צחי' מספרם. גם יש צחי' אחרת והוא ל' אורות השם צהיותו צמילוי כי אז הם

צחי' דניני כי מילוי גי' אלהים ועד כי שורש הו"ה הם ל' אורות עצמן אבל מלואם הוא ביאור הו"ה ויליאת אורותיהן לחזן וגם צבחי' המילוי יש בהם צחי' אורות עצמן וצחי' מספרם וכיוצא בהם צהיות רבות לאין קץ צמילוי וצמילוי וכו' עד אין קץ: **ירדו עם הנשברים לקיימם.** ואל תמה מזה, כי כן האדם התחתון דעה"ז אחר שמת וילאה נפשו ממנו נשאר חלק מנפשו בתוך הגוף כדי שעל ידי זה יוכל לקום בתחיית המתים וכמ"ש זוהר פרשת שלח לך דף ק"ע אצל השתא פקדונא איהו לנפשא דליהו משתכחלא ואשתארת בשטרי גו גרמי וביג"כ בריש כל ליליא פקדונא (וכלילא) דרוחא לנפשא ולא על צטרא. גם דף קס"ט ענין הכל דגרמי דאשתאר בקברא בעמשה בעלת אוב בשמואל ח"ס פסוק^א והשביע בלחכות נפשך ועממותיך יחליץ. והנה כמו שגוף האדם התחתון דעה"ז כשנקבר בקבר נאמר דו נפשך עליו ונשאר לו אורתו הצחי' של הרוחני של עצמותיהן הנקרא צוהר הכל דגרמי כנ"ל כדי שיהיה לו חייה חיות כדי שיוכל להתקיים עד זמן התחייה כי אם לא היה נשאר בהם שום לחלויות לא היו קמים בתח"ה וזהו ענין שארז"ל יש מי שאינו קמים בתח"ה לכתב עון כמו עון רבית וכפרת בתח"ה וכיוצא בהם כי אורתו העון גורם להסתלק רוחניות המלחלה העממות ההם בקבר ונשארים יבשים ושוב אינו יכולין לחיות ח"ס והשביע בלחכות נפשך ועממותיך יחליץ והיית ענן רוח וכמואל מים אשר לא נכנסו בעממות לא יכזבו מימיו ויקום בתח"ה זה מ"ש יזחאלק בענין העממות ההם שארז"ל שיהיה איש א' שבנשך נתן ובתרבית לקח ועי"כ נחייצשו עצמותיו בלחי שום לחלויות מצוה ולא קם בתח"ה והנה ע"ז גם צ' מלכים נשאר בהם קלת רוחניות כדי להחיות את הכלים ההם בזמן תחייתם שהוא זמן תיקון האלילות: **מחזרתם הוא חוזר.** והנה אלו המלכים עדיין לא נגמרו להתברר עד ימות המשיח כי אז יוצרכו לגמרי והסוגים יתעטלו כסוד^א בעל המות לנלח והטוב שבהם יתברר ויתחבר עם הקדושה אשר בהמשך זמן זה מתברר מעט מעט בכל יום וצדיאת המשיח יושלמו להתברר:

עמרו נקודותיו פרק שני כללות האילן הקדוש

דיות חן פיוש

ח רפ"ח נצוצין כו'. היינו שנשאר בהם קלת רוחניות, והרוחניות הזה הנשאר בהם נקרא הכל דגרמי, והוא צחי' נילואין של האורות העליונים שנשארו בכלים המתים ההם ועיקרי האורות נסתלקו למעלה וקלת נילואין מהם נשארו בכלים החיותו בזמן תיקון של אל"י:

מארבעה ע"ב דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. היינו ע"ב דע"ב של כל אחד ואחד, כי נכללים אלו מאלו כמבואר בפ"ק (מ"ג ע"ש צפ"י), וד' פעמים ע"ב הוא צגימטריאל רפ"ח: לקיימם. להחיותו חיות מטמלס, כדי שעיי"כ יהיה בהם מליחות לחזור ולהסתלק ולהחיות ע"י עיבור: כל היורד כו'. שכל מה שיש בעה"ז הכל הוא כדוגמת מה שהיה באלו ז' מלכים ואין כל חוש תחת השמש, ומיתת המלכים והיקום הוא ענין תח"ה להם וכן יהיה לגופים השפלים בעה"ז לע"ל: **ובסופן של דברים.** היינו לע"ל כשהיה התקון גמור, כי נת"ל (במ"ד) שנגנו אלילות הראשון ונעשה מציע אביעי, ושעיי"ז ירדו כל העולמות אביעי ממעלתם, ושקר מסופה של עשיה השניה יוצא הרע, ולולי שהיה אלילות הראשון לא היה בלתי טוב כלל, ולכן יש בעה"ז

עליות וירידות, כי יש צחירה ויש פתחון לקלוקליון ח"ו, אבל בסופן של דברים שיתקון הכל תקון גמור וימגלה אלילות הראשון, אז לא יהיה עוד ירידה: **רפואה שאין אחריה מכה.** כי בתקון העכשוי שהוא תקון שאינו גמור הרי זה רפואה שיש אחריה מכה, אבל לע"ל ששיתקון תקון גמור ולא יהיה כלל ס"א, לא יהיה עוד ירידה בעולם, וכמשנת"ל, הוי רפואה שאין אחריה מכה: **ואומר והי' למלך וכו'.** שתקון הכל צימוד ט"ז:

הדרן עלך עמרו נקודותיו

יצא מ"ה מן המצח. דל"ק, אחר יליאת הב"ן דס"ג דס"ג דהיינו אורות העינים, ואחר שנשברו, ילא זה לתקנם: **בירר לו ועשה כו'.** שנלכף אורותיו עממס ותקנס: **חמישה פריצופים.** שהם איריד-אנפיו, אור"א, ז"א ונקבא: עתיק, יומין, כמ"ש^א ועתיק יומין יתיב: **ומאהוריהם של או"א.** כלומר כל האחוריים שלהם שנפלו, מהם עשה צ' פלופים חדשים: **בתר דמ"ה והצי בתר דבן כו'.** נלטרפו להיות עתיק: **ומן השאר הראוי לו.** ר"ל עוד איהו חלקים מיתר הספירות של צ"ן מה שראוי אליו: **תקונם.** של כל הפלופים הללו הוא שיהיו צמתקלל זכר ונקבה זה כנגד זה: **ומדו"ן הם נתקנים בזיווג כו'.** כל פלרף נתקן בדרך זיווג ועיבור ולידה וגדלות מעליונו דברורא וטוקבא שלו, וכמו אלס התחתון שכל אחד אחד נתקן מקורמו מלטרורא וטוקבא המתקנים ומציאים אורתו לעולם צד' צחי' אלו: מעלה

ההם בקבר ונשארים יבשים ושוב אינו יכולין לחיות ח"ס והשביע בלחכות נפשך ועממותיך יחליץ והיית ענן רוח וכמואל מים אשר לא נכנסו בעממות לא יכזבו מימיו ויקום בתח"ה זה מ"ש יזחאלק בענין העממות ההם שארז"ל שיהיה איש א' שבנשך נתן ובתרבית לקח ועי"כ נחייצשו עצמותיו בלחי שום לחלויות מצוה ולא קם בתח"ה והנה ע"ז גם צ' מלכים נשאר בהם קלת רוחניות כדי להחיות את הכלים ההם בזמן תחייתם שהוא זמן תיקון האלילות: **מחזרתם הוא חוזר.** והנה אלו המלכים עדיין לא נגמרו להתברר עד ימות המשיח כי אז יוצרכו לגמרי והסוגים יתעטלו כסוד^א בעל המות לנלח והטוב שבהם יתברר ויתחבר עם הקדושה אשר בהמשך זמן זה מתברר מעט מעט בכל יום וצדיאת המשיח יושלמו להתברר:

הדרן עלך עמרו נקודותיו

יצא מ"ה. ומן השאר כו'. ודע כי עתיק צירק משך צ"ן ה' ראשונות דכתר דצ"ן וג"ר דחכמה דצ"ן וד"ר דבינה דצ"ן חו' כתרים מז"ת דצ"ן ומכל זה נעשה טוקבא לעתיק דכורא נעשה מכתר כולו דמ"ה. אמנם מאכן ומעמדן הוא כן כי בכל א' משניהן יש פנים ואחור. והנה הנקבה והזכר נדבקו אצ"א ואז נשארו פני הזכר מנוגלים מלד א' ופני הנקבה מנוגלים מלד א' וב' אחרים דבוקים יחד ואז הפנים דטוקבא נעשה אחר נגד פני הזכר שנקרא פנים בערכה ואמנם כל זה צחיבור פלרף א' לצד פנים ואחור הם זו"ן. ועוד לקח אצ"א ז"ת דחכמה דצ"ן ואמא ו"ת דבינה דצ"ן כי ג"ר דחכמה דצ"ן וד"ר דבינה דצ"ן כבר אמרנו וצארכו שלקחם ע"י אלל אסתפק לנו כמה צחי' לקח מהם חס אורות דפנים או דלאחר וכו"ל בענין עתיק ועד"ן נשאר לנו ספק גם צו"א כנ"ל וכו"ל נמלא כי מצחי' חכמה דצ"ן לא אחז אצ"א מספי' החסך שבה ואמא לא לקחה מצחי' בינה דצ"ן אצ"א מספי' הגבורה שבה ולמטה ובה תצין מ"ש צוהר לצדא אחרי תלייא בחסד ואמא אחרי תלייא בגבורה והבן זה היטב. ז"א צירק ו"ק דמ"ה ונעשים דכורא וצירק מן צ"ן ו"ק וצלתי הכתרים והיא מלכות שבו וטוק' צירכה ה' דמ"ה והז' דצ"ן וזלת הכתרים:

מעלה

(א) לעיל משנה ג': (ב) עז חיים היה שירת פיא מ"ת: (ג) עס: (ד) עס בהמשך הדברים: (ה) ע"ח רש: (ו) ע"ח הממים: (ז) ע"ח רש: (ח) ע"ח הכול אצ"א ואל"י: (ט) עז חיים עשר י"ז פקד ג' מהו: (י) בתל:

תורה אור השלם

(א) הוה צ"ת עד די קרין רמ"ו וצ"ת ימין יתב לבושה בתלג תור וישער ראשה כעמר נקא קרטה שביבין די נור גלגלויה נור דלק: (דניאל א ט)

(ב) והאין היתה תהו ובהו וחסף על פני תהום ורות אלהים קרחת על פני המים: (בראשית א ב)

(ג) ונתקף ה' המיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמותיך יחליץ והיית כגן רה ויכסא פים אשר לא יקבו מימיו: (ישעיה נח יא)

(ד) בלע הפות לגצה ויקחה אדני יוד דקשה מעל כל פנים ותרפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי ה' דבר:

(א) בנצטו ס. מהה סה:
כת. לא: (ב) נדה ל.
במשנה ופיקסי זל סה,
ודבר זה מע"ח שער
התקון פ"א: (ג) יש
בזוהר מזה בכ"מ,
ועיין ע"ח ה"ה ש"ד
סופ"ז ועיין לקמן מ"ב:
(ד) במשנה א' ומד"ה סה
התקנים ע"ש בפירוש:
(ה) ע"ח ה"ה ש"ד פ"א
מ"ה: (ו) ע"ח ר"ש שער
התקון: (ז) ע"ח ה"ה
שער יד פרק א' מהמדינה:
(ח) משנה ו':

יצא מ"ה

דו"ת הן פירוש

מעלה נוקבא מיין נוקבין. כדוגמת זיווג אלס התחתון שהשאה מוזענת⁶: בירוריהם של כלים. של ב"ן, והיינו המ"ן: אורותיו של מ"ה. הוא המיין דבורי, וכדוגמת אלס התחתון שמזווג עם נוקביה ומזריע בה, ומחוד כך יש עיצור: עומדים בנוק' ונתקנים

בה. המ"ד והמ"ן: זה העיבור. ועובר ירך אמו, ולא חשיב עליו פלוק לעלמו, וכשגולד אע"פ שאינו יכול לעשות את שלו, מ"מ פלוק איקרי: הלביש תחתון לעליון. כי כל פלוק מלבש לעליונו כלומר שנקנס בגופו חלק התחתון של עליונו, ובה יש לו מוחין: והגיע לשיעורו. כלומר שהתחתון הגיע לשיעור הראוי אליו למלאות מקומו לפי מה שהוא: יונק מתחלה. עתה חוזר להסביר האזן הוא נשס: ג עליתם של מלכים. שנסבדו, וחחרים עתה ועולים לאצילות להתקן בעיצור: ארבעים יום. כשיעור מ' ימים של ימרת הולל⁷: חסד ונצח לנצחו בו. שלשה כלולים בשלשה כמשל העובר באלס התחתון כמ"ש בהמפלת (נדה ל. וע"ע ויק"ר פ' תריע פ"ד ס"ח) למה הולד זומה צמעי אמו לפנקס שמקופל ומונח בו: ד נתקן עתיק דבורא ונוקבא. כי בעולמות העליונים אין שום פירוד כלל, ועד עתיק לא היה בחי' נקבה כלל, וכן בעתיק אף שנתגלה בו בחי' נוק' לא היתה נפרדת ממנו אלא נכללת בו בעצמותו בבחי' אחור, וכן כה"ג באריך אלא שהוא יותר בפירוד, שהם זה לזה זה זימין ושמאל, ורק מאו"א ולמטה הוו ב' פרטפים מזדווגים, וגם שם עדין יש חיבור גמור ביניהם לכמה פנים יותר מזו"ן⁸: מ"ה שלו זכר בו. כי מ"ה וב"ן הם דו"ן זה בערך זה: תיקונו של א"א מזויווגו של עתיק. כי כל פלוק תקונו מעליונו כמו שנתבאר למעלה⁹: מזויווג עליון ממנו. לא ראה לפקס הענין: ה יסודו של עתיק בו. היינו

אופן הולאת פלופי אר"א: וחז"ג. ה' חסדים וה' גבורות: מפני דוחקם של חסדים.¹⁰ כי יסוד של ע"י הוא יסוד דבורא והוא כר וארזן ואינו רחב כמו יסוד נוקבא שהוא עמוק ורחב ולכן אין בו מקום לסבול בחוכו החז"ג שלו, אמנם בתחלה נכנסין ומתפשטין ויורדין מלמעלה הגבורות בחוכו לפי שעטרא דגבורה הוא צמות הד' התחתון מכל הד' מוחין כעוד לכן מוח התחתון יורד תחלה ומתפשט ונכנס ביסוד לעתיק וכאשר באים אח"כ החסדים הם דוחין את הגבורות ומזיזינן אותם לחוץ מן היסוד לדרך פיו לחוץ תוך גופא לא"א: סבבו את היסוד. בסוד אור חוזר נוקבא מתחא לעילא ועל י"כ נמצאו מתחברים החז"ג יחד אלו מצפנים ואלו מצחוץ, והטעם מחמת חשקן ותאוותן להצבק בחסדים הזכרים כדרך הנוקבא הנאמר בה ואל אישך תשוקתך ולכן לא ירדו למטה בגופא לאריך להתפשט: לבל רוח. היינו חיים שהוא ב' ומחנה לימין וחיים לשמאל: יצאו החסדים בו. ואז הגבורות ממשיכות אותו ומעלין אותו למעלה ואז החסדים רואין לעמוד מצחוץ זימין היסוד לפי ששם הוא בחי' מ"ה שניסוד אשר החסדים הם ממנו: ירדו חצית מן החוזה ולמטה. של גבורות, והיינו חיים שהיה בשמאל היסוד, כי חיים שהיו זימין הם יותר מעולים, הלכך מצוין שניים הם העומדים למעלה מן החוזה, והשהו בשמאל יורדים למטה מן החוזה, והטעם לירידתם כי אין מקום להכיל מהחזה ולמעלה כל ה"ח וה"ג: והחסדים יורדים כנגדם למתקם. היינו החסדים שמחוץ ליסוד ככר: מבוסים. ביסוד לעתיק, דהא לא ילאו מן החסדים רק חיים כמבואר לעיל: אבא וישראל-סבא. אבא מן החסדים העליונים המכוסים וי"ס מן התחתונים המגולין, וכן אימא מן הגבורות העליונות ותבונה מן התחתונות: רגליה של זו בראשה של זו. כי כן הוא בענין הגבורות שילאו מן היסוד שכולם בחוץ החיים מעל החיים, וכמו שמסיום ששני חלחיהן של גבורות מגולות כחתת וחזין של חסדים מכוסים ביסוד, לאבא טמיר וגניז יתיר מאמא:

כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספת

מעלה נוק' מ"ן בו. והנה כאשר עלה בראש המאציל להחיות את המתים ולתקן את המלכים האלו הנשברים והגפולים בעולם הבדריאה גזר והעלה מ"ן מתחא לעילא ועל ידי כך היה זיווג עליון דחז"ג לא"ק פנימי¹¹ והוא שם מ"ה החשך ונתקנו המלכים

מעלה נוק' מ"ן בירוריהם של כלים, ויורדים כנגדם אורותיו של מ"ה. עומדים בנוק' ונתקנים בה זה העיבור. יצאו למקומם זו היא לידה. הלביש תחתון לעליון והגיע לשיעורו זה הגדלות. יונק מתחלה שהוא צריך לעליונו, השלים והלביש עושה את שלו: ג עליתם של מלכים ארבעים יום. כיצד, עשרה ימים חסד ונצח לנצחו של אצילות, ועשרה דעת ותפארת ליסודו, עשרה גבורה והוד להודו, ועשרה יסוד ומלכות למלכות: ד נתקן עתיק דו"ן, מ"ה שלו זכר מלפניו וב"ן שלו נוק' לאחוריו, פני מ"ה לפניו ופני ב"ן לאחוריו, נמצא עתיק כולו פנים. נתקן אריך דו"ן, הזכר בימינו והנוקבא בשמאלו. תיקונו של א"א מזויווגו של עתיק, תיקונו של עתיק מזויווג עליון ממנו: ה מזויווגו של א"א ז"א ונוק'. יסודו של עתיק בלה בחוזה של א"א, וחז"ג מתגלות ממנו. יצאו הגבורות ראשונה מפני דוחקם של חסדים, סבבו את היסוד לכל רוח, יצאו החסדים חצים לימין ודחו את הגבורות כולם לשמאלו, ירדו חצים מן החוזה ולמטה, והחסדים יורדים כנגדם למתקם, נמצאו ב' חסדים וחצי מגולים וב' חסדים וחצי מכוסים מוציאים הארתם לחוץ. יצאו מן החסדים אבא וישראל-סבא לימין של אריך, ומן הגבורות אימא ותבונה לשמאלו. אימא ותבונה רגליה של זו בראשה של זו, מה שאינו כן אבא וי"ס, ששני חציהן של גבורות מגולות כאחת וחצין של חסדים מכוסים ביסוד: א"א

סבבו את היסוד. "וכבר נת"ל כי מקום סיום היסוד לעתיק היה במקום החזה לא"א נמצא שהחז"ג הנ"ל הם עומדין כולם תוך א"א ממקום החזה שלו ולמעלה. וא"ת למה ב"א כשיוצאין תחלה הגבורות מתוך יסוד צינה ויורדין כדעך עד היסוד דז"א ובכאן הם עולין כנ"ל, וי"ל כי ה"א נפרד מן הנוקבא בפלופים חלוקים וה"א נתקן ע"י החסדים והנוקבא ע"י הגבורות ולכן הם מוכרחים הגבורות לירד ליסוד דז"א שהוא מסוון כנגד הדעת של הנוקבא כדי שדך שם יתפשטו אל הנוקבא להגדילה ולתקנה אבל א"א הזכר והנוקבא שבו הנה הם מחוברים

בפירוק א' זה צדק ימין זה צדק שמאל ולכן הגבורות שבו מתחברים אל החסדים אלו מצפנים ואלו מצחוץ כנ"ל. גם לכמה אחרת כי החסדים באים מן מ"ה לעתיק והגבורות מצ"ן לעתיק וגם שם הם מחוברים ונקשרים מ"ה עם ב"ן בקשר אמין כנ"ל: לימין של אריך. בבחי' עלמם הוו אבא שהוא דבורא ימני ואימא דהיא נוקבא שמאלית, א"ן טעם כשהלבישו זרועותיו של אריך לקמיה¹² שהלביש אבא לימין וא"י לשמאל, כי גם באריך יש בחי' דו"ן זימין ושמאל לידה כמבואר לעיל:

אבא
הטעם מחמת חשקן ותאוותן להצבק בחסדים הזכרים כדרך הנוקבא הנאמר בה ואל אישך תשוקתך ולכן לא ירדו למטה בגופא לאריך להתפשט: לבל רוח. היינו חיים שהוא ב' ומחנה לימין וחיים לשמאל: יצאו החסדים בו. ואז הגבורות ממשיכות אותו ומעלין אותו למעלה ואז החסדים רואין לעמוד מצחוץ זימין היסוד לפי ששם הוא בחי' מ"ה שניסוד אשר החסדים הם ממנו: ירדו חצית מן החוזה ולמטה. של גבורות, והיינו חיים שהיה בשמאל היסוד, כי חיים שהיו זימין הם יותר מעולים, הלכך מצוין שניים הם העומדים למעלה מן החוזה, והשהו בשמאל יורדים למטה מן החוזה, והטעם לירידתם כי אין מקום להכיל מהחזה ולמעלה כל ה"ח וה"ג: והחסדים יורדים כנגדם למתקם. היינו החסדים שמחוץ ליסוד ככר: מבוסים. ביסוד לעתיק, דהא לא ילאו מן החסדים רק חיים כמבואר לעיל: אבא וישראל-סבא. אבא מן החסדים העליונים המכוסים וי"ס מן התחתונים המגולין, וכן אימא מן הגבורות העליונות ותבונה מן התחתונות: רגליה של זו בראשה של זו. כי כן הוא בענין הגבורות שילאו מן היסוד שכולם בחוץ החיים מעל החיים, וכמו שמסיום ששני חלחיהן של גבורות מגולות כחתת וחזין של חסדים מכוסים ביסוד, לאבא טמיר וגניז יתיר מאמא:

ז. מחר"א ליפקין

ז"ל

מעלה נוק' מ"ן בירוריהם בו. ביאור זה בפתחו חכמה ס' י"ד: יצאו למקומם זהו לידה. בפתחו חכמה שם ס' קכ"א קבב: והגיע לשיעורו בו יונק מתחלה בו השלים והלביש בו. שם במקומות הנ"ל, ובפרט בס' קבא: (מ"ד) עתיק. ענין עתיק בפרשות מבורא בפתחו חכמה מן ס' ע"ד עד ס' ע"ח, ומן ס' פ"ה עד ס' צ', ובס' צ"ה צ"ט, ובס' צ"ו צ"ז, והוא נקרא ג"כ רד"א כנודע: דו"ן זכר מלפניו בו נמצא עתיק כולו פנים. מבורא שם בס' ע"ה ע"ו ע"ז, ובס' ע"ג: נתקן אריך בו. ענין א"א באורך שם מן ס' צ"ד עד ס' צ"ו ומן ס' צ"ט עד ס' ק"ה (ס"י ע"ג) מבורא ענין חיבור דו"ן (שלו): נתקן אריך דו"ן: הזכר בימינו בו. מבורא בס' ע"ה (בביאור שם) ובס' ע"ג: מבורא מזה ג"כ: תיקונו של א"א מזויווגו של עתיק. כבר נרשם ענין זה, והוא מבורא בס' ע"ו, ובס' ס' מבורא ג"כ מזה: (מ"ה) א"א זה זכר וזה נקבה. ענין א"א מבורא שם באורך מן ס' ק"א עד ס' ק"ט, ובס' קכ"ה קכ"ט: ומזווגם בו. ענין זיווג כלה בחוזה בו. ביאור ענין זה בפ"ה שם ס' ק"י, ועוד שם בס' ח' מזה: וישראל-סבא בו ותבונה. ענין התחלקות א"א לשנים, אבא וישראל סבא אימא ותבונה, מבורא שם בסיומן ק"ג קכ"ח קכ"ט, ושם מבורא ענין יסודות גם כן:

(מ"ו) מלבישים כו'. ענין ההלכה בכלל, בס"י יו"ד ובס"י ק' מבואר שם כללי לחילוקי התלבושות שאינם שוים, ועיין שם בבאור: (מ"ז) ישו"ת כיצד מלכותם כו'. ביאר זה שם בס"י ק"ה ק"ט: אבא וי"ס כו' פעמים אחד. מבואר יפה שם במ"ו מוחין של ז"א כו'. הוא מבואר שם בס"י ק"ב ק"ג, ובפרטות יותר בס"י ק"ז ק"ח ק"ט. הצ"ל. ביאר ענין זה שם ק"ז ק"ח ק"ט, וענין הצ"ל מבואר עוד באורך בהגהת שבראש ס' נפש החיים: כיצד מלכותו של עליון כו'. כל ענין משנה זו מבואר שם בס"י ק"ז ק"ח ק"ט: (מ"ח) כל משנה זו מבואר שם בס"י ק"ז ק"ח ק"ט:

יצא מ"ה פרק שלישי

אבא ואימא שני כו' מלבישים כו'.⁷ ולאמת שקורא אלה השני פלרופים הוא דא"ל עכמו, אלא שלא ילאו אלא במעלה פחותה מהם, שזה עמדו רק בזרועות, כסוד אילנות השני: נתן אבא ב"ן שלו כו'. כאשך כחוד כו', כן כחוד לפעמים בע"ה, אלא שיש

בע"ה לפעמים ספק בזה י, אם אבא וי"ס הם מ"ה וז"ן לאבא, ומאלך אימא ותבונה הם מ"ה וז"ן לאימא, וזהו ניחא שזמדווג אבא עם אימא שזה מ"ה ומ"ה, וי"ס ותבונה שזה ב"ן וז"ן, גם בזה ניחא כי אבא עכמו נחלק לב' אבא וי"ס ואימא עכמה נחלקת לב' אימא ותבונה, או אם נאמר דמ"ה וז"ן לאבא הם או"י ומ"ה וז"ן לאימא הם יסו"ת, שזה סוד הבן בחכמה וחכם בתבונה, וזהו ניחא, כי לעולם הזכרים הם ממ"ה לבד והנקבות מז"ן לבד, כי לא מנינו זוג דמ"ה עם מ"ה, כי היווג הוא לתקן המלכים דמתו שזה ב"ן ע"י מ"ה, ונשאר בצ"ע, ובהערת הרב השמ"ש ז"ל עמד ע"י ותמה מה מסתפק, הלא הוא כתב ה"ל הנ"ל בכ"מ, וראה עוד בצריכות בע"ה שם ובהגהת הרב השמ"ש ז"ל שם:

חזרו אבא ואי' להשתלם משם ולמעלה. י כמו שנעשים ליסו"ת בתתם מוחין לז"א כמו שיפרש עוד בס"ד, אבל אלה הגה"י לא נתפשטו אחורי התבונה וי"ס כמו שנתפשטו נה"י דיסו"ת אחורי ז"א, כאשך יבואר בס"ד, אלא פלרופ או"י נשם מן החזה ולמעלה, ואז שם נעשה להם נה"י למעלה, וטעם ההפך כי תבונה ואימא הם פלרופ אחד מה שאין כן תבונה ח"א, ועל כן ההתחלקות הוא בדרך אהי:

תשעה פרקיהו במ' איבריו. "הענין היה כד, שבו היה ו"ס הגוף ו"ק, ונכנסו בו עוד ג"ס שזה נה"י לתבונה ומתחברים יחד ונעשה כן ט"ס בדופן זה, כי כלי פ"א נלחך דתבו' מחערב ומתחבר עם ד"פ ראשונים לכלי חסד דז"א ונעשית חכמה שבו, ופ"צ לכלי נלחך לתבונה מתערב עם פרק תחתון חסד ופרק א' נלחך דז"א ונעשית חסד דז"א, ופ"ג כלי נלחך דתבו' מתערב עם ד"פ תתאין כלי נלחך דז"א ונעשה נלחך דז"א, ועד"ז בקו שמאל, ועד"ז בקו אמלעי כמ"ש, ונמלא כי נה"י עצמם דתבו' מתעבדים עם הכלים והגוף דז"א והכל נעשה כלי אחד וגוף אחד בהשואה א', וכגוף דז"א ממש היו, ולכן יקרא דבר זה הגדלה דז"א עכמו, כי להויתם כלים רקים ונכנסו אורות מוחין דז"א לחוכם נעשו כגוף דז"א ממש, והרי נתבאר בחינת מוחין דז"א מחכמה שבו ולמטה איך נעשה על ידי נה"י ראשונים לתבונה שזה כלים כלי אור: ושבע ראשונות שלה וכו'. עיין בע"ה שער דרושי הכלל דרוש א' ובמפרשים שם, ובמ"א הארכת:

כללות האילן הקדוש

דיו"ת ח"ן פיו"ש

1 שני מוחותיו של אצילות. דהיינו חו"צ שלו, כי האצילות נחשב כולו פלרופ אחד עם י' ספיות פרטיות, והרי יש לו מוחין: מלבישים זרועותיו של א"א. כי א"א הוא כתר של אצילות, והוא מזכיר כל האצילות מקצה לקצה, ופלרופי האצילות מלבישים אותו כל אחד

במקומו הרלויו לו, ואבא הוא מלביש את זרוע הימני, ואימא את השמאלית; בנינם ממ"ה וב"ן. עיקר בנינם מן הניכורים העולים מז"ן לחלקם והמתחברים אליהם ממ"ה כמבואר בריש פירקין י"ט, אך בלמטה נתקנו מאורות הרבה, וכמו שמפרש והולך: ותקוניהם מאורותיו של אריך. שמאורות של א"א ג"כ ניתנו בהם, להעמידם בתבונה הראויה להנהיגה: של זרועות. לא"א, דהיינו חו"ג שלו: לחב"ד שלהם. לעשות חז"ד שלהם: ומג' פרקים בוי' היינו יליאת עוד הארות אחרות כדרך אהי: ת"ת מתחלק לג', מלאשך ועד החזה, ומחזה עד הטיבור, ומשם עד סופו: באחד. ביחד ג' פרקי הראשון בוי'. היינו הארה ג' בדרך התלבשות: בראשו של אבא. כלומר בחז"ד שלו: שני לו בחג"ת של זה וזה. פרק שני של חסד לזכ"ד בחג"ת לאבא, וכנגדו בשמאל באי', וכן פרק ג' בנה"י שלהם עד"ז: עד החזה. שכןם נמנעו עד שם, ומשם ולמטה עד הטיבור שהוא מקום נה"י שלהם, אינו נקרא או"י אלא יסו"ת, שהרי יסו"ת מלבישים אותם, אבל לפי האמת שגם או"י מסתיימין בזה עם יסו"ת כחוכם עד הטיבור: ז"א וי"ס מ"ה וב"ן וכו'. בזמן עיבורם מבואר בריש פירקין (מ"א): שני מ"ה בימין בוי'. מ"ה לאבא אבא, ושל אי' נעשה י"ס, וז"ן של אבא נעשה צינה, וז"ן של אימא תבונה: ח ויהי ת"ת ונה"י שלהם מלובשים בוי'. חזי הית' בכתר, נלחך ג' פרקיו בג' ספירות ימניות שזה חח"ו, נכגדו אוד בקו שמאל בספי' בג"ה, ויסוד בקו אמלעי: נמצאו או"י כלים בחזה של א"א. היינו חזי תפארתם, ומשם ולמעלה

ממשיכים, דליוו שאך גופם הממשך למטה אינו נחש או"י, מוחין של יסו"ת, ואמנם בלמטה הם תמים בטבור בתוך יסו"ת: פעמים שנים פעמים אחד. דהא דלמחן או"י כלים בחזה ומשם ואילך מלכותם נעשית יסו"ת שמלבישים להם, אין זה תמיד, אלא פעמים כך הוא שזה כל אחד שני פלרופים כמבואר, ופעמים הם כל אחד פלרופ אחד ואין מלכותם לעצמן, ומשם ואילך: ז"א מוחין של ז"א. שמקבל מאו"י בהתגלותו, הרי הם נכנסים בו מלבישים בכלים שזה גופא נה"י דאו"י, וזהו ענין הכל"ם ב' כסוד א' נעשה אדם כללמינו, שמפרש והולך לקמיה העה"ה: מלכותו של עליון. של פלרופ עליון, הוא נעשה פנימיות לפלרופ שתחתיו הבא אחריו: תשעה פרקיהו. כי לכל אחד יש ג' פרקים: זה צ'. בגימט', שכל א'

משתלשלים כלול מ"י: ושבע ראשונות וכו' לי' מ' שלו. הלמ"ד בחג"ת לתבונה והמ"ס ככתב"ל לתבונה: ז"א וי"ס יסו"ת שנים. בזמן שזה שנים: מוחיו מיסו"ת. ולא מאו"י, כי קטון הוא ואינו מקבל רק מוחין קטנים: מלכות שלהם. נעשית פלרופ לעצמה כדרך שגיטו באימא, ופלרופים אלו הם יסו"ת שניים, והם נותנין לו מוחין בנה"י שלהם, והם כל"ם שלו: מן החזה שלהם ולמטה בוי'. עתה בא לפרש מה אירע אחר שנכנסו נה"י שלהם בז"א, כי הלא ידוע שהי"צ זיווגם תדיר ואינו פוסק לעולם, ואם נכנסו יסודיהם בז"א האיד זיווגו עוד: משתלשלים

(א) משנה א' ע"ש: (ב) פחור"י סי' ג' (ג) ארי"א שער מוחין ללחך רפ"א: (ד) ע"ש ע"ה: (ה) ע"ש ע"ה: (ו) ע"ש ע"ה: (ז) ע"ש ע"ה: (ח) ע"ש ע"ה: (ט) ע"ש ע"ה: (י) ע"ש ע"ה: (יא) ע"ש ע"ה: (יב) ע"ש ע"ה: (יג) ע"ש ע"ה: (יד) ע"ש ע"ה: (טו) ע"ש ע"ה: (טז) ע"ש ע"ה: (יז) ע"ש ע"ה: (יח) ע"ש ע"ה: (יט) ע"ש ע"ה: (כ) ע"ש ע"ה: (כא) ע"ש ע"ה: (כב) ע"ש ע"ה: (כג) ע"ש ע"ה: (כד) ע"ש ע"ה: (כה) ע"ש ע"ה: (כו) ע"ש ע"ה: (כז) ע"ש ע"ה: (כח) ע"ש ע"ה: (כט) ע"ש ע"ה: (ל) ע"ש ע"ה:

תורה אור השלם

א ואמר אליהם נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדת הים ובעוף השמים ובהבהקה ובכל הארץ ובכל הרפוש הרפוש על הארץ: (בראשית א כו)

משתלשלים

משתלשלים כלול מ"י: ושבע ראשונות וכו' לי' מ' שלו. הלמ"ד בחג"ת לתבונה והמ"ס ככתב"ל לתבונה: ז"א וי"ס יסו"ת שנים. בזמן שזה שנים: מוחיו מיסו"ת. ולא מאו"י, כי קטון הוא ואינו מקבל רק מוחין קטנים: מלכות שלהם. נעשית פלרופ לעצמה כדרך שגיטו באימא, ופלרופים אלו הם יסו"ת שניים, והם נותנין לו מוחין בנה"י שלהם, והם כל"ם שלו: מן החזה שלהם ולמטה בוי'. עתה בא לפרש מה אירע אחר שנכנסו נה"י שלהם בז"א, כי הלא ידוע שהי"צ זיווגם תדיר ואינו פוסק לעולם, ואם נכנסו יסודיהם בז"א האיד זיווגו עוד: משתלשלים

(א) ארץ עבר מוחין
לכל פ"ג: (ב) ע"ח עבר
נו פק א מ"ז: (ג) ע"ח
ש"ד סוף פ"ג: (ד) ע"ח
ש"ח ל"ג: (ה) ע"ח
ש"ד פ"ח מ"ב:

יצא מ"ה פרק שלישי

ד"ר חן פירוש

משתלשלים ויורדים מאחוריו. כענן על גבי נס כופר קומתו ומושיב טבורו על גבי ראש הגג, ורגלים שלו יורדים ומתפשטים מאחורי הגג: זה גדלות ראשון. כלומר הגדלות המועט הראשוני שמד אחר הקטנות הגמור: **יא נעשו אחד**. אור"ח ויסו"ת, כלומר

שז"א הוא כבר גדול מאלד עד שכבר מקבל מוחין יותר גדולים, והיינו מאור"ח ולא מיסו"ת, וא"כ אין לרדף חלוקה באור"ח כדי ליטול לו פרטופים, הלכך נעשו אחד: וז"א למטה מהם. כלומר שאינו כ"כ מרוחק למטה מאור"ח, אלא הוא ממט סמוך אליהם למטה מהם: מלכות שלהן צל"ם לו. כלומר שאין אור"ח נה"י שלהם נכנסין בו, אלא רק אחורי נה"י שלהם כלומר רק מלכותם הם לו ללכס, ראונו שנה"י של המלכות הזה נכנס בו, ו"ו עליונות ל' מי שלו, וכמשתל"ל, הרי לאין כאן יסו"ת אלא אחד, כי כאשר יש ב' יסו"ת אזי נחשב שאור"ח שנים וז"א למטה מן השניים כי השלישי לו ללכס, וכאשר יש יסו"ת אחד אזי נחשב לו שהוא תחת אור"ח בלבד ויסו"ת הם לו ללכס: **יב תדירין**. כלומר תמיד ממט בלי הפסק לעלמין: זיווג היות העולמות.

משתלשלים ויורדים מאחוריו עד כנגד החזה כאם זו שרובצת על בניה, מן החזה ולמעלה ל' מי שלו, זה גדלות ראשון: **יא נעשו אחד**, וז"א למטה מהן, מוחיו מאור"ח, מלכות שלהן צל"ם שלו, אין כאן יסו"ת אלא אחד, מן החזה ולמעלה צ"י שלו, והשאר ל' מי, הרי זה גדלות שני: **יב זיווג של אבא ואימא תדירין**, לפרקים. זיווג היות העולמות תדירין, ושל מוחים בזמנם:

הדרן עלך יצא מ"ה

זעיר אנפין שש קצוותיו של עולם, ונוק' מלכות שלו. קפל א"א את רגליו והעלם על הג' שלו, עלו בליו של ז"א אחריהם והלבישו. בצורתן בא"א צורתם בז"א, שלש על גבי שלש

היינו זיווג אור"ח שהם חו"ב דלצילות דהיינו מוחין של העולם האצילות: ושל מוחים. יסו"ת:

הדרן עלך יצא מ"ה

זעיר אנפין שש קצוותיו של עולם. ארבע רוחות מעלה ומטה, והכונה לחג"ת נה"י דלצילות, כי חג"ת נה"י שבכל פרטוף הם נקראים ו"ק שלו: ונוק' מלכות שלו. של עולם, והיא באמצע העולם בין כל הקלות: קפל א"א את רגליו והעלם על הג' שלו ובי'. באופן שיש תלת כלין בחלת. כדרך העובר במעי אמו: עלו בליו של ז"א. שעלו אחר השבירה לסוף האצילות כמשתל"ל (בפ"ג מ"ג), והיינו מקום רגלי א"א, ועתה בהעלותו את נה"י שלו מבואר, עלו הם אחוריו והלבישו: בצורתם בא"א צורתם בז"א. תלת כלין בחלת, וכמו שמבאר והולך: ומלכות

לקבלו ואז יורדת למטה להיותה רובצת על צנייה כדרך העוף והגשר ואז הוא בזמן שהצנים כריכין לאמם שזה מורה חולשה שבהם על שזריכין שאמא תרביץ עליהן לשומרן ואורוהו הזווג הנעשה אז נקרא זיווג לפעמים של מקרה:

זיווג של אור"ח תדירין. ¹² ה' חלקים יש בין אור"ח לזו"ר והם מצורפים צוהר א' אור"ח כחלה נפקין פי' שהם שוין בקומתן משא"כ בזו"ר כי הנוקבא לא יאלת רק אחר שהוא יאל על חצי ת"ת שבו ואח"כ יאלה היא משם ולמטה ובערך זו אמרו כחלה נפקין. ב' כי אור"ח אחר התקון כנזכר באדרת היו תמיד פב"ב משא"כ בזו"ר ובערך זה אמרו ולח מתפשטין ד' שאור"ח לעולם רחמים כי אפילו צנייה שדינין מתערין מינה אינה אלא אחר אלת ז"ר ממנה אכל בהיותה למעלה הכל היא רחמים אכל ז"ר לפעמים הוא רחמים ולפעמים הוא דין. וז"ס הנזכר פ' חיי שרה דק"ג ע"א ק' שנה כ' שנה ו' שנים כי בכתר ואור"ח הם ק"ד שנה והיינו ק' בכתר וד' באור"ח הנה הם כולם בסוד שנה אך האור"ח שהם ז"ת ז' שנים הנה הם שנים ולא שנה משום דלית בהו דין. ורחמים ה' כי באור"ח כנזכר צוהר כתרין רחמיין דליטון מתחבקיין. עוד יש חילוק אחר והוא כי אור"ח חוד גופא ממט מתדבקין לא בלא והנה כבר הודעתך שיש ב' מיני זיווגים א' להוריד נשמות חדשות ואחד לתת חיות לעולמות התחתונים ואמנם הזווג שהוא כדי לתת חיות זה אינו נפסק לעולם מאור"ח כדי שלא יתבטלו העולמות ח"ו אכל בזו"ר אפי' הזווג זה נפסק לפעמים וז"ס לא ידון רוחי באלם ר"ל לא ימשוך רוח חיות העליון באלם שהוא ז"א לעולם כי אם ימשוך זה לעולם יארכו ימים ויהיו רשעים אך בראותן שהם מתים בקצרות שנים אז ע"ז יחזרו בתשובה לכן אין רוח חיות זה נמשך תמיד בז"א: ¹³ אור"ח של כללות האצילות יש בהם תמיד זיווג תדיר ללא פסיק והסיבה הוא להיותן שוין במעלה אחת וז"ס כחלה נפקין וכחלה שריין מה שאין כן בזו"ר אשר אינן שוין כי לפעמים זה גדול מזה וע"כ זיווגיהו פסיק שלא יוכלו להזדווג כי אינם שוין והנה כן הענין בכל חו"ב שבכל פרטוף ופרטוף שבפרטות וזווגיהו לא פסיק:

וישרא סבא ותבונה לפרקים. ¹⁴ הנה נתבאר לעיל כי יש בינה ותבונה ראשונים התבונה היא מחזה (כ"א ותבונה ראשונה ותבונה זה מחזה) דבינה למטה דוגמת רחל עם לאה וכנגדה ב' חלקים שבחכמה ונמצא כי זאת הבינה הראשונה מזדווגת עם חלק העליון של החכמה ועל אלו נאמר כחלה נפקין ולא מתפרשין לעלמין כנזכר באדרת ועל התבונה ועל חלק התחתון של החכמה אינו כן לזמנין מתפרשין וזה התבונה מחליה ולמטה שהוא מהחזה שלה ולמטה היא מתלבשת בז"א בסוד מוחין דיליה ואלו ה' חלקין של תבונות זו עליהם נאמר ואיש תבונות ילנה כנזכר בדרוש אחר ולעולם נקרא ב' תבונות בערך ב' חלקין אלו ואמנם שניהם אינם רק פרטוף א' לבד:

הדרן עלך עמדו נקודותיו

ח. כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספות

משתלשלים ויורדים מאחוריו בו. ¹⁵ כאלם ארוך הכופר קומתו ונשען על גבי ראש אדם נסם קר הקומה העומד לפניו, ואחורי הגגם נגד פני הארוך, ואז הארוך כופר קומתו ומושיב טבורו על גבי ראש הגגם, ורגלים שלו יורדים ומתפשטים מאחורי הגגם, ועל דרך זה באימא עם ז"א כענן על גבי נסם ממש, והיא עומדת על זעיר ממש כלורת ארת למ"ד כזה, ונלמא חצי ת"ת התחתון תבונה כפוף על ראש ז"א כעין כתר על מוחין דז"א, ורגלי אימא שהם

נה"י החדשים יורדים ונתלים מאחורי ז"א עד למטה, בלופן שהת"ת עצמו לתבונה הוא לבוק ממש ועומד ע"ג מוחין דז"א, והוא נעשה כתר אליהם: **כאם** זו שרובצת על בניה. ¹⁶ דע כי יש ב' מיני זיווג אל אור"ח הא' בהיותן שניהן שוין למעלה במקומן שוין בקומתן פב"ב אשר זה נקרא בחי' זיווג אור"ח עליון והב' הוא בחי' אמא רביעא על דנין והוא כאשר אמא הנה"י שלה מתלבשין המוחין דז"א בתוכם ואח"כ מתלבשים הנה"י

דאמא תוך ז"א ואז נקרא ואם רובצת על האפרוחים לפי שהיא יורדת למטה משיעור קומת (אבא) ומשפלת עצמה למטה ואז היא דומה על הנוקבא דז"א כאשר היא מזדווגת עם ז"א פב"ב בסוד ג"ת שבו לבד כנודע וכן עתה היא אמא עלאה פב"ב עמו נגד חצי ת"ת התחתון ונה"י של אבא לבד ואז בהיותן כן לרדף שגם אבא ירכין ראשו וישפיל עצמו למטה כמיוון ז"א עם נוקבא ב"ת שבו כנ"ל זיווג זה הוא זיווג די"שם ותבונה וזכור זה ולא נטרד לחזור ולהזכירו בכל פעם ופעם. והנה זה הזיווג הב' נחלק לב' אופני הא' כאשר אמא מתלבשת בז"א לבד והב' כאשר אמא מתלבשת במלכות עצמה נוקבא דז"א ושניהן נקרא זיווג אחד והנה ההפך שיש בין הזווגים הנ"ל הוא כי בזווג (הא') הנ"ל שהוא בהיותן למעלה שוין בקומתן זהו עיקר הזווג שלהם האמיתי אכל זיווג הב' נקרא זיווג פסיקים של מקרה והוא כאשר גברו עונות של התחתונים ואין בהם כח לקבל השפעה העליונה אז צריכה האם העליונה למעט אוריה כדי שנוכל (שיוכלו)

לקבלו ואז יורדת למטה להיותה רובצת על צנייה כדרך העוף והגשר ואז הוא בזמן שהצנים כריכין לאמם שזה מורה חולשה שבהם על שזריכין שאמא תרביץ עליהן לשומרן ואורוהו הזווג הנעשה אז נקרא זיווג לפעמים של מקרה:

זיווג של אור"ח תדירין. ¹² ה' חלקים יש בין אור"ח לזו"ר והם מצורפים צוהר א' אור"ח כחלה נפקין פי' שהם שוין בקומתן משא"כ בזו"ר כי הנוקבא לא יאלת רק אחר שהוא יאל על חצי ת"ת שבו ואח"כ יאלה היא משם ולמטה ובערך זו אמרו כחלה נפקין. ב' כי אור"ח אחר התקון כנזכר באדרת היו תמיד פב"ב משא"כ בזו"ר ובערך זה אמרו ולח מתפשטין ד' שאור"ח לעולם רחמים כי אפילו צנייה שדינין מתערין מינה אינה אלא אחר אלת ז"ר ממנה אכל בהיותה למעלה הכל היא רחמים אכל ז"ר לפעמים הוא רחמים ולפעמים הוא דין. וז"ס הנזכר פ' חיי שרה דק"ג ע"א ק' שנה כ' שנה ו' שנים כי בכתר ואור"ח הם ק"ד שנה והיינו ק' בכתר וד' באור"ח הנה הם כולם בסוד שנה אך האור"ח שהם ז"ת ז' שנים הנה הם שנים ולא שנה משום דלית בהו דין. ורחמים ה' כי באור"ח כנזכר צוהר כתרין רחמיין דליטון מתחבקיין. עוד יש חילוק אחר והוא כי אור"ח חוד גופא ממט מתדבקין לא בלא והנה כבר הודעתך שיש ב' מיני זיווגים א' להוריד נשמות חדשות ואחד לתת חיות לעולמות התחתונים ואמנם הזווג שהוא כדי לתת חיות זה אינו נפסק לעולם מאור"ח כדי שלא יתבטלו העולמות ח"ו אכל בזו"ר אפי' הזווג זה נפסק לפעמים וז"ס לא ידון רוחי באלם ר"ל לא ימשוך רוח חיות העליון באלם שהוא ז"א לעולם כי אם ימשוך זה לעולם יארכו ימים ויהיו רשעים אך בראותן שהם מתים בקצרות שנים אז ע"ז יחזרו בתשובה לכן אין רוח חיות זה נמשך תמיד בז"א: ¹³ אור"ח של כללות האצילות יש בהם תמיד זיווג תדיר ללא פסיק והסיבה הוא להיותן שוין במעלה אחת וז"ס כחלה נפקין וכחלה שריין מה שאין כן בזו"ר אשר אינן שוין כי לפעמים זה גדול מזה וע"כ זיווגיהו פסיק שלא יוכלו להזדווג כי אינם שוין והנה כן הענין בכל חו"ב שבכל פרטוף ופרטוף שבפרטות וזווגיהו לא פסיק:

וישרא סבא ותבונה לפרקים. ¹⁴ הנה נתבאר לעיל כי יש בינה ותבונה ראשונים התבונה היא מחזה (כ"א ותבונה ראשונה ותבונה זה מחזה) דבינה למטה דוגמת רחל עם לאה וכנגדה ב' חלקים שבחכמה ונמצא כי זאת הבינה הראשונה מזדווגת עם חלק העליון של החכמה ועל אלו נאמר כחלה נפקין ולא מתפרשין לעלמין כנזכר באדרת ועל התבונה ועל חלק התחתון של החכמה אינו כן לזמנין מתפרשין וזה התבונה מחליה ולמטה שהוא מהחזה שלה ולמטה היא מתלבשת בז"א בסוד מוחין דיליה ואלו ה' חלקין של תבונות זו עליהם נאמר ואיש תבונות ילנה כנזכר בדרוש אחר ולעולם נקרא ב' תבונות בערך ב' חלקין אלו ואמנם שניהם אינם רק פרטוף א' לבד:

זעיר אנפין. קפל א"א בו. זה אורחו, נח בחסד אשר שם אבא, הוד בגבורה אשר שם אימא, ויסוד בת"ת ששם בחינת הדעת שהוא היסוד של שניהם, חליו כאן וחליו כאן, ואז על ידי התלבשות נה"י שלו תוך אבא ואימא עצמן אשר הם דכר ונוקבא ממש, אז על ידם היסוד לרדף הגכלל מדכר ונוקבא, שימש מיניה וביה, והאילן אז החיוניות דו"ק דז"א תלת כלין בחלת, ואת הנוקבא בסוד פסיעה לבד: נעלום

(מ"א) מבוארת כולה
שם סי' קכ"ח קכ"ט:
(מ"ב) זיווג אור"ח
תמיד ויש"ס לפרקים
כי' חיות העולמות
תמיד ושל מוחין בו'.
ביאור כל ענין זה שם
בסי' ק"ג. וע"ע מזה
בסי' ע"ג:

פ"ד (מ"א) קיפל א"א
כי'. ענין קיפול רגלי
א"א, בפתי"ח סימן
ס"ז מבואר באורך:

נטלם א"א והוציאם
כו'. ענין מה שז"א
יוצא מן א"א מבואר
יפה שם סי' צ"ב צ"ג
צ"ה ק"ב: (מ"ב) יום
א' תיקון אבא
כו'. ענין זה מבואר
בפ"ח סימן ס"ד:

ח:

זעיר אנפין פרק רביעי כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספות

דיות חן פיוש

(א) עיין שבת פו. סנהדרין
פ"א: נדה ל"ח: (ב) ע"ח
ש"ט סופ"כ: (ג) בראשית
דבה פפ"ה סי' י', וש"י
ז"ל הביא המדעס הזה
בפירושו לפסוק ויהי
כמשלש חודשים בסדר
וישע ע"ש: (ד) ע"ח
ש"ט פסוק ב' מ"ח:
(ה) ע"ח ש"י פ"ג מ"ח:

תורה אור השלם

א ויהי כמשלש
הדשים ויגד ליהודה
לאמר ויהי תקור בפתך
וגם תגה תרה לנגנים
ויאמר יהודה הוציאהו
ותשקהו:
(בראשית לח כד)

נטלום או"א כו'. והנה כאשר עלו הז' מלכים בג' בחי' להתתקן בסוד עיבור בתוך או"א כנ"ל נמצאו הסוד והגלגל והז' ת"ת והז' היסוד והז' המל' הימני עומדן תוך אבא ומחליטין האחרת בתוך אמא והנה ביום א' של הקליטה נחשברו יחד אורתו האלפין שהיו בתוך אבא והיו לאחרים ונכלל חסד בנלח ויסוד בת"ת ומל' ביסוד ונתקשרו בבחי' קוין זה בזה ונתאחוזו ביחד ואח"כ ביום ג' של הקליטה נתאחוזו ונתקשרו האלפין אשר בתוך אמא יחד זה בזה בבחי' קוין כנ"ל ואח"כ ביום ג' נתקשרו יחד אורתו שבתוך אבא עם אורתו שבתוך אמא ואז נתון אבא לאמא המחליטת אשר היו בו ונמצא כי כל הז"א נתון תוך אמא בסוף שלשה ימי הקליטה. ואמנם כל זה הוא בבחי' הכלים. ולדע כי בחי' התקשרות הכלים ואחזותו כנ"ל היה ע"י זוג שמדווגו אבא עם אמא ואבא נתן טפה לדכורא ואמא נתנה טפה לדנקבא וע"י נתקשרו הכלים הג"ל אשר כבר היו בעולם בתחלה ונתקנו על ידם:

ומלכות רביעית אחריהם. כלולה עמהם, לאורך היחוד הראוי לה עם ז"א בעלה: **נטלום או"א ובררם.** קודם עיבורם בל"א, ביחוד ראשונים: והוציאם בזיווג. דל"ז לדידה מיניה וביה, כי גם אלכו יש בחי' דל"ז כמשנת"ל (כפ"ג מ"ח): **נטלום או"א ותקנום לגמרי.** להיות פלטרף גמור ומתוקן, לציווג עיבור לידה וגלגלות כמשנת"ל (פ"ג מ"ח): **בג' ימים ובמ' יום בג' חדשים ובג' עיבורים.** אלו שלבי תקוניתם זה אחר זה, ומפרש והולך: **בג' ימים של קליטה.** כלפי' ככ"מ בתלמוד^(א) שיש ג' ימים לקליטת הזרע שנזרע בזיווג: **את הימין שבהם כו'.** חסד נלח והז' הת"ת והז' היסוד והז' המלכות הימני, וכנגדן בלימא דקו השמאלי עד"ז: **ונתחברו אלה באלה.** ונמצא ז"א נתון בתוך אימא בסוף ג' ימי הקליטה: **ג' מילואים הם.** לכו"ה, והם ע"ב ס"ג מ"ה, כי מילוי מ"ה היינו בחי' ע"ב ז"א גופיה, ומילוי ס"ג הוא בחי' חיות יותר גדול הנמשך לז"א מאימא, ומילוי ע"ב הוא בחי' יותר גדולה הנמשך לו מאבא, וכל אלו נכנסים תחלה באלו הכלים להחיותו, אבל שם ב"ן הוא בטוק' דז"א, ומילואים אלו אינם אג' שנות בעלמנו רק המילוי שלהן נכנסין תחלה שהם מדרגות השפלות מן השמות עלמנו, ולפי' קשויסר מכל אחד כ"ו בחשבון כי האותיות הו"ה עלמנו הם בגימט' כ"ו, הרי דהמילוי לבדו של מ"ה הוא י"ט, ושל ס"ג ל"ז, ושל ע"ב מ"ו: **מילוי של מ"ה י"ט.** והיינו י"ט נילוצין בבחי' ח"י לרמז היות בהם כבד חיות, ועם כולל הרי ז"ט: **תיקונו של ז"א ו' מ"ט נכנסים כו'.** היינו בג' ימי הקליטה הג"ל: **שקויו של ז"א נתקנים בהם.** לפי

שאלו נתקשרו יחד זה בזה כל אורתו המהלה הנחון תוך אבא כנ"ל אשר מלד ימיו ואז נמשך להם ו' נילוצין של חיות כי בחי' ו' הוא קו א' והוא קו ימין שע"י נתקשרו ונתחברו יחד, וביום ג' נתקשרים ומתחברים יחד זה בזה כל המהלה של קו שמאל הנחון תוך אמא ואז נמשכין לו ו' נילוצין אחרים של חיות לקשרם ולהכריסם והוא ו' נילוצין דקו שמאל שהוא לזכר ו' ג"כ, וביום ג' אשר כולס מתקצרים יחד מחליטת לאבא עם מחליטת דלמא ונתחברו ונמצא כי חלוצי קו האמצעי לא נחשבר עד היום הזה וכנגד זה נכנסין לו ו' נילוצין אחרים כנגד קו האמצעי הרי נשלמו בג' ימי הקליטה לכנסם כולסם תוך אמא ולהתקשר יחד כולסם בסוד (ג') קוין ולכנסם בהם י"ט נילוצין של חיות שהם מילוי מ"ה שהוא חיות של ז"א עלמנו כנ"ל, והנה מליחות של ג' ויון אלו הם בחי' ג' אלפין שיש במילוי מ"ה: **הרי בו' יום.** שבוואר בגמרא (נהה ח: וכן מבואר בימות מוא. ואילך גבי הבחנה ע"ש וכמו כן בעירובין מז.)^(ב) ואף על פי שאינו ג' חדשים לגמרי אין חשק (הגה: כמבואר במדרש בפסוק^(א) ויהי כמשלש חדשים^(ב) מנין שאין העבר נכר במעמי האשה אלא עד שלשה חדשים, מהכא ויהי כמשלש חדשים, רב הונא בשם רבי יוסי לא סוף שלשה שלמים, אלא רבו של ראשון ורבו של אחרון ואמצעי שלם, ולא סוף דבר שלשה שלמים, כי מ"ש בגמרא ג' חדשים לאו דוקא דלמנוס ובפרט אם תמנה החדשים החסרים יהיו פ"ז ימים והם פ"ו הג"ל עם הכולל: **ג בניינו של ז"א כלים וניצוצות ואורות.** כל ג' בחי' אלו נכנסין תוך מעוי דלמא בינה להתקשר ולהתחבר ולהתקן עם בחי' עיבור: **ניצוצות שירדו.** רפ"ח נילוצין: **בג' עיבורים.** כמו ג' מיני העיבורים שיש בעולם, כי גם י"ב חודש יש, כי הא לעבד רבא תוספאה עובדא באשה שהלך בעלה למדינת האם ואישהי עד תריסר ירחי שתא ואכשריה, בפרק הערל (יבמות פ:)^(ג) של ז'. לאורות: **ושל ט'. לניצוצות:** ושל י"ב. לכלים: **יסודה של אימא ויסודה של תבונה.** במקומות שהיו בתחלה יסודיהן, להלא עתה הם אחד: **ובקום הרתך.** אע"פ שעתה נחשברו בינה ותבונה בפלטרף א' עכ"ז הרוקם של מקום הג"ל נשאר שם, שאין לך שום אור שאינו מניח רשימו במקומו אף אחר הסתלקותו משם: **בנגדם למטה שלש מדורות.** בעוה"ז יש ג' מדורות ולד בעיבורו כמבואר בגמרא בהמפלת חתיכה (נהה לא.)^(ד) תנו רבנן שלשה חדשים הראשונים ולד לר במדור התחתון האמצעי ולד לר במדור האמצעי האחרונים ולד לר במדור העליון וכיון שחגיע זמנו ללאת מהתפך ויואל וכו': **ד גופו של ז"א עשר ספירות.** כי ז"א יש בו י"ם שלמות רק שהם כסוד ההעלם ואינם ניכרין אלא הו"ק אבל בודאי שצריך להיות בו י"ם גמורות: ושלש

שלשה מילואים הם.

התחתון שבמדרגה שהוא י"ט ממילוי מ"ה אם לסיבת שהוא קוין שבכולס במדרגה ואם לסיבת אחרת והוא כי ענין היות דז"א ג' שנות אלו ע"ב ס"ג מ"ה הוא כי תחלה לוקח בחי' חיות עלמנו שהוא מילוי מ"ה ואח"כ לוקח חיות יותר גדול והוא מילוי ס"ג ולקוחו מן אמא ואח"כ לוקח מן אבא חיות יותר גדול מכולס שהוא מילוי ע"ב וא"כ מוכרח הוא שתחלה יהיה מילוי י"ט שהוא חיות עלמנו ואח"כ של ל"ז ואח"כ של מ"ז כי כך הוא מעלות המדרגות: **מילוי של מ"ה י"ט.** כי אדם הוא שם מ"ה והקבצה י"ט בהיותה כלולה עמו כי אז נוקבא נקרא מילוי שם מ"ה גימטריא י"ט כמו ענין אדם וחיה כי אדם שם מ"ה וכאשר היתה הנוקבא עמו היתה נקרא חו"ה שהוא גימטריא י"ט בחי' אלהים שהיא בחינת הנוקבא שהוא דינון וזוהו הבין למה בחינת הנוקבא היא תמיד דינון:

גופו של ז"א עשר ספירות. ע"י כפ"י, והוא משער רפ"ח נילוצין (ע"ה ש"ח פ"ה מ"ח) ונראה לי אפשר דהתם איירי גבי גלגלתו וקטנותו שבידוע שבתחלה הוא הג"י ואח"כ ו"ק ואח"כ ט"ס, וכלקמון משניות ה' וי', אבל מלד מה שאנו שז"א הוא ו"ק דלצילות, זה אינו סומיה למ"ה שהוא ו' ספירות שלמות בעלמנו, דאע"פ שהוא בעלמנו ו' קאות העולם שהם חג"ת נה"י שלו בלבד, הני מילוי לענין כללות האצילות, אבל בפרטיות לדידה הרי הוא פרוץ שלם כולל מע"ם ככל הפרופים, וא"ת היאך נחלקים הו' לעשר, נלע"ד שכן הם נחלקים, כי כיון שכל הו' קאות נוהגים יחד בפלטרף אחד, וכל קאה הוא כולל מעשר ספירות, הרי ביאור הדבר הוא שכל הו' כתירים של כל הששה קאות נוהגים יחד והם כתר דז"א, וכן כל הששה חממות הם חממה שלו, וכן כל הספירות, נמצא זעיר אנפין הכלול מששה קאות נחלק לעשר ספירות פרטיות בכללותו: שצעה

שאלו נתקשרו יחד זה בזה כל אורתו המהלה הנחון תוך אבא כנ"ל אשר מלד ימיו ואז נמשך להם ו' נילוצין של חיות כי בחי' ו' הוא קו א' והוא קו ימין שע"י נתקשרו ונתחברו יחד, וביום ג' נתקשרים ומתחברים יחד זה בזה כל המהלה של קו שמאל הנחון תוך אמא ואז נמשכין לו ו' נילוצין אחרים של חיות לקשרם ולהכריסם והוא ו' נילוצין דקו שמאל שהוא לזכר ו' ג"כ, וביום ג' אשר כולס מתקצרים יחד מחליטת לאבא עם מחליטת דלמא ונתחברו ונמצא כי חלוצי קו האמצעי לא נחשבר עד היום הזה וכנגד זה נכנסין לו ו' נילוצין אחרים כנגד קו האמצעי הרי נשלמו בג' ימי הקליטה לכנסם כולסם תוך אמא ולהתקשר יחד כולסם בסוד (ג') קוין ולכנסם בהם י"ט נילוצין של חיות שהם מילוי מ"ה שהוא חיות של ז"א עלמנו כנ"ל, והנה מליחות של ג' ויון אלו הם בחי' ג' אלפין שיש במילוי מ"ה: **הרי בו' יום.** שבוואר בגמרא (נהה ח: וכן מבואר בימות מוא. ואילך גבי הבחנה ע"ש וכמו כן בעירובין מז.)^(ב) ואף על פי שאינו ג' חדשים לגמרי אין חשק (הגה: כמבואר במדרש בפסוק^(א) ויהי כמשלש חדשים^(ב) מנין שאין העבר נכר במעמי האשה אלא עד שלשה חדשים, מהכא ויהי כמשלש חדשים, רב הונא בשם רבי יוסי לא סוף שלשה שלמים, אלא רבו של ראשון ורבו של אחרון ואמצעי שלם, ולא סוף דבר שלשה שלמים, כי מ"ש בגמרא ג' חדשים לאו דוקא דלמנוס ובפרט אם תמנה החדשים החסרים יהיו פ"ז ימים והם פ"ו הג"ל עם הכולל: **ג בניינו של ז"א כלים וניצוצות ואורות.** כל ג' בחי' אלו נכנסין תוך מעוי דלמא בינה להתקשר ולהתחבר ולהתקן עם בחי' עיבור: **ניצוצות שירדו.** רפ"ח נילוצין: **בג' עיבורים.** כמו ג' מיני העיבורים שיש בעולם, כי גם י"ב חודש יש, כי הא לעבד רבא תוספאה עובדא באשה שהלך בעלה למדינת האם ואישהי עד תריסר ירחי שתא ואכשריה, בפרק הערל (יבמות פ:)^(ג) של ז'. לאורות: **ושל ט'. לניצוצות:** ושל י"ב. לכלים: **יסודה של אימא ויסודה של תבונה.** במקומות שהיו בתחלה יסודיהן, להלא עתה הם אחד: **ובקום הרתך.** אע"פ שעתה נחשברו בינה ותבונה בפלטרף א' עכ"ז הרוקם של מקום הג"ל נשאר שם, שאין לך שום אור שאינו מניח רשימו במקומו אף אחר הסתלקותו משם: **בנגדם למטה שלש מדורות.** בעוה"ז יש ג' מדורות ולד בעיבורו כמבואר בגמרא בהמפלת חתיכה (נהה לא.)^(ד) תנו רבנן שלשה חדשים הראשונים ולד לר במדור התחתון האמצעי ולד לר במדור האמצעי האחרונים ולד לר במדור העליון וכיון שחגיע זמנו ללאת מהתפך ויואל וכו': **ד גופו של ז"א עשר ספירות.** כי ז"א יש בו י"ם שלמות רק שהם כסוד ההעלם ואינם ניכרין אלא הו"ק אבל בודאי שצריך להיות בו י"ם גמורות: ושלש

(א) ע"ח שעד הכללים פ"ג (ג) פח"ד סי' סד ע"פ: (ג) פח"ד סי' סד ע"פ: (ד) ממזכ"ר פ"ז סי' ב' את יחיד, זה נפשו, שהגשמה קרויה כה, כל) ה' האילה מחדש נפשו מיד כלל יחידות, וכה"ג בתגומא דהעלות סי' ג' (ה) ע"ח ע"כ פ"ה:

תורה אור השלם

(א) מקורם של אש בעצמתי ויך נה פ"ש רשת לר"ל השיבני אהור נהני שפוקה כל היום קרוי: (איכה א יג)

(ב) הניקה מקרב נפשי מיד כלב ויחידתי: (תהילים כב בא)

זעיר אנפין

דו"ת הן פיוש

ושלש ספירות בו'. לפי שהם תחתונים והקליפה נאחזת בהם מאד לכן לא יכלו להתבדר בעיצור: בב"ד חדשים. והטעם כי האור כריך להתמתק בח' חדשים לפי שהיא כלולה ז' עליונות וראו ח' וכן יסוד ח' וכן זמל' ח' על ד"ז הנ"ל ס"ה כ"ד חודש: ז' שהם ז' מה

שנתבררו ז' ספירות ז' חדשים היינו ט' ספירות שהם ט' חדשים: לחסדים וגיבורות. חסדים שמגיעים לו מאבא וגבורות שמגיעים לו מאימא: ה' שלשה כלים הם. אל הגשמה, כמו שמסיים וג' נשמות בחוס: בעיבור יניקה ומוחין. תחלה בעיצור יש לו נה"י ונפש דחוכי, והנפש היינו המוחין שלו אז ללא שהו בנתי' נפש לבד, ואח"כ חג"ת ורוח ואח"כ חב"ד ונשמה, ומפרט ואולי: וביצור נה"י בעיבור. בלאזה אופן אינו רק נה"י, דהא ק"ל ללעולם אינו פחות מ' ספירות פרטיות לפי מה שהו: נה"י וחג"ת שלו. חיצוניות וחב"ד נפש בתוכם. נה"י הוא הכלי החיון המתגלה ממנו, וחג"ת פנימי אליו בהעלם, וחב"ד פנימי אל חג"ת בהעלם, והיינו החלוקה לפי פרטיותו, אבל לגדול קטנותו אינו תשוב עתה רק במעלה נה"י: חג"ת ביניקה. שאז הוא כבר גדול יותר שיש בו רוח שהיא כוללת גם נפש: אלו חג"ת שעולים ונעשים חב"ד. כלומר שהפנימיות דיניקה שהוא החב"ד שהיו בחג"ת דיניקה, עתה הוא עולה להיות חיצוניות אל הפנימיות הגדול דהיינו החב"ד גדלות: ונה"י במקומם והנה"י אחרים מתחדשים להם למטה, חב"ד יורדים בכלום זהו נשמה שבה נרנח"י, נרין פנימים ח"י מקיפים להם, חזרו כל הכלים חיצוניות לגבה, ג' של ג' נה"י חג"ת חב"ד בנה"י נה"י חג"ת חב"ד בחג"ת נה"י חג"ת חב"ד בחב"ד ונר"ג של גדלות בתוך כולם, כנגדם באדם בשר וגידים ועצמות ונר"ג בתוכם: ז' כל הנה"י נעשים נה"י וכל חג"ת חג"ת וכל חב"ד חב"ד, חב"ד שמנה"י עצמות חב"ד שמחג"ת קרומות חב"ד שמחב"ד מוחין, שכן בגופו של אדם עצמות קרומות ומוחין ונשמה בתוכם, חזרו כל החיצוניות נה"י וחג"ת וכל הפנימיות חב"ד להם, כנגדם באדם גוף ונשמה, נחלקו הכלים לפנימי וחיצון, ונשמה בתוכם

לכך ז"ל חוץ עיצור רק עד הנלח כי בכל חשד חודש הוא מתבדר ספי' א' ממנו ומן הכתר עד נלח הם ח' ספי' כשהמנה הדעת עומת והנה בחדש הח' נשלם להתבדר נלח של ז"ל אבל הוא יסוד ומל' לא יוכלו להתבדר מרוב הקלי' והסיגים שבהם שהם ג' תחתונים סמוכים לקלי'. וגם עם מה שכבר הודעת כי השקר אין לו רגלים והוא סוד החיצונים הנקרא שקר ואין לו ז' רגלים שהם נ"ה רק רגל א' שהוא אוד לבד ושם יש לו אחיזה בסוד אוד דוה כמ"ש א' כל היום דוה ובו נחבד הבית באלף ה' הרמוז בחד אוד והוא סוד רגל של ק' של שקר נמצא כי מהוד ולמטה יש להם אחיזה אל החיצונים גדולה מאד ולכן אין כח בעיצור להקלים ולבדר אותן ואז נולד ז"ל ויאל לחון כנלע"ד ששמעתי אך אני זוכר שא"ל מורי זלה"ה שגם הנלח נתבדר ואינה עולה מן המנין העיצור והטעם כי בהדי הוא לקי כדבא כי להיות נ"ה תרי פלגי דגופא לכן כיון שההוד לא נתבדר גם הנלח לא עלה בחשבון ביכור אע"פ שנתבדר ואינו יודע אך הוא מתיישב וע"ה ע"ה סוף פ"ו מ"ח: **ושלש נשמות בתוכם**. שמות רעו עס טולל אל כל חלקי הגשמה כמ"ש בדבאשית רבה פ"ד סי' ט' מלמוד בעצמיו גולם מן הארץ ועד הרקיע וזרק בו את הנשמה וכו' חמשה שמות נקראו לה נפש רוח נשמה יחידה חיה וכו', וכן כה"ג א' ב"מ"ז, וכן נקראו כולם בשם טולל נפש, וכמ"ש בדב"ד סוף פרשת ואתחנן ז"ל אמר רבי סימון חמשה שמות נקראו לנפש ואלו הן רוח נפש נשמה חיה יחידה, א' אך דע כלל גדול כי הנפש לבדה כלולה מכל ה' נרנח"י וכולם נפש לבד ודוגמתן ה' בחי' וכולם נקרא רוח וכן נשמתו וכן בחי' וכן ביחידה ונודע כי הז"א כולו נקרא רוח וכן נרנח"י ובנפש שלה יש בה ה' בחינות נרנח"י וכן הרוח כו' באופן שהם ה' בחי' כל

פרק רביעי כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספת

ט.

שבעה שהם תשעה. והנה נודע כי ימי העיצור אינם רק שמונה חדשים כי ביום א' שלוקח מוחש ט' יספיק כנודע ואפי' אותו היום עיקר לקיחתו הוא מפני ספק יום הקליטה כנודע נמצא כי עיקר חדשי עיצור הארכימן הם שמונה חדשים לבד והענין כי כבר

ביארנו ענין צדור ז"ל מה הוא כי הכל נמשך מסוד ז' מלכים קדמאין שמתו ונתבטלו והיה בהם סיגים כנודע ואותן הסיגין מעורבים הם עם כל הקדושה שבהם לכן כריך לנקותם ולבדר את הקדושה להוציא ממנה סוד הסיגים וכבר נודע שהסיגים היואלין מן הכסף הטורח א"ל שאל יתעבד בהם קצת כסף טעור ואז לריך לנקות את הסיגים פעם ז' להוציא אותו המיעוט של נילאות הכסף הגשאר מעורב בהם וענין צדור זה תלוי במחשבה עילאה שהוא אבא. כמ"ש פ' פקודי במחשבה איתבדירו כולה כי הלא יסוד אבא הוא מוציא טיפת המוחין לזייב ממנו הולד והאז הוא המבדר במוחין שלו הנקרא מחשבה ומבדר הטוב ושדי להו בפומא דלמה והוא נתון באימא והיא מתעבדת ממנו ואח"כ ביותן בעניי אמא עילאה כל אותן החדשים הוא מתבדר יותר ומהו חזין הטעם אך הוא סוד העיצור שיכנס הז"א חוץ מעיו דלמא והענין כי באמא אין חילונים נוגעים בה כלל ואין להם קום אחיזה כלל וא"כ ביותן הז"א עס להתבדר מעט מעט והקלי' נפרדין ממנו. גם הענין הוא כי האורות של ז"א כשהם חוץ אורות של אמא הם מקבלים הארה גדולה מאד ואז ע"י העיצור הב' אורות ביחד הם מתבדרים ואז הם מתבדרים ומבדילין הקליפות שבתוכו וממא שע"י עיצור ז"א חוץ אמא הוא מתבדר. ואמנם ראה המאציל העליון שאין מילואות

לכך ז"ל חוץ עיצור רק עד הנלח כי בכל חשד חודש הוא מתבדר ספי' א' ממנו ומן הכתר עד נלח הם ח' ספי' כשהמנה הדעת עומת והנה בחדש הח' נשלם להתבדר נלח של ז"ל אבל הוא יסוד ומל' לא יוכלו להתבדר מרוב הקלי' והסיגים שבהם שהם ג' תחתונים סמוכים לקלי'. וגם עם מה שכבר הודעת כי השקר אין לו רגלים והוא סוד החיצונים הנקרא שקר ואין לו ז' רגלים שהם נ"ה רק רגל א' שהוא אוד לבד ושם יש לו אחיזה בסוד אוד דוה כמ"ש א' כל היום דוה ובו נחבד הבית באלף ה' הרמוז בחד אוד והוא סוד רגל של ק' של שקר נמצא כי מהוד ולמטה יש להם אחיזה אל החיצונים גדולה מאד ולכן אין כח בעיצור להקלים ולבדר אותן ואז נולד ז"ל ויאל לחון כנלע"ד ששמעתי אך אני זוכר שא"ל מורי זלה"ה שגם הנלח נתבדר ואינה עולה מן המנין העיצור והטעם כי בהדי הוא לקי כדבא כי להיות נ"ה תרי פלגי דגופא לכן כיון שההוד לא נתבדר גם הנלח לא עלה בחשבון ביכור אע"פ שנתבדר ואינו יודע אך הוא מתיישב וע"ה ע"ה סוף פ"ו מ"ח: **ושלש נשמות בתוכם**. שמות רעו עס טולל אל כל חלקי הגשמה כמ"ש בדבאשית רבה פ"ד סי' ט' מלמוד בעצמיו גולם מן הארץ ועד הרקיע וזרק בו את הנשמה וכו' חמשה שמות נקראו לה נפש רוח נשמה יחידה חיה וכו', וכן כה"ג א' ב"מ"ז, וכן נקראו כולם בשם טולל נפש, וכמ"ש בדב"ד סוף פרשת ואתחנן ז"ל אמר רבי סימון חמשה שמות נקראו לנפש ואלו הן רוח נפש נשמה חיה יחידה, א' אך דע כלל גדול כי הנפש לבדה כלולה מכל ה' נרנח"י וכולם נפש לבד ודוגמתן ה' בחי' וכולם נקרא רוח וכן נשמתו וכן בחי' וכן ביחידה ונודע כי הז"א כולו נקרא רוח וכן נרנח"י ובנפש שלה יש בה ה' בחינות נרנח"י וכן הרוח כו' באופן שהם ה' בחי' כל

ז' כלולה מה' שהם כ"ה בחי' וכולם נקרא רוח לבד וכן כ"ה בחי' כנוקבא וכולם נקרא נפש:

(מ"ד) נתבררו ז' בז' חדשים וג' בב"ד של יניקה. ביאור זה באורך בס' קב"א: (מ"ה) ג' כלים בו' וג' נשמות בתוכם בו'. כל זה מבואר שם בס' ק"ב קב"א: (מ"ו) נה"י בעיבור בו'. כל ענין משנה זו מבואר בס' ק"ב קב"א ובס' קב"ה קב"ה: (מ"ז) כל הדעות ומחין שלו בו"א מבואר שם בס' קב"ד קב"ה קב"ו: (מ"ח) כל הכלים בו' נשמה בתוכם בו'. ענין הנשמה והגוף המוכר בכאן וכן ענין הכלים מבואר שם בס' כ"ה כ"ט ובס' ל"ה ובס' מ"ה ושם בס' ק"ח: מחלק הכלי לפנימי וחיצון ותיכון ונשמה ונשמה לנשמות נתבאר עוד שם בס' כ"ה כ"ט ע"ש באורך ועוד שם בס' ק"ב קב"א:

עשרת תפארת מילואים ותוספת

דיות הן פיוש

שנים בחיצוניותו ושנים בפנימיותו. ^א ונבאר ענין חילוניות ופנימיות מה עניינם כי החילוניות הם מליאת העולמות והפנימיות הם בחי' הנשמות. והענין כי הגה יש ב'זו"ן ועד"ז בכל הפרופים ב' בחינות, הא' הוא בחי' החילוניות אשר כהם כלמיון הגוף אל הגשמה שמצפנים ומזה החילוניות דז"א (נ"א ז"ו"ן דלחיות) נבדלו כל העולמות טולן של זי"ע כנדע כי כל הנבדלים וכל הצדיות שיש טולם הם בליור דמות פלוקף אלם כמכר זוהר פרקה תולדות לכל שייפי ושייפי איתקרי אלם ופילו המלכאים טולם הם מבחי' חילוניות דז"ו"ן דלחיות. אמנם יש בחי' ב' והוא הפנימיות שבו שהוא ענין נשמה אל הגוף שמצחוץ ומבחי' זו נבדלו נשמות בני אלם הדליקים התחונים כי נשמת הזכרים מז"א ונשמת הנקבות מנוקבא דזעיר אנפין באופן כי כל נשמות הדליקים הם יותר פנימים מהמלכאים טולם חוץ מהנשמות שהם מבחי' זי"ע כנדע גם נשמות אלו יהיו פנימים אל ערך המלכאים אשר מן העולם הוא שממנו חבבו הנשמות כמ"ש במקומו דע"ה. וז"ס הן אראלם לעקו מוזה וארז"ל אפי' מלכאי טולם אינן יכולין

(מ"ט) היניקה כ"ד חדשים בירוריהם של הי"מ. ביאר זה באורך בס' קכ"א: ז' פריקים של הנ"י דתבונה. ענין היסוד שבו פרק חצי מבואר שם בס' קב: יורדים ונכללים ביסוד וחוזרים בקויהם כ"ו. מבואר מזה בס' ק"ו קכ"ד ובפרטות יותר בס' קכ"ו: החסדים גידולו של זכר כ"ו

אורות וניצוצות. אורות בכלים הפנימיים וניצוצות בחילוניים: משובלל. לשון בנין, וחזירו בניו ומשובלל לעמוד לבדו ^א, וכן ולשכלל היכליה צגה ^ב, וכאלא צזה: ד' עיבורים הם בו עיבור דו"ק ועיבור דמוחין. להנינו שז' עיבורים שהן ארבעה, שנים

בתוכם אורות וניצוצות, בנינו של ז"א משובלל מכל אלו: ד' עיבורים הם, ב' בחיצוניותו וב' בפנימיותו, עיבור דו"ק ועיבור דמוחין, עיבור ראשון י"ב חדשים שני לו מ' בחיצוניותו, כנגדם בפנימיות של מ' ושל ז': ה היניקה כ"ד חדשים בירוריהם של הי"מ, ממנה לגדלות י"א שנה ויום א', כיצד ז' פריקים של נה"י דתבונה בז' שנים ועטרה שלה ביום א' שבו יוצאים החסדים מגולים מן החוזה ולמטה, יורדים ונכללים ביסוד וחוזרים בקויהם מלמטה למעלה עד שעוירים בכ"ל שש קצותיו, ה' גבורות יורדות אחריהן ונמתקים ביסוד ב' הוצי בירידה והשאר בחזירתם של חסדים עולים ומתמתקים אתם, החסדים גידולו של זעיר והגבורות גידולה של נוק' שהנהגתו

לכנסו כ' ולריך להבין מאי אפילו דקאמר ולמה נקתו אלו המלכאים מוולקו עד שהרכך להשיענו חידוש שאפי' הם אינם נכנסים. אבל הענין מובן עם הנ"ל כי להיות שכל המלכאים הם מחילוניות והנשמות מהפנימיות והגה יש בחי' מלכאים קרובים אל הנשמות של הדליקים יותר משאר מלכאים ונקרא מלכאי טולם מהו דתימא כי כיון שבבחי' זו יש לאלו המלכאים על השאר והוא שהם כח המלכאים המקבלין את נשמת הדליקים כשנפטרין מן העוה"ז ואומרים לו ^א יצא טולם יעורו על משכבותם הולך נכחו כמו שאמר רז"ל לכן נקראו מלכאי טולם ומדל בחינה זו היה אפשר שיכנסו בפנימיות עם הנשמות וזהו השמיענו שאפילו הם עומדין בחוץ ואין נכנסין פנימם. ונמאל א"כ כי תחלה היו ז"ו"ן בבחי' חילוניות שלהם לבד בסוד העיבור של ג' כליוני בג' ואח"כ נולדו והיה להם זמן יניקה ואח"כ בואו להם מוחין בעיבור ב' ואחר כך פעם ב' היה להם כל ג' בחי' אלו בבחי' פנימיות שלהם והיו תחלה בסוד העיבור ג' כליל בג' ואח"כ זמן היניקה ואחר כך עיבור ב' לזורך המוחין:

אך לא חיוב גמור עד שנת י"ג ויום א' כי אז נשלם הגלגל: שבו יוצאים החסדים מגולים מן החוזה ולמטה. כי החסדים בהיותן סתומים ביסוד תבונה אינם מתפשטין עד שיתגלו ויאחו מפי העטרה, ועתה שאין להם שום מחילה כדי שיעכב מרוחקן לכן הם רלזין כנגד א' ויורדין במרוצה גדולה ונפלין דרך קו היסוד עד היסוד דז"א ואינן פונין אל האדקין להתפשט במקומם שהם בניה ואז כשיורדין ביסוד דז"א חוזרין ועולין מתחיל לעילא כנדע בדרך טבע שכל הזורך מלמעלה למטה במרוצה גדולה הוא חוזר למעלה מכה חוקף ההכאה גדולה שהכה בצרף: וחוזרים בקויהם מלמטה למעלה. כי כן דרך שלהבת או עשן כשאר עולה ממטה למעלה ומאל מקום פניו ואיך בלתי מחיות מתפשט לכל האדקין ועולה ומתפלל למעלה כו': ה' גבורות יורדות אחריהן. כי הלא הגבורות אינם ממחינין לירד על אחר עליית החסדים רק אחר שירדו ויאחו החסדים תכף הגבורות יאחו וירדו אחריהן ובכל גוף ז"א אינם מולאות מקום להתפשט בו כי כבר נתפשטו בו החסדים ולכן כשיוצאין יורדין כל הה"ג ונפלין ביסוד דז"א, גם הטעם כי הגבורות הם כריכין להתפשט בגופא דנוקבא לעולם ולכן אינם מתפשטין בגופא דז"א, וכדמסיים ואומר החסדים גיזולו של זעיר והגבורות גיזולה של נוקבא: שתיים והוצי בירידה. בירידת הגבורות לעבר החסדים: בחזירתם של חסדים. להתפשט בז"א כמשת"ל: החסדים גידולו של זעיר. מתפשטים בו להגדילו כמבואר, והגבורות בנות, וכנ"ל: שהנהגתו

במנה לגדלות כו'. הרי י"ג שנים שלמים ויום אחד, ^א וטעם היות י"ג שנים הוא כי תחלה היה לו ו"ק אח"כ נמשכין לו ד' מוחין שהם ח"ב ודעת כלול מחו"ג אלו נמשכו לו תחלה בסוד מקיפים קודם שיכנסו תוך פנימותו כנ"ל כי אז הם בלי לבושין הם ד' מוחין ואח"כ מתלבשים תוך נה"י דתבונה כנ"ל ואז נכנסין ומתפשטין תוך פנימיות ז"א ואז אינן רק ג' מוחין כי החו"ג נתלבשו ביסוד בינה שהוא כלי אחד ונעשו מוח אחד ונקרא דעת ונמאל כי ו"ק וד' מקיפים וג' מוחין פנימים הרי י"ג:

ועטרה שלה ביום אחד. ע"י צפיון שהעטרה הא מלכות, ^א ואל תחמה אם המלכות היא עטרת היסוד שבאדם ואיך היא הנוקבא של האדם. אך הענין הוא סוד גדול כי כל הקדושה אין שורש הראשון נעקר משם לכן מקום המלכות היה תחלה שרשה העטרה שביסוד ואח"כ כשנגדלה נתעקרה משם וגדלה מעט מעט עד שנעשית פלוקף גמור וחזרה פ"פ עם ז"א ולא מפני זה נעקרה מליאתה הראשונה אלא שנשאר לה שורש דבוק עם ז"א בבחינת עטרה ולא ז' משם לעולם. וכן המאל שבכל קו האמצעי דז"א יש לה שרשים תמיד שם כי היא תמיד יש לה שורש ביסוד ז"א בסוד עטרה ח"ס ^א לעולם ה' דבדך נכך בשמים והבן זה. ואח"כ בת"ת מאחוריו ואינה זהה משם לעולם כמ"ש בסוד ויעבור ה' כי שם זה הוא סוד הארה של אותה הבחי' שהגיחה המלכות שאחורי ת"ת דז"א ואע"פ שהיא עתה פ"פ עמו ויש לה ג"כ שורש א' למעלה בדעת דז"א ומשם יצאת לזה והבן ושמור עיקר זה. הרי שבכל קו אמצעי של ז"א יש לה שורש קיים לעולם וזהו אל תחמה מכמה בחי' שיש אל המלכות ולא ז' זה אלא אפילו עם כל ספירה וספירה דז"א יש לה שורש א' כי צנת עיבור דז"א נתערבה היא עם כל ספירה וספירה דז"א והשאינה שרשה בכלם. וז"ס בתקונים לאייה שלימו דכל ספירה וספירה: **והשאר בחזירתם כו'.** ^א וביאר ענין עליית זו היא באופן זה כי תחלה העליות הם מתקצין ועולין דרך קו האמצעי ואינן עולין דרך קוין רק מתקצין ועולין דרך קו האמצעי דרך ת"ת ועולין ג' חסדים דרך ת"ת והטעם שאם יתפשטו ויעלו דרך קוין יחזרו הגבורות אשר שם להתמתק פעם ב' דרך עלייה ושארו אלו הגבורות ממותקים ב"פ ושאר הגבורות לא יתמתקו כלל כי אע"פ שכשיעלו החסדים דרך העלייה ג"כ יעברו דרך אותן הגבורות לא יש בהם כח בחסדים העולין למתקם כי המיתוק שהיו יכולין לתת בהם כבר נטלו אותן הגבורות הראשונים בפעם ב' כי בתחלה נתנו או"א כח בחסדים אלו למתק הגבורות פעם אחד וגם כדי להגדיל את הז"א עד הכתר שבו דבדך עלייה ואם היה המתוק ניתן אל אותן גבורות הראשונים בפ"ב לא היתה בה כח המתוק לאותן גבורות התחונות והיו נשארין בלי מתוק כלל וגבורות הראשונים היו נמתקין ב"פ לכן עלו אלו החסדים דרך קו אמצעי ואחר הגיעם אל הת"ת אז יתפרדו ויתפללו לב' קוין ויטלו דרך קוין חגי"ת ואז פגעו שם ב"ג ושלש בלתי ממותקות העומדין שם ואז מתמתקות עם אלו החסדים העולין דרך עלייה נמאל כי ג' גבורות פחות שלש נמתקו דרך ירידת החסדים וב"ג ושלש נמתקו דרך עליית החסדים ממטה למעלה:

אורחות וניצוצות. אורות בכלים הפנימיים וניצוצות בחילוניים: משובלל. לשון בנין, וחזירו בניו ומשובלל לעמוד לבדו ^א, וכן ולשכלל היכליה צגה ^ב, וכאלא צזה: ד' עיבורים הם בו עיבור דו"ק ועיבור דמוחין. להנינו שז' עיבורים שהן ארבעה, שנים

- (א) כדלשית רכה ס"פ סה (ס"י כג), ילקוט שמעוני כדלשית ה, אה קוי, קוי, דברים התקנו, וע"מ: (ב) כדקיש של עוים: (ג) ע"מ שער העיבורים: (ד) ע"מ שכיח: (ה) ע"מ שליה: (ו) לקטו פ"ה מ"ב (ק"י י) ד"ה והמלכות: (ז) ע"מ שכיח דרוש ב':

תורה אור השלם

א יבוא ש"מ ויגדו על משקבותם הלך נבחו: (ישעיה נ"ב ב)

ב לעולם ה' דרך נבב בשמים: (תהילים קי"ב ט)

(א) קל"ח פתח פתחי חכמה
פתח קטנו: (ב) ע"ה טו
שער כ"ה: (ג) לה"ר
איכר דב הכהן קוק נר"ו
מעיר עטריה י"ו:

תורה אור השלם

א) ויאמר אלהים יעשה
אדם בצלמנו כדמותנו
וירדו בגנות הים ובעוף
השמים ובבהמה ובכל
הארץ ובכל הרמש
הרמש על הארץ:
(בראשית א כו)

ב) ויברא אלהים את
האדם בצלמו בצלם
אלהים ברא אתו יצר
ויעשה את האדם:
(שם שם כו)

ג) שפך דם האדם
כאדם דמו ישפך כי
בצלם אלהים יעשה את
האדם:
(בראשית טו)

זעיר אנפין

דו"ת דן פיוש

שהנהגתו של זכר לימין. שהוא לך חסד, והוא יותר זך ועליון, אבל הטוב' הנהגתה לשמאל שהוא לך גבורה, הלכך החסדים לז"א והגבורות לטוקבא: **י והם נכפלים.** החסדים: **נמצאו כל אחד.** מן החסדים ו' שלישים, להא' נכפלו, ומדמעיקרא הוא שלשה שלישים, הרי

שעתה הם ששה שלישים: **שלשה נשארים במקומם.** לעמנו נחסד ונצורה, וז' שלישים מהחסדים נחסד עולין דרך קו ימין שלו נחסד דז"א ושלש א' מהם עולה בדעת דז"א בימין שלו במקום החסדים אשר הם, ועד"ז חסד של גבורה שנעשה ו' שלישים דהא' נשארים בו כנ"ל, וז' עולין בדניה דרך קו שמאלי שלו ושלש א' בדעת ז"א נצורות אשר הם בשמאל שלו, וזכר אלו ז' שלישים של החסדים דהו"ג הוא מכריע גם בין החו"ב, ושנייה חסדים אלא שזה מן החסד נחסד זה מחסד גבורה ועל ידיו נמכרע בין חו"ב, והרי עתה נמצא ז"א נחסד וז"א בדניה וז"א בדעת וכו' שזו: **ב' שלישי של ת"ת.** דהיינו מן החוה ולמטה, מקום אשר הם כלה היסוד דחצונה כנ"ל, והרי נתגלו ז' שלישים התחתונים דת"ת, גם הם גלו אחר שנתגלו גם למטה מהחזק דז"א וגם הם נכפלו, והנה ז"א תחתונים המגולין נעשו ד' שלישים, והז' מן העליונים הספיקו במקומם וז' תחתונים שלש א' נעשה ממנו כתר דרחל ושלש א' עלה עד שלש עליון דת"ת המכוסה ונגלל גם

פרק רביעי כללות האילן הקדוש

עמרת תפארת מילואים ותוספת

למעלה מצ' בו. גם יש בחי' כלל ליעקב ורחל כי כלאת האורות מנחה דז"א ליעקב בחלה נעשה מהם בחי' מקיף ועומד כראש יעקב וז"א כ נכנס תוך ראש יעקב ויש לו ג"כ ג' בחי' כלל כמו ז"א ממש גם עד"ז כלאת המוחין לרחל אחורי ז"א ויש לה בחי' כלל בבחי' מקיפים על ראשה ואח"כ נכנסים פנימיים דוגמת ז"א ממש, וענין כלל יעקב מתבאר (וידרחל של הביוריון) שהם טיפין דיסוד ויעקב. (גם דע) היות ז"א בן ו"ק נקרא איש וגם האלל שלו נקרא כלל איש כסוד אך כללל יתהלך איש ואחר שזאו לו מוחין דגלות נקרא ז"א אדם שלם ז"א ואז האלל שלו נקרא כלל אדם כמ"ש ^א נעשה אדם כללמנו כדמותינו וכן ^ב ויצרנו אלהים את האדם כללמנו וכן ^ג כי כללל אלהים עשה את האדם וזה האלל הולך תמיד עם האדם: **גדלות ראשונה וגדלות שנייה.** מלאכתי בסי' פראסומי ניכסא ^ד

דגלות ראשונה דז"א וגדלות שניה הן עקרים וארבעים שנה, ואינו יודע מקורו, ואולי ע"פ מ"ש (אבות פ"ה מ"ח) בן מ' לבניה, לבניה היא אימא: **הדרן עלך זעיר אנפין**

קטנות ראשונה וגדלות ראשונה, כנגדם באימא קטנות וגדלות שנייה, כענינו בראשונה ענינו בשנייה, שמוחיין הראשונים מלמטה והשניים מלמעלה:

הדרן עלך זעיר אנפין

הוא ונכפל לז' שלישים כנ"ל, והיינו מלבד השלש הזה שעלה להכפילו, ושלש א' ממנו נשאר במקומו ושלש א' נצטרף עם זה השלש שעלה מלמטה מהחזה כנ"ל ועלו ז"א אלו נכתיב דז"א דוגמת החז"ד שכלל א' מהם יש ז' שלישים כנ"ל: **נמצאו שני מלכים משתמשים בכתר אחד.** כי מן שלש תחתון דת"ת נעשה ז"א שגם אף בכתר, והיינו בן י"ג שנה ויום א': **עלייתם של חסדים בחב"ד.** כללל בכתר חזי שלש אור: **וז"א נשלם בשלו.** עתה שגשג אף בכתר, והיינו בן י"ג שנה ויום א': **עלייתם של חסדים בחב"ד.** כללל בכתר, כי הכתר נשלם רק אח"כ וכמשנ"ת: **ג' שנים.** אחר ט' שנים ויום אחד שראוי לביאה (סו"ט). כנ"ל, הרי ז"א עתה בן י"ב ויום אחד וכבר הוא נשלם במוחיין כולם ולכן חייב להתענות מ"ד ביה"כ בן י"ב שנה ויום אחד (וימא פ"ג), אמנם חסר עדיין כל בחי' הכתר לגמרי וזה נשלם בשנת י"ג שנה ויום אחד שאז נגמר הז"א וחייב בכל מלות כי כבר הוא איש שלם: **ששורה על גביהם.** כי הוא יותר עליון מהם, לכך הוא אומר ששורה על גביהם: **יוםם של חסדים עולים לכתר.** כי הנה השליש חסד תחתון שעולה עד הכתר הוא עולה יותר מלמטה (נ"א מלמעלה) מסיום ת"ת ז"א שלש התחתון אשר הם, ואמנם הכתר אינו יורד גם עד סיום שלש הראשון דת"ת שהוא עד החזה לבד ואותו השיעור שצנתיים שעודף שהתחיל לעלות תחלה אורו שלש תחתון זהו בחינת יוס אחד העודף על י"ג שנים: **י' למעלה מצ'.** כללל כמבואר לעיל דפרק ג' משנה ט', שהוא ט' פרקי תבונה המלוכשים דז"א שגדש במשניות הללו: **ל' מ' מקיפין.** לז"א, שהם שבע ראשונות דתבונה, כמבואר לעיל גם: **זמנם שתי שנים.** כי ל' כללל או הס' אין הכי אינו חסוד רק לספיי' א' ולא באורך כל הא' שהא' פלגוף גמור לכן אינו נקראין אלל בשם ז' שנים לבד, וזהו בן שלשה עשר למטה (אבות פ"ה מ"ח) ש כבר יש לו כל פנימיים דאמא וכן ט"ו לתלמוד כי כבר יש לו כל מקיפי אמא: **פנימיים דאבא ג' שנים.** ואע"פ שפנימיים דאמא נכנסה בכמה שנים הטעם הוא כי תחלה שלל היה בו מוחין לא היה ראוי לקבל אלל בשנים רבות אבל אח"כ שכבר הוגדל ע"י אותן פנימיים דאמא. הנה עתה בבא אליו הפנימיים דאבא א"ל שיתעכבו כ"כ שנים רק ג' שנים לבד מספיקין לכנסם כל פנימיים דאבא והם נגד כללות ג' מוחין ועתה הוא בן ח"י שנים ואז הוא ראוי לחופה שאחר שיש לו מוחין פנימיים דאבא ג"כ הרי הוא שלם וראוי לטוקבא גמורה אך בהיותו בן ט' שנה ואז אינו ראוי לחופה לא אמר רק שביארו ביאה לך אקראי בעלמא אך עיקר נישואי אשה הוא בן ח"י לחופה (אבות סג) כמ"ש: **וב' שנים למקיפיו בו.** ואז הוא בן ד' שנה גמורים. זהו סוד שכן עשרים ראוי לנשיאות כפיים ומוכר קרקעות שהגיה לו אביו והוא כלל גמור הוא בן סוד עשרים לרדוף (סג) כי עד עתה נשלם לגמרי: **י' בתבונה קטנות וגדלות וכו' כנגדם בא"י בו.** ^א בשעה שאבא ואימא נותנין הם המוחין לז"א כלל התחלקות אחר אז המלכות שלהם מלכזת האלל שלו והחלק התחתון שלה נעשה בו פנימיים ושני החלקים העליונים מקיפים והיא נקראת תבונה ראשונה, וכשהדרגה גורמת שהיה התחלקות הנוסף אז ישראל סבא ותבונה הם נותנין המוחין לז"א במלכות שלהם, ומלכות שלהם נקראת יסוד"ת שניים, והם מלכזשים כלל דז"א כסדר הנ"ל, ואלו נקראים שני גדלות ראשונה ושניה, ראשונה כשקבל מיסוד"ת שניה כשקבל מאז"א כלל התחלקות הנ"ל שהוא כח יותר גדול הרבה: **בענינו בראשונה ענינו בשניה בו.** סדר התלכזות האלל"ס דז"א כמבואר, שניהם שנים זו: **שמוחיין הראשונים מלמטה והשניים מלמעלה.** פירוש מוחין הראשונים מיסוד"ת שהם חלק התחתון, והשניים מאז"א שהם העיקרים בחלק העליון של או"א:

הדרן עלך זעיר אנפין

ישל נוק' לשמאל.
מבואר שם בסי' ק"ל
קל"ה: (מ"י) חזרו בו.
ענין זה בסי' קל"ו שם:
(מ"י"א) למעלה מצ'
ל"מ מקיפין בו. בפ"ה
סי' קכ"ו: **פנימיים**
דאבא בו. בפ"ח סי'
ק"י"ב: (מ"י"ב) **קטנות**
א' וב' גדלות א' וב'.
מבואר יפה שם סי'
קכ"ט:

פ"ג (מ"א) קביעותה של נוקבא כו'. ענין הנוק' מבואר שם מן ס"ס קל"ד עד ס"ס קל"ח ובס"ו קט"ו ובס"ו קי"ט. ועוד מבואר ענינה בס"י ק"ד, ועוד בס"י ג"ב, ובכלל ענין ספירת מל' מדובר מה שם באורך בס"י כ"ו: אחריו בו'. מבואר זה בס"י קי"ט: (מ"ב) והמלכות בו'. מבואר זה בס"י קי"ט:

י:

נוקבא

פרק חמישי

כללות האילן הקדוש

עשרת תפארת מילואים ותוספות

ליות חן פיוש

קביעותה של נוקבא נקודה א. לרדך לי קאת עיון כי בע"ח פשע מ' דרוש ח' וכן פשע ל"ד פ"צ מבואר שהנקודה זו היינו הכתר שבה, וכנגד זה כתב בתחלת פער מיעוט היחז במ"ק כי צעת עיבור ז"ו"ן בלמא עלאה אז היה ז"א צבחי ו"ק לבד ונקבה צבחי נקודה איכלולה מ' שהוא צחי מלכות שבה צלבד, ואפשר שמאל גדולה צעת האיל מתחילין מלמטה ומסיפין עד למעלה, לרזני צבחי"ז זה היא רק מלכות שהיא למטה ממנ, וגדלה והולכת עד שיעור כתר, אז נמי שהלא

קביעותה של נוקבא נקודה א' שביעית קודם עיבור ראשון של ז"א הגה אז היה ו' נקודות כנודע, וזה היה בזמן ראשון של הז"א ואז בזמן האורא היתה המלכות כנגדו גם כן נקודה אחת שביעית, ואז היה ממתה כשיעור העטרה שזיסוד ואז היתה נקרא עטרה ושיעורה הוא שלש מלת היסוד: עלה הז"א. להתקן בתקונו המצוארים, כגון עיבור ויניקה: ועלתה אחריו בעיבור בו'. להא היא אספקלריא לית צה (נהורא) מגרמה כלום כנודע, ואינה נתקנה

קביעותה של נוק' נקודה א' שביעית ועלתה אחריו בעיבור וביניקה ובגדלות: ב"ו"ק תלת גו תלת והמלכות רביעית אחריהן על היסוד, ירדו נה"ו ונתגלו חג"ת נשארה

נתבאר במ"א בע"ח שצחינת המלכות של נוק' אינה רק נרמזת בה צבצב התפוח שעל היסוד בסוד חותם בתוך חותם כי אין לה האטריות כ"כ שהיה לה מלכות גמור כי כולה היא צחי מלכות, א"כ אולי הכא שיהיה רק התחלה שלה בסוד נקודה אחת, א"כ מאל העצמותה היא צבחי מלכות, ואולי מטעם כל הגז' היא נקראת מלכות, ואמנם צחינת מהותה עתה מאל מה שהיא רק בהתחלת צחינתה נאמר שהיא צחי כתר שלה, ורפיא צדי ואינו צדור לי כילואה, וה' יתבדך ירחם בעניי וירחם עלי וינחילני את התורה הקדושה הנכספת: **נקודה אחת בו'.** תכלית המיעוט אשר בה אינה פחות מנקודה א' כולה מ' שהיא נקודה מלכות האחרונה שבה כנ"ל

אלא ע"ז ז"א צבלה, וזו היא תחלה היתה עצם מעצמו וצבצב מצדו תכלית היצוק וקיסוד לא היה חושש אחר כך לתקנה ולהאיר לה כל האור: ב"ו"ק תלת גו תלת בו'. כי תחלה היה צחוד צבדור ו"ק ואח"כ נכנס צמעי אמא כלי לתקן ואז הוא א"כ מן ז' דז"א ואז היה בסוד ג' כליל בג' כי ו' נקודות שלו נכללו שם ג' בג' וזה כבר נתבאר ענינו אלכינו ואז גם המלכות נתקנה קלת כי העיבור ג"כ תיקון לנוקבא כמו לכורא ואז המלכות נגדלת כשיעור היסוד של לכורא כולו: ירדו נה"ו ונתגלו חג"ת. נתפשטו הג' מן הג' בלידה, ועתה הוא ביניקה: נשארה

ותכלית גידול שלה הוא שיהיה בה כל הי"ם שלה ותהי עם ז"א פצ"פ שהו לגמרי וישתמשו ב' מלכים בכתר א' שהוא מה שקטורגה הירח כנודע, והענין הוא כי נודע כי מת"ת של אמא נעשה כתר לז"א וכאשר גם היא תעלה על שם ויהיה כתיבה בת"ת של אמא כמוהו יהיה כתיבה שוין ויהיו שניהן א' כי שניהן יהיו צחינת ת"ת דלמא שהאספירה א' ואז לא תצטרך היא לקבל הארתה ע"י ז"א אלא יהיו שניהן מקבלין הארתו מאמא כל אחד ע"י עצמו ולא יצטרכו זה לזה ויהיו ז"ו"ן שוין במציאותן כלמיון אור"א כנוצר באלה אור"א כחדא נפקין וחדא שריון וזהו תכלית הגידול שלה ואז כל העולמות בתכלית התיקון, ואמנם בין זה לזה יש צחי רבות וצין כולם הם ד' צחי"ז וזה סדרן ממטה למעלה. א' תכלית המיעוט הג"ל שיהיה היא נקודה כולה מ' והיא צחי המלכות שבה ואז אין לה פלרף ואז היא עומדת למטה מהיסוד שלו. ב' היתה פלרף גמור ב"ם אלא שיעור קומתה הוא צחוד ז"א מחזה ולמטה אכל עדיין האורות שלה שיש בה' ראשונות של ז"א כח"צ ח"ג האירו צד"ת שבו לכן לא נמשכו בה ולא האירו בה והבו זה עם הג"ל. ג' צחינתה מקבלת אורות שלה מן ה"ר של ז"א ואז נגדלת כמוהו אלא שעדיין כל זה צחי"ז אורות אצ"א וה"ר ג' צחי"ז צחי"ז אחרו והטעם שאין ד' צחי"ז צחוד הוא ג"כ מפני שאין הכתר ניכר כ"א צפנים וזוהו ג' צחי"ז צחוד. עוד יש ד' צחינות צבחי"ז והם אלו. א' שתייה היא פלרף שלם פצ"פ אלא ששיעור קומתה הוא מחזה ולמטה דז"א ועדיין אורות שלה דצחי"ז פנים שיש בה"ר של ז"א לא נמשכו להאיר בה. והנה צחי"ז ראשונה שהיא א"כ צחי"ז נקודה א' כולה מ' כנגד היסוד פצ"פ אין כאן מקום ביאורו ונתבאר במ"א צפי תפלת השחר בצרכת אבות. הב' הוא הה"ר של ז"א האירו בה מלמעלה אכל עדיין היא מהחזה ולמטה ואז הוא יורד בלחם שלו והיא עולה בהו שלו צבחי"ז שם צוכ"ו והוא סופר קומתו ומזדווג עם עמה. הג' שתייה גדולה כמוהו שיעור קומתו פצ"פ ותקבל האורות של ה"ר שם צחינתה היא למעלה עמה. ואמנם עדיין היא אינה מקבלת אורותיה אלא בצמנעית ז"א והכתר שלו יהיה גדול מכתרה כי הוא יותר גדול וגובה למעלה מכתרה נמצא שהמלכות שבה אין לה בן זוג כנגדה צוכר כי היא למטה מן היסוד שלו לכן היא לריכה לו שהמלכות שבה היא למטה מכל שיעור קומתו ואז לריכה היא לקבל ע"י ואז המלכות שלה אין לה בן זוג ונתעלה על היסוד שבה עצמה ונגללה יחד עם בסוד הכללות כנודע אלכינו ואז תוכל לקבל מן היסוד של ז"א. ונמצא כי צבחי"ז יש בה פלרף ט"ם שבה עליונות לבד כי העשירית שבה נכללת ציסוד שבה ואז גם כן הכתר שלו גובה מכתרה. הד' שתייה גם היא משמשת בכתר אחד כמוהו ומקבלת אורותיה מאמא עצמה שלא ע"י ז"א דמיון אור"א ותהיה שלימה בכל י"ם וזהו תכלית הגידול שלה: **ועלתה אחריו בעיבור וביניקה ובגדלות.** תחילה היתה הנקבה דבוקה בצחוריו יען הכלים שלה עדיין קטנים צבחינת עיבור ואח"כ נתפשט צבחינת יניקה ואח"כ צבחינת גדלות, וכל זמן זה הגפש שלה או הרוח או הגשמה היה נמשך לה מתוך פנימותו ויואל לה לחוד לרד איצדיו וע"כ הוכרחה להתדבק שם שיוניות העובר מתוך מחיאותיו ומחיאותיה מתדבקים אוחסם שם ונעשים גוף אחד וכשנכנס הרוחניות שלה היתה (היא) אחריו והוא לבדו מלביש נה"י דלמא ונמצא אמא פצ"פ ז"א ונקבא זה תוך זה בסוד נר"ן ואחר כך נכסרה ומסלת הרוחניות שלה מתוך ז"א וע"י זה אין המלכות כנ"ל ונפרדו ואז נהפכו פצ"פ והם שוין ושניהן ביחד מלבישין לאור"א ולנ"י דל"א

והמלכות רביעית בו'. וכו' להבין ענינם אלו היטב אנו צריכין לבאר משארז"ל האשה (וכחות מת. סא.) עולה עמו ואינה יורדת עמו והענין כי הלא המלכות תחת היסוד צדק האמצעי. והטעם כבר נודע כי הג"ה דלמא שצחוד ז"א הם סתומים ולא היתה המלכות יכולה להתקן שם אמנם צדק האמצעי ששם פתוח היסוד דלמא שם יכול האור ללאת ולתקן את המלכות לכן לעולם לא תמצא למלכות אלא בצחוריו ז"א כנגד קו האמצעי. והנה צחינת ז"א צבדור ו' נקודות לבד נפרדות כל א' מחברתה כנודע כי לכן היתה נקראת רה"ר גם המלכות היתה למטה מהיסוד דז"א צבחי"ז העטרה. וזוהו תבין כמה שמות שנקרא המלכות וכולם אמא כי יש לה כמה שרשים אל המלכות כפי השתנות הזמן ולכן אל תחמה אם המלכות היא עטרת היסוד שצאדם ואיך היא הנקבא של האדם. אך הענין הוא סוד גדול כי כל הקדושה אין שורש הראשון נעקר משם לכן מקום המלכות היה תחלה פתוח שרשה העטרה שזיסוד ואח"כ כשנגדלה נתעקרה משם וגדלה מעט מעט עד שנתעקרה פלרף גמור וחזרה פצ"פ עם ז"א ולא מפני זה נעקרה מציאתה הראשונה אלא שנשאר לה שורש דבוק עם ז"א צבחינת עטרה ולא זו משם לעולם. וכן תמצא שבכל קו האמצעי דז"א יש לה שרשים תמיד שם כי היא תמיד יש לה שורש ציסוד ז"א צבדור עטרה וז"ם לעולם ה' דבדך נכב צמנים והבן זה. ואח"כ צחינת מאחוריו ואינה זה משם לעולם כמ"ש צבדור ז"א ויעבור ה' כי שם זה הוא סוד הארה של אותה הצחי"ז שהייתה המלכות אחריו ת"ת דז"א ואע"פ שהיא עתה פצ"פ עמו ויש לה ג"כ שורש א' למעלה צעת דז"א ומשם ילאת למה וזה שורש יליאת למה והבן ושומר עיקר זה. הרי שבכל קו אמצעי של ז"א יש לה שורש קיים לעולם וזוהו אל תחמה מכמה צחי"ז שיש אל המלכות ולא די זה אלא אפילו עם כל ספירה וספירה דז"א יש לה שורש א' כי צעת עיבור דז"א נתערכה היא עם כל ספירה וספירה דז"א והשאירה שרשה ככולם. וז"ם בתקונים לאייה שלימו לכל ספי' וספי' ואין להאריך בכאן ולפי צבחינת ז"א ו' נקודות היתה היא צבדור העטרה ולכן אז לא נמצא עדיין נוקבא אל הזכר. אחר"כ צמון הב' של הז"א שהוא עיבור ג' כלילין בג' אז גדלה כמדת שיעור יסוד: **על היסוד.** והענין כי כאשר התלבש ת"ת ציסוד הוא שזה לעצמו שאר הספירות כי גם נלח מלביש לחסד והוד לבוש לגבורה. אך כשתלבש גם המלכות ליסוד נמצא שיש שם ג' עוביין ששם ת"ת יסוד ומלכות ששם הוא מקום המלכות היא עובי קלת כדמות הפסיעה היואלת לחוד ועי"ז נכללת המלכות בכל הו"ק כי מאחר שכוללת כל קו אמצעי כוללת גם ב' קוין אחרים כי כמו שקו אמצעי ע"י העיבור נכלל צב' קוין אחרים ונעשה רה"י כנודע גם המלכות צחינתה צדק האמצעי נכללת צב' קוין אחרים בעליהה להלביש את היסוד ע"י עליה זה נחוסף בה אור ונגדלת כשיעור היסוד שלו וזה זמן ב' של ז"ו"ן:

מסורת
האילן
(א) ע"ח כחלה שער
מיעוט היתה: (ב) ע"ח
שער תקון נוק' פ"ד כלל
י"ז: (ג) ע"ח עליה פ"א,
והוא חלק מה לעיל פ"ד
מ"ט (קד ט"ז) ד"ה ועטרה:
(ד) ע"ח שם:

תורה אור השלם

א) ויגבר ה' על פניו
ויקרא ה' אל רחום
והענין ארץ אפים ורוב
הסוד וצמית: נצר חסד
לאלפים נשא עון ופשע
והפאה ונקדה לא ינקדה
פקד עון אבות על בנים
ועל בני בנים על
שלישים ועל רבעים:
(שמות לד ו-ז)

- (א) ע"פ של"ד פ"ו מ"ב:
- (ב) ע"פ של"ד פ"א:
- (ג) שבת נ"ג: קומסין פ:
- (ד) ע"פ של"ד פ"ג מ"ק:

תורה אור השלם

א) אהור וקדם צרתני ותשת עלי כפתי: (תהילים קל"ח ה)

ב) ופ"ה יהוה אלהים תרדמה על האדם וישן ויפקח את העינים מצלעתיו וישגר בשר תחתיה: (בראשית ב כא)

נוקבא

לוי"ת דן פירוש

נשארה המלכות דבוקה בת"ת מאחוריו. כי מתחלה עולה עמו כשעולה היסוד להלביש הת"ת גם היא עלתה עמו והלבישה את היסוד, ונמלאת מאחוריו ת"ת ומקפת אותו, ולכן כשיוצא היסוד מעל הת"ת ומתפשט למטה, אין המלכות יורדת עמו רק נשארה עם

למעלה נגד הת"ת נמלא היסוד ירד מעל הת"ת ונשארה המלכות על הת"ת דבוקה בו ממש. וז"ס האשה עולה עמו ואינה יורדת עמו אך ודאי שגרשה הראשון של העטרה נשארה למטה כנ"ל. נמלא כי בזמן היניקה נשארה הנקבא דבוקה מאחורי הת"ת ממש וע"י היניקה נודע שהז"א נתגלגל על ידי החלב ואז גם אותו המלכות נגלתה גלות אחר כשיעור הת"ת ועתה המלכות היא מדה א' שלמה כשאר המדות של ז"א אך אינו פלגוף רק מדה אחת שלמה ובאלו הזמנים נקראת מלכות קטנה אך אינה ממש קטנה גמורה עד שתייה מדה שלמה ואז נקראת ה' תהלה של השם כי כבר יש לה מדה א' גמורה: עלו חג"ת ונעשו חב"ד. בגלות, כמבואר לעיל (ט. פ"ד מ"ו) הז"ד בגלות אלו חג"ת שעולים ונעשים חב"ד: עלתה המלכות ונשרשה בדעת. מתוך שהיתה דבוקה בת"ת, עתה שעלה

נשארה המלכות דבוקה בת"ת מאחוריו, עלו חג"ת ונעשו חב"ד עלתה המלכות ונשרשה בדעת: ג' יורדת להבנות, בנינה מנה"י שלו מאחוריהם, ת"ת בכתר, נו"ה בחו"ב, יסוד בדעת שבין כתפיה, אלו פרקים ראשונים, והשאר בשאר גופה, ח' שנים לח' פרקים שיסודו של זכר ארוך ב' פרקים, נמצא כלה בסוף ת"ת שלה, שמשם יורדות הגבורות ממנו ליסוד שלה ביום א', חוזרים מלמטה למעלה, מיסוד לת"ת שנה א', ממנה לדעת שנה א', שנה אחת לכתר שלה, מדעת לכתר שנה א', אלו י"ב שנים ויום א', שהנוק' מקדמת לזכר. נמצאו דו"ג מדובקים מאחוריהם, ועליהם הוא אומר ^א אהור וקדם צרתני ד' יוצאת אימא מז"א ומוחיו בתוכה, ונה"י אבא מלובשים בה, נכנסים ובונים את הנוק' מתוקנת על ידיהם, והסד נמשך לז"א שדוחה הגבורות שבאחוריו, וניתנים על ידיהם לנוק', וננסרה ממנו, נמצאה נוק' בנויה לשמאל וז"א לימין, חוזרים

פרק חמישי כללות האילן הקדוש

עטרת תפארת מילואים ותוספות

יא

יסוד בדעת שבין כתפיה. ע"י צירוף צדלשה לא יש רק צ' מוחין בלבד שהם חו"ב שלה, כן כחוצ צדלשות חיים (שער המוחין פ"ב) דכן א"י באלרת האינו (דף ר"א) וז"ל ונהיכו דתריין מוחין גליפו צה, וגם זהו סוד ^א נשים לעתן קלה, וכע"ז כתוב בע"ח (ש"מ"ב פ"ב), ^ב ובמקום אחר כתוב

דנשים לעתן קלה הטעם כי ה"ח וה"ג שצדעת לז"א הם ה' היות וה' היות, אבל נוק' לז"א צה רק ה"ג הכי זה רק ה' היות, ומספרם ק"ל, להיטו ה' פעמים כ"ו צימטו, והיינו לאמרינן נשים לעתן קל"ה:

שמשם יורדות הגבורות ממנו בו. הדעת

שצ"א הוא עיקר עלמות ז"ו, אך שרשי החסדים והגבורות נשארים בו, והתפשטותם הוא היסוד ומתפשט בגוף (פח"ד ס' ע"ה):

ומנלכ"ד אלו י"ב שנים ויום א', שנה אחת לכתר שלה, מדעת לכתר שנה א', אלו י"ב שנים ויום א', שהנוק' מקדמת לזכר. נמצאו דו"ג מדובקים מאחוריהם, ועליהם הוא אומר ^א אהור וקדם צרתני ד' יוצאת אימא מז"א ומוחיו בתוכה, ונה"י אבא מלובשים בה, נכנסים ובונים את הנוק' מתוקנת על ידיהם, והסד נמשך לז"א שדוחה הגבורות שבאחוריו, וניתנים על ידיהם לנוק', וננסרה ממנו, נמצאה נוק' בנויה לשמאל וז"א לימין, חוזרים

עלתה עמו, אבל נשארה הוא פחות נשארה הוא פחות מבשרו ובתליתו הדיבור וקיומו כנ"ל, הלכך אע"פ שעלתה עמו בעיבור ויניקה ובגלות, אפ"ה לא נבנתה להיות פלגוף נפרד להיטו נוק' דז"א, ורכיבה לירד ולהצטות: בניינה מנה"י שלו בו. כדרך שגבנה ז"א מא"י, רק שהיא נבנית מאחוריו, כמ"ש רבינו ז"ל בניינה מנה"י שלו מאחוריהם: ת"ת. של ז"א בכתר דנוק' דהיינו ממעל לשאר גופה הגבנה מנה"י שלו, שם הכתר שלה נבנה, והטעם כי תמיד הכתר הוא יותר גבוה משאר הקומה, עד שנאמר שהוא שיד ומקושר לעולם היותר עליון מן העולם של שאר הגוף: נו"ה בחו"ב. היינו פרקים ראשונים דנו"ה דז"א בחו"ב דנוק', וכדמסיים ואזיל אלו פרקים ראשונים והשאר בשאר גופה: יסוד בדעת. היינו ג"כ פרק ראשון ליסוד, ועל דרך הנו': בדעת שבין כתפיה. כי מוחין דנוק' אינם כמוחין דז"א, כי מוחין דז"א הם ג' הכלולים בד' כידוע, כי דעת כולל מחסדים וגבורות, וגם שהם כולם בראשו, אבל הנוק' לא יש לה בראשה אלא צ' מוחין שהם חו"ב, ואח"כ יש לה התפשטות גבורות לבד ולא חסדים, ואף זה ההתפשטות אינו אלא בגופה למטה, בזמנעו צ' כתפין שלה שהוא שליט העליון של ת"ת שבה, ושם הוא בחי' דעת שלה, ובענין זה רמזו מה שאמרו חכמים נשים לעתן קלה: אלו פרקים ראשונים, והשאר בשאר גופה. כנ"ל, שמה שהיא בחו"ב שלה היינו רק פרקים ראשונים דנו"ה דז"א, אבל פרקים חסדים בחו"ב שלה, ושלישים בנ"ה שלה וכן היסוד מתחלק לפרקיו, סוף דבר נה"י שלו בחז"ד חג"ת נה"י שלה, ואז היא פלגוף שלם: ח' שנים לח' פרקים. כמו שהיה בחזונה דז"א כמבואר לעיל פ"ד מ"ט, אלא ששם הוא ז' פרקים בז' שנים, וכאן הוא ח' פרקים בח' שנים, והטעם הוא כמו שמבאר והולך, שיסודו של זכר ארוך צ' פרקים: נמצא כלה בסוף תפארת שלה. ולא ביסודה, שאינו כלה עד סוף הגוף שלה כדרך שכלו נו"ה, והחילוק כי הם ארוכים ג' פרקים, והוא רק צ' פרקים: שמשם וכו'. כי הגבורות שנתפשטו דז"א, אח"כ הן יורדות וכללות ביסודו, ושם הם נמתקים בחסדים שירדו שם, ומשם הם ניתנים לדעת דנוק', והלכך פרק ראשון דז"א בדעת שבין כתפיה כנ"ל, אך בדעת הזה אין בו כי אם הגבורות בלבד, לא כז"א שיש בו שרש החו"ג ביחד, וכמשתל: שמשם יורדות הגבורות ממנו ליסוד שלה. דהיסוד הלא ממש צ' פרקים ותם בסוף תפארתה, ומשם יוצאות גבורות הראויות לנ"ה ויורדות ביסוד שלה, כי הראויות לנ"ה אינן מתפשטות בכלה, אלא הן מתקבצות מתפשטות רק צדו האמצעי שבה ומשם הן מאירות לימין ולשמאל, והטעם כי שם יסוד אבא מתחלץ דז"א, וא"כ יש שם מיתוק רב והן מתקוות ביותה, כי לריך מיתוק רב כדי שלא יתפשטו הדינים: חוזרים מלמטה למעלה. כלומר שהארת הגבורות חוזרת ומתפשטת למעלה בכל ספירותיה: שנה אחת לכתר שלה. דהלא יש גם חסדים שנוספים בה, ^א ואי אפשר להגבורות לנכנס בה עד שיעכסו כל החסדים לכן נכנסו תחלה כל החסדים ונתפשטו בכל קו ימין ובכל קו שמאל ובכתר שבה כנ"ל ואח"כ נכנסו הגבורות בדעת וירדו וחזרו ועלו עד הכתר כנ"ל ולהיות כי אי אפשר לעולם שיתוקן הכתר עד שיתוקן כל פלגוף לכן נחלחל חלק הד' מן החסד הנכנס בכתר שלה לנכנס כנ"ל עד שיעלה שם הגבורות בכתר שלה והרי נשלם תיקונה ואז נכנס חלק הד' הואו באחרונה ואז נגמר כל תיקונה באופן שנתקיימו צ' דברים כי לא נכנסו כל הגבורות עד שיעכסו כל החסדים וגם שלא נגמר הכתר ליתקן עד באחרונה ע"י חלק הד' מחסד בלבד שנכנס באחרונה: נמצאו דו"ג מדובקים מאחוריהם. קאי אכולל מתניתין, שהרי כשיוצאת ליבנות בניינה מנה"י שלו מאחוריהם כנ"ל, ועתה היא עמו בחיבור אהור באהור, ורכיבין נסירה ע"מ שתוכל לבוא לפניו פנים בפנים: אהור וקדם צרתני. שרשורה חכמים ז"ל על אדם הראשון שנברא לוי פלגוף פנים, בריש פרק עושין פסין (עירבין יח): ד' יוצאת אימא מז"א ומוחיו בתוכה ונה"י אבא בו. דהלא נה"י א"ו מלובשים דז"א למוחין, ותשעה פרקיהו בנ"י איברי, כמבואר בפרקים הראשונים, ואופן התלבשותן הוא שנה"י אבא הם מלובשים בנה"י אימא ותרווייהו דז"א, ועתה הם יוצאים ממנו, והוא נופל בתרדמה וישן, אחר שאין לו מוחין, וז"ס ^א ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן: נכנסים ובונים את הנוק' מתוקנת על ידיהם. ולא על ידו, ואז חו"ב בונים הנוק' בסוד השמאל, ואז היא ג"כ נשלמת כמורה שתוכל אח"כ להיות עמו בהגהה שלמה בסוד הזיווג פנים בפנים: והסד נמשך לז"א שדוחה הגבורות שבאחוריו, וניתנים על ידיהם לנוק'. שצין כך וצין כך באין מוחין, פירוש פנימיות, חסדים לז"א מלמעלה, והגבורות שבאחוריו ז"א ניתנים לנוק' על ידי א"ו, ואל תתמה איך יש לו מוחין כאשר ילאו ממנו כנ"ל בתחלת המסנה, כי נשארו בחו"ב קיסטא דחיותא צנת השניה מן החסד דבינה, ^א ואז נשטחו חסדים שסתלקו ממנו היו מושכים לו חסד וחיות אל האור קיסטא דחיותא הג' והי' מתפשטין בתוכו, ואז הדינין ואחוריים היו מסתלקין ונלחצו באחור דנוק' ונפרדין זה מזה: וננסרה ממנו. דהא אמר לעיל שנמלאו מדובקים מאחוריהם, דהיינו אב"א, ועתה נשלם בה עוד תיקון שננסרה ממנו, ובה תוכל ליבנות לפניו עמו בהגהה שלמה בסוד הזיווג פנים בפנים, וגם ז"א יוכל להאיר רליה כפי האורך: נמצאה נוקבא בנויה לשמאל וז"א לימין. מסתמא לאו דוקא ימין ידיה ושמאל ידיה, אלא כלומר שאחר הכתי' היו עומדים בתקון הראוי לדו"ג, דהיינו שז"א שהוא זכר לבד היה מתוקן בסוד ימין, ונוק' שנפרדה ממנו נתקנה בסוד שמאל כראוי לה, שכל זכר הוא ימני וכל נקיבה שמאלית וע"י פח"ד סימן ע"ו: חוזרים

(מ"א) יורדת להבנות בנינה בו. שם מבואר סימן ק"ל: שיסודו של זכר ארוך בו. ענין שני הסודות מבואר שם בסימן ע"ב: נמצאו בו מדובקים מאחוריהם בו אהור בו. ענין אהור באהור מבואר באורך שם בסימן קל"ה: (מ"ד) יוצאת אימא בו ובוניו את הנוק' בו והסד נמשך לז"א בו וננסרה בו נמצא נוק' בו. כל ענין זה מבואר שם בסימן קל"ה:

